

Budapest,
2005. október 5.,
szerda

132. szám

Ára: 2599,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

		Oldal
207/2005. (X. 5.) Korm. r.	A Magyar Köztársaság Kormánya és Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa közötti Kormányközi Együttműködési Vegyes Bizottság létrehozásáról szóló Jegyzőkönyv kihirdetéséről	7108
208/2005. (X. 5.) Korm. r.	A Magyar Köztársaság Kormánya és a Svéd Királyság Kormánya között a védelmi együttműködésről szóló, Budapesten, 2004. május 28-án aláírt Megállapodás kihirdetéséről	7110
209/2005. (X. 5.) Korm. r.	A betétdíj alkalmazásának szabályairól	7113
210/2005. (X. 5.) Korm. r.	Az igazságügyi szakértői névjegyzék vezetéséről	7115
211/2005. (X. 5.) Korm. r.	A környezetvédelmi termékdíjmentesség, a termékdíj visszaigénylésének és átvállalásának, valamint a használt gumiabroncs behozatalának feltételeiről szóló 53/2003. (IV. 11.) Korm. rendelet és az azt módosító 342/2004. (XII. 22.) Korm. rendelet módosításáról	7116
212/2005. (X. 5.) Korm. r.	A nyugdíjasok távholisztatási támogatásáról	7117
213/2005. (X. 5.) Korm. r.	A határokat átlépő vízfolyások és nemzetközi tavak védelmére és használatára vonatkozó, Helsinkiben, 1992. március 17-én aláírt egyezményhez kapcsolódó Víz és Egészség Jegyzőkönyv kihirdetéséről	7118
38/2005. (X. 5.) HM r.	A fokozottan veszélyes, valamint az egészségkárosító beosztások köréről, az azokhoz kapcsolódó részletes, valamint a csökkentett napi szolgálati időre vonatkozó szabályokról szóló 30/2004. (XII. 6.) HM rendelet módosításáról	7140
78/2005. (X. 5.) OGY h.	Dr. Kövér László országgyűlési képviselő mentelmi ügyében	7142
36/2005. (X. 5.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	7142
37/2005. (X. 5.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	7153
	A belügyminiszter és a pénzügyminiszter együttes közleménye a helyi önkormányzatok és a többcélú kistérségi társulások 2005. szeptember 1-jei keresetemeléséhez biztosítandó hozzájárulásról	7160
	A BM Központi Adatfeldolgozó, Nyilvántartó és Választási Hivatal közleménye	7236
	Helyesbítés	7237

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány rendeletei

A Kormány 207/2005. (X. 5.) Korm. rendelete

**a Magyar Köztársaság Kormánya és Szerbia
és Montenegró Minisztertanácsa közötti
Kormányközi Együttműködési Vegyes Bizottság
létrehozásáról szóló Jegyzőkönyv kihirdetéséről**

1. §

A Kormány a Magyar Köztársaság Kormánya és Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa közötti Kormányközi Együttműködési Vegyes Bizottság létrehozásáról szóló Jegyzőkönyvet e rendelettel kihirdeti.

2. §

A Jegyzőkönyv hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

**„Jegyzőkönyv
a Magyar Köztársaság Kormánya és Szerbia
és Montenegró Minisztertanácsa közötti
Kormányközi Együttműködési Vegyes Bizottság
létrehozásáról**

A Magyar Köztársaság Kormánya és Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa (a továbbiakban: Felek)

– a széles körű baráti és a jószomszédi kapcsolatrendszer további fejlesztése, valamint a két ország stratégiai partnerségi viszonyának elmélyítése érdekében,

– az együttműködés hatékonyságának fokozására a kölcsönös érdekeken alapuló politikai, gazdasági, kulturális, állampolgári és egyéb kapcsolatok terén,

– a két Fél és államaik között megkötött szerződések szellemével és rendelkezéseivel összhangban,

a különböző szinteken és szakmai fórumokon megvalósuló intenzív kapcsolattartás közös kereteinek biztosítása céljával a következőkben állapodtak meg:

1. cikk

A Felek létrehozzák a Magyar Köztársaság Kormánya és Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa közötti

Együttműködési Vegyes Bizottságot (a továbbiakban: Vegyes Bizottság).

2. cikk

A Vegyes Bizottság társelnökei a Magyar Köztársaság Külügyminisztériumának politikai államtitkára, illetve Szerbia és Montenegró külügyminiszterének első helyettese.

3. cikk

Összhangban a két állam belső jogrendjével a Vegyes Bizottság feladat- és hatásköre:

– koordinálja a Magyar Köztársaság és Szerbia és Montenegró közötti kapcsolatrendszer fejlesztését célzó tevékenységeket,

– figyelemmel kíséri a kétoldalú szerződések végrehajtását, és értékeli a végrehajtás módját,

– összehangolja és ösztönzi a két Fél között hatályban lévő szerződések alapján létesült, valamint a jelen Jegyzőkönyv 4. cikkével összhangban szükség szerint megalakított vegyes szakbizottságok munkáját,

– javaslatokat és ajánlásokat tesz a két ország együttműködése fejlesztésének további irányaira,

– javaslatokat tesz az együttműködés jogi és intézményi kereteinek folyamatos javításához,

– javaslatokat és ajánlásokat tesz a miniszterelnöki találkozók napirendjére, és koordinálja az elfogadott határozatok végrehajtását,

– támogatja a két ország intézményei, kormány- és társadalmi szervezetei, gazdasági alanyai, tudományos és kulturális személyiségei közötti közvetlen kapcsolatok és együttműködés fejlesztését.

4. cikk

A Vegyes Bizottság jogosult eljárni minden olyan kétoldalú szakmai kérdésben, amelyre a már meglévő, a két Fél és államaik között megkötött szerződések alapján létrejött vegyes szakbizottságok hatásköre nem terjed ki.

A Vegyes Bizottság – a szakbizottságokra támaszkodva, illetve az azokban folyó tevékenységet koordinálva – az alábbi főbb területekkel foglalkozik:

– a kül- és biztonságpolitika kérdéseivel, az euroatlanti integráció stratégiájával, valamint az európai biztonság és regionális együttműködés kérdéskörével;

– a gazdasági-kereskedelmi kapcsolatok feltételeivel és fejlesztési irányjaival;

- az ipari, energetikai, befektetési és idegenforgalmi együttműködéssel;
- a mezőgazdasági-élelmiszeripari együttműködéssel;
- a természeti és civilizációs katasztrófák elleni védelem és mentés területén történő együttműködéssel;
- a pénzügyi és hitelkapcsolatok kérdéseivel;
- a közlekedési infrastruktúra fejlesztésével;
- a határátkelőhelyek modernizálásával, valamint a kétoldalú személyforgalomhoz tartozó kérdésekkel;
- a határon átnyúló együttműködés fejlesztésével, az önkormányzatok közötti kapcsolatok fejlesztésével;
- a belügyi együttműködéssel, az idegenrendészet és migráció kérdéseivel;
- az oktatási, kulturális, műemlékvédelmi és tudományos együttműködés kérdéseivel, valamint
- a tájékoztatási tevékenység koordinálásával;
- a környezet- és természetvédelem és vízgazdálkodás kérdéseivel;
- a szerződéses kapcsolatok áttekintésével és azok folyamatos aktualizálásával.

A Felek a Vegyes Bizottság keretén belül szükség szerint további szakbizottságokat hoznak létre az együttműködés meghatározott területein.

5. cikk

A Vegyes Bizottság és annak szakbizottságai a Működési Szabályzat alapján fejtik ki tevékenységüket, amely a jelen Jegyzőkönyv mellékletét képezi és annak integráns, elválaszthatatlan része.

6. cikk

Jelen Jegyzőkönyvet a Felek határozatlan időtartamra kötik. A Jegyzőkönyv az aláírás napján lép hatályba.

Jelen Jegyzőkönyv a Felek írásbeli egyetértésével módosítható vagy kiegészíthető. A Jegyzőkönyv módosítása és kiegészítése az aláírás vagy jegyzékváltás napján lép hatályba.

Jelen Jegyzőkönyvet a Felek bármelyike a másik Félhez eljuttatott írásbeli közlésben felmondhatja. A Jegyzőkönyv a felmondás kézhezvételét követő 6 hónap lejárta után hatályát veszti.

Készült Belgrádban, 2005. május 26-án, két eredeti példányban, mindkettő magyar és szerb nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság
Kormánya
nevében

Szerbia és Montenegró
Minisztertanácsa
nevében

A Magyar Köztársaság és Szerbia és Montenegró közötti Kormányközi Együttműködési Vegyes Bizottság Működési Szabályzata

A Felek a Magyar Köztársaság Kormánya és Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa közötti Kormányközi Együttműködési Vegyes Bizottság létrehozásáról, a Magyar Köztársaság Kormánya és Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa között aláírt Jegyzőkönyvnek (a továbbiakban: Jegyzőkönyv) megfelelően a következő Működési Szabályzatot fogadták el:

1. cikk

A Magyar Köztársaság Kormánya és Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa közötti Kormányközi Együttműködési Vegyes Bizottság (a továbbiakban: Vegyes Bizottság) feladatkörét a Jegyzőkönyv 3. cikke írja elő.

2. cikk

A Vegyes Bizottság a Felek által kinevezett elnökökből és titkárokból, valamint a jelen Jegyzőkönyv 4. cikkében foglaltakkal összhangban megalakított szakbizottságok elnökeiből, illetve azok meghatalmazott képviselőiből, valamint egyéb szakminisztériumok képviselőiből áll.

3. cikk

A Vegyes Bizottság évente legalább egyszer, felváltva a Magyar Köztársaság, illetve Szerbia és Montenegró területén ülésezik. Az üléseket a vendéglátó Fél Vegyes Bizottsági társelnöke vezeti.

A Vegyes Bizottság társelnökei megállapodhatnak rendkívüli ülészakok összehívásáról is.

A Vegyes Bizottság ülészakának időpontjáról és napirendjéről elvben az előző ülészak jegyzőkönyvében állapodnak meg, és legkevesebb 30 nappal az ülés kezdete előtt pontosítják a Vegyes Bizottság társelnökei által előterjesztett javaslatok alapján.

A Vegyes Bizottság ülészakai és a szakbizottságok ülései közötti időszakban a működésükkel kapcsolatos folyamatos ügyintézés a Vegyes Bizottság társelnökei által kapcsolattartásra kinevezett személyek végzik.

4. cikk

A két Fél legkevesebb 10 nappal az ülés kezdete előtt közli küldöttségének összetételét.

A Vegyes Bizottság ülészakain – szükség szerint – részt vehetnek a két ország szakértői is.

5. cikk

A Jegyzőkönyv 4. cikkében előírányzott szakbizottságok szükség szerint évente legalább egyszer összeülnek munkaülésre, felváltva a Magyar Köztársaság, illetve Szerbia és Montenegró területén, saját, egymás között egyeztetett napirend szerint.

A jelen Szabályzat 3. cikkében foglalt előírások alkalmazandók az előző bekezdésben említett bizottságok munkaületeire.

A Vegyes Bizottság ülésén áttekintik a szakbizottságok tevékenységét.

6. cikk

A Vegyes Bizottság üléseinek eredményeit az ülések jegyzőkönyveiben és az ülések határozataiban rögzítik. A jóváhagyást igénylő ügyeket a két ország kormányai elé terjesztik. A Felek a Vegyes Bizottság működéséről rendszeresen tájékoztatják a közvéleményt.

7. cikk

A Vegyes Bizottság üléseinek és a szakbizottságok munkaületeinek hivatalos nyelve a magyar és a szerb nyelv. A Vegyes Bizottság üléseinek, illetve a szakbizottságok munkaületeinek megállapodásait, jegyzőkönyveit és egyéb dokumentumait két-két példányban szerkesztik, mindkettőt magyar és szerb nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles.

8. cikk

A Vegyes Bizottság ülései és a szakbizottságok munkaületei megszervezésével és lebonyolításával kapcsolatos költségeket a vendéglátó Fél viseli.

A küldő Felet terhelik a saját küldöttségének az utazási, szállás- és étkezési költsége.

Az egyes költségek esetleges átvállalásáról a Felek külön megegyezhetnek.

9. cikk

A jelen Szabályzat a Vegyes Bizottság társelnökeinek írásos egyetértésével módosítható vagy kiegészíthető. A Szabályzat módosításai vagy kiegészítései a Jegyzőkönyv 6. cikke előírásainak megfelelően lépnek hatályba.”

3. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba, a Jegyzőkönyv rendelkezéseit azonban 2005. május 26-ától kell alkalmazni.

(2) E rendelet végrehajtásához szükséges intézkedésekről a külügyminiszter gondoskodik.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány
208/2005. (X. 5.) Korm.
rendelete**

a Magyar Köztársaság Kormánya és a Svéd Királyság Kormánya között a védelmi együttműködésről szóló, Budapesten, 2004. május 28-án aláírt Megállapodás kihirdetéséről

1. §

A Kormány a Magyar Köztársaság Kormánya és a Svéd Királyság Kormánya között a védelmi együttműködésről szóló, Budapesten, 2004. május 28-án aláírt Megállapodást e rendelettel kihirdeti. *(A Megállapodás jóváhagyásáról szóló jegyzékváltás 2005. március 9-én megtörtént, és a Megállapodás 2005. március 9-én hatályba lépett.)*

2. §

A Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

**„Megállapodás
a Magyar Köztársaság Kormánya
és a Svéd Királyság Kormánya között a védelmi
együttműködésről**

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Svéd Királyság Kormánya, (a továbbiakban: együttesen Felek, külön-külön hivatkozva: Fél),

elismerve a nemzetközi béke és biztonság fenntartásában rejlő közös érdekeket,

attól az óhajtól vezérelve, hogy a két állam közötti kétoldalú kapcsolatok tovább erősödjenek,

törekedve arra, hogy a kölcsönös előnyükre előmozdítsák a Felek közötti védelmi együttműködést,

tekintetbe véve a Felek között a katonai minősített adatok védelme tárgyában, Budapesten, 1995. október 13-án aláírt Egyezményt,

tekintetbe véve a Felek között a JAS 39 Gripen típusú repülőgépek bérletével kapcsolatban megvalósuló együttműködés tárgyában, Stockholmban, 2001. november 23-án aláírt Egyetértési Nyilatkozatot,

a következőkben állapodtak meg:

1. Cikk

Alapelvek

1.1. A Felek katonai együttműködése jelen Megállapodás keretein belül az egyenjogúság és kölcsönös előnyök alapján valósul meg.

1.2. A Felek jelen Megállapodásban foglaltakat a belső jogszabályaikkal és a nemzetközi jog szabályaival összhangban alkalmazzák.

1.3. Jelen Megállapodás nem érinti hátrányosan a Felek más nemzetközi megállapodásából eredő kötelezettségeit, és nem sértheti más államok érdekeit, biztonságát és területi integritását.

1.4. Jelen Megállapodás végrehajtásáért a Felek védelmi minisztériumai felelősek.

2. Cikk

Az együttműködés területei

2.1. A Felek ezennel megállapodnak abban, hogy együttműködnek egymással – összhangban nemzeti törvényeikkel, rendelkezéseikkel, valamint mindkét Fél által aláírt nemzetközi megállapodásokkal – a következő területeken:

2.1.1. közös tanácskozások szervezése védelmi és biztonságpolitikai kérdésekben;

2.1.2. védelmi doktrínák és a biztonságpolitika katonai aspektusairól folytatott információcsere;

2.1.3. együttműködés előmozdítása a védelmi tudományok és technológia területén információcsere, képzés és közös projektek útján (ideértve többek között a következő területeket: informatika, híradás megszervezésének elvei, híradástechnikai eszközök alkalmazása, térképészet, geodézia és meteorológia, haditechnikai kutatás és gyártás, gazdasági és pénzügyi kérdések, humánpolitikai kérdések, környezetvédelem a katonai alakulatok tevékenységéből származó szennyeződésekkel szemben);

2.1.4. együttműködés a katonai oktatásban és kiképzésben;

2.1.5. katonai tudományok és kutatások, hadtörténeti témák, kiadói tevékenység;

2.1.6. védelmi vonatkozású jogszabályok kölcsönös megismerése és egyéb jogi kérdések;

2.1.7. információ- és dokumentumvédelem, valamint információbiztonság, az információtovábbítási csatornák megállapítása;

2.1.8. a fegyveres erők anyagi-technikai biztosítása és a katonai felszerelések terén szerzett tapasztalatok cseréje;

2.1.9. kulturális- és sportrendezvények;

2.1.10. a kölcsönös előnyök előmozdítása érdekében minden olyan védelmi területen történő együttműködés, amely tekintetében a Felek kölcsönösen megállapodnak.

2.2. A felsorolt területeken folytatandó együttműködés végrehajtásának részleteit, valamint a katonai együttműködés további területeit és ezek végrehajtásának részleteit a Felek a megfelelően felhatalmazott képviselőik által aláírt végrehajtási megállapodásokban rögzítik.

3. Cikk

Az együttműködés formái

3.1. A Felek katonai együttműködésüket az alábbiakban felsorolt formákban valósítják meg:

3.1.1. hivatalos látogatások és munkatalálkozók minden vezetési és irányítási szinten;

3.1.2. konferenciák, értekezletek, szemináriumok, tapasztalatcserék, konzultációk;

3.1.3. konkrét megállapodások szerinti információ- és dokumentációcsere;

3.1.4. közös katonai gyakorlatok;

3.1.5. katonai oktatási intézményben folyó képzés és szakmai továbbképzés, oktatók cseréje;

3.1.6. kulturális és sportrendezvények.

3.2. A katonai együttműködés további formái a Felek kölcsönös írásbeli egyeztetését követően kerülhetnek meghatározásra.

3.3. Az egyetértés és bizalom erősítése érdekében a Felek rendszeres időközönként megszervezik képviselőik kölcsönös látogatását a védelmi minisztériumok, a vezérkarok, a parancsnokságok, a haderőnemi parancsnokságok, a fegyvernemek, a szakterületek szintjén, valamint más vezetési szinteken.

4. Cikk

Védelmi ipari együttműködés

4.1. A Felek a védelmi ipari együttműködés körében:

4.1.1. elősegítik az államaikban lévő, védelmi szektor mellett elkötelezett vállalatok és hivatalok valamint a védelmi ipari szövetségek közötti kapcsolattartást;

4.1.2. előmozdítják egymás kutatóintézetei közötti párbeszédet;

4.1.3. kölcsönös megállapodás alapján támogatják a közös projektek kidolgozását.

4.2. A kölcsönös állománycserére és közös projektre is kiterjedő kétoldalú védelmi ipari együttműködés területeit a Felek külön megállapodásban határozzák meg.

5. Cikk

Minősített adatok védelme

A védelmi együttműködés során a minősített információk kezelése a Magyar Köztársaság Kormánya és a Svéd Királyság Kormánya között a katonai minősített adatok védelme tárgyában, Budapesten, 1995. október 13-án aláírt Egyezmény alapján történik.

6. Cikk

Felülvizsgálat és tervezés

6.1. Jelen Megállapodás célkitűzései és rendelkezései végrehajtásának elősegítése céljából a Felek a tárgyév utolsó negyedévében áttekintik az együttműködés eredményeit, valamint egyeztetik a kétoldalú együttműködés következő évi programját.

6.2. Az éves programok egyeztetését a Magyar Köztársaság Honvédelmi Minisztériuma és a Svéd Királyság Védelmi Minisztériuma nemzetközi együttműködését koordináló illetékes szervei – szükség szerint szakértők bevonásával – végzik.

6.3. Az egyeztetések váltakozva a Magyar Köztársaság és a Svéd Királyság területén kerülnek megtartásra.

6.4. Viszonossági alapon a fogadó Fél fedezi az egyeztetés szervezésével és megrendezésével kapcsolatos költségeket, kivéve a nemzetközi közlekedés és a napidíjak költségeit.

6.5. Az együttműködési programokról a Felek katonadiplomáciai úton is megállapodhatnak.

7. Cikk

Pénzügyi rendelkezések

7.1. Az együttműködés pénzügyi biztosítása kölcsönösségen és jelen Megállapodás alapelveinek tiszteletben tartásán alapul.

7.2. A küldő Fél fedezi a nemzetközi utazások, a szállás, a baleset- és betegbiztosítás költségeit.

7.3. A fogadó Fél fedezi a védelmi együttműködési program szervezésével, végrehajtásával kapcsolatos, valamint az országon belüli közlekedés költségeit.

7.4. A sport, kulturális és oktatási rendezvényekkel kapcsolatos delegációk látogatásainak költségeit esetenként külön kell szabályozni.

7.5. Jelen Megállapodás végrehajtásához kapcsolódó minden egyéb kiadást a Felek kölcsönös megállapodása alapján kell rendezni.

8. Cikk

Viták rendezése

Jelen Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos viták a Felek közötti konzultációk útján, harmadik fél vagy bíróság bevonása nélkül kerülnek rendezésre.

9. Cikk

Végrehajtási megállapodások

Jelen Megállapodás hatékony végrehajtása érdekében, annak rendelkezéseivel összhangban, a Felek további általános vagy speciális megállapodásokat köthetnek.

10. Cikk

Záró rendelkezések

10.1. A Megállapodás azon a napon lép hatályba, amikor a Felek értesítik egymást a hatálybalépéshez szükséges belső jogi eljárások teljesítéséről. A hatálybalépés napjának megállapítása szempontjából a későbbi értesítés kézhezvételének napja az irányadó.

10.2. A Megállapodás határozatlan időtartamra kerül megkötésre, de bármelyik Fél a másik Félhez intézett írásbeli értesítéssel felmondhatja. A Megállapodás a felmondási értesítés kézhezvételét követő 6 hónap elteltével veszti hatályát. Felmondás esetén is azonban mindaddig hatályban maradnak jelen Megállapodás rendelkezései, amíg a folyamatban lévő tevékenységek le nem zárulnak, illetve jelen Megállapodás alapján végrehajtásra kerülő tevékenység kapcsán felmerülő valamennyi kérdés nem rendeződik.

10.3. Jelen Megállapodás a Felek kölcsönös beleegyezésével írásban bármikor módosítható. A módosítások e cikk 1. pontjában meghatározottak szerint lépnek hatályba.

10.4. Jelen Megállapodás hatálybalépésével egyidejűleg a Magyar Köztársaság Kormánya és a Svéd Királyság Kormánya között a védelmi ipari együttműködésről és egyes katonai kérdésekben folytatott véleménycseréről szóló, Stockholmban, 1995. december 18-án aláírt Egyetértési Nyilatkozat hatályát veszti.

Ennek hitelül, a Felek kormányai által felhatalmazott személyek aláírták és megpecsételték jelen Megállapodás két példányban készült, magyar, svéd és angol nyelvű szövegét, amelyek mindegyike egyaránt hiteles. A fordításból vagy értelmezésből eredő ellentmondás esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

Készült Budapesten, 2004. május 28-án.

(Aláírások)”

3. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, a Megállapodás rendelkezéseit azonban 2005. március 9. napjától kell alkalmazni.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 209/2005. (X. 5.) Korm. rendelete

a betétdíj alkalmazásának szabályairól

A Kormány a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hgt.) 59. §-a (1) bekezdésének b) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

A rendelet hatálya

1. §

E rendelet hatálya kiterjed

- a) a betétdíjas termékre, annak gyártójára, a betétdíjas termék visszaváltását koordináló szervezetre,
- b) a gyártó által betétdíjas termék minősített termék forgalmazójára, valamint
- c) a betétdíjas termékkel kapcsolatos tevékenységekre.

2. §

E rendelet alkalmazásában

- a) *betétdíjas termék*: „betétdíjas termék” megjelöléssel gyártott, illetve forgalmazott termék, vagy a termék csomagolása;

- b) *betétdíj*: a betétdíjas termék árával együtt felszámított, annak visszaváltásakor a forgalmazónak, illetve visszaváltójának maradéktalanul visszafizetett díj.

A gyártó és a forgalmazó kötelezettsége

3. §

(1) A gyártó termékét, valamint termékének csomagolását – meghatározott helyre történő visszajuttatásának ösztönzése érdekében – betétdíjas termék minősítheti.

(2) A gyártó az (1) bekezdésben foglaltak esetén köteles

- a) a betétdíjas terméken vagy annak címkéjén a „betétdíjas termék” jelzés feltüntetéséről gondoskodni,
- b) a betétdíjas terméket a forgalmazótól visszagyűjteni és számára a betétdíjat megfizetni, továbbá
- c) a betétdíjas termék visszaváltáskori állapotára vonatkozó követelményeket meghatározni, amelyek nem zárhatják ki a rendeltetésszerű használatából eredő változások esetén a betétdíjas termék visszaváltását.

(3) A betétdíjas termék visszagyűjtését oly módon, és rendszerességgel kell ellátni, hogy az a forgalmazó kötelezettségének teljesítését és működését ne akadályozza.

4. §

(1) A forgalmazó a betétdíjas termék visszaváltását eladásának feltételeivel azonos módon, folyamatosan, és – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – teljes nyitvatartási időben köteles biztosítani a betétdíjas termék eladásának helyén, illetve az erre kijelölt helyen. A legalább 200 m² alapterületű üzlettel rendelkező forgalmazó az eladás helyén köteles a betétdíjas termék visszaváltását biztosítani.

(2) Amennyiben a betétdíjas termék visszaváltására kijelölt hely nem azonos az értékesítés helyével, a visszaváltásra kijelölt hely nyitvatartási idejére

- a) egy forgalmazó által kijelölt hely esetén a betétdíjas terméket forgalmazó üzlet nyitvatartási ideje szerinti,
- b) több forgalmazó által kijelölt hely esetén a betétdíjas terméket forgalmazó üzletek nyitvatartási idején belül, munkanapokon legalább 6 óra időtartamot kell biztosítani oly módon, hogy helyének felkeresése se okozzon jelentős nehézséget a fogyasztó számára.

(3) A forgalmazó köteles az általa forgalmazott, azonos jellemzőkkel bíró, azonos rendeltetésű, egy árutípusba tartozó betétdíjas termék 7. § a) pontja szerint közzétett betétdíjat a termék visszaváltójának megfizetni.

(4) A betétdíjas termék visszavételekor a forgalmazó köteles készpénzben visszafizetni a betétdíj összegét, vagy a fogyasztó kérésére újabb termékvásárlás esetén azt a vételárba beszámítani.

(5) A betétdíj összegét a számlán, a betétdíjas termék árától elkülönítve kell feltüntetni.

(6) Amennyiben a gyártó felhagy a betétdíjas termék gyártásával, a 7. § d) pontjában foglalt időtartam lejártát követően legalább egy hónapig köteles a kereskedőtől a betétdíjas terméket visszagyűjteni és visszaváltani.

A gyártó és a forgalmazó kötelezettségének átruházása

5. §

A betétdíjas termék gyártója a visszagyűjtési és visszaváltási, valamint forgalmazója a visszaváltási kötelezettségének átruházása érdekében betétdíjas termék visszaváltását koordináló szervezetet (a továbbiakban: koordináló szervezet) hozhat létre, vagy csatlakozhat ilyen tevékenység végzésére is felhatalmazott, már működő koordináló szervezethez.

A nyilvántartásba vétel

6. §

(1) A gyártó, valamint a koordináló szervezet nyilvántartásba vétel céljából – az (5) bekezdés szerinti tartalommal – nyilvántartásba vétel iránti kérelmet nyújt be az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőséghez (a továbbiakban: Főfelügyelőség).

(2) A Főfelügyelőség a gyártót, valamint a koordináló szervezetet a nyilvántartásba vételi kérelem alapján nyilvántartásba veszi.

(3) A Főfelügyelőség a koordináló szervezetet első alkalommal két évre veszi nyilvántartásba, mely lejártát követően öt évenként, öt év időtartamra, több alkalommal meghosszabbítható, amennyiben a koordináló szervezet megfelel e rendeletben foglalt követelményeknek.

(4) Betétdíjas termék gyártásának feltétele a nyilvántartásba történő felvétel.

(5) A nyilvántartásba vétel iránti kérelemhez csatolni kell:

a) a gyártó, illetve a koordináló szervezet nevét, székhelyét, adószámát,

b) a betétdíjas termék megnevezését,

c) amennyiben a betétdíjas termék azonosító számmal vagy globális áru azonosító számmal (a továbbiakban: GTIN szám) rendelkezik a termék azonosító számát, illetve GTIN számát,

d) csomagolás kivételével a betétdíjas termék vámtarifaszámát, továbbá

e) a koordináló szervezet esetében az üzletszabályzat tervezetét, ideértve az általános szerződési feltételeket is, valamint a vele szerződésben álló gyártók és forgalmazók listáját.

(6) Az a koordináló szervezet vehető nyilvántartásba, amelyik rendelkezik a tevékenységéhez szükséges mértékű alaptőkével, amelynek mértéke:

a) regionális tevékenységet végző szervezetnél legalább 10 millió forint,

b) országos tevékenységet végző szervezetnél legalább 25 millió forint.

(7) A Főfelügyelőség elutasítja a gyártó és a koordináló szervezet nyilvántartásba vétel iránti kérelmét, ha az nem felel meg az (5)–(6) bekezdésekben foglalt követelményeknek.

(8) A nyilvántartásba vett adatokban történő változásokat, valamint a betétdíjas termék gyártásának megszüntetését a gyártó, illetve a koordináló szervezet a változás bekövetkeztétől számított 15 napon belül köteles a Főfelügyelőségnek bejelenteni.

(9) A Főfelügyelőség törli a nyilvántartásból a gyártót, ha megszünteti a betétdíjas termék gyártását, illetve a koordináló szervezetet, ha a nyilvántartásba vételnek e rendeletben foglalt feltételei már nem állnak fent.

(10) A Főfelügyelőség a nyilvántartásában szereplő adatokról, valamint az azokban bekövetkező változásokról tájékoztatja a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőséget.

A fogyasztó tájékoztatására vonatkozó rendelkezések

7. §

A fogyasztó tájékoztatása érdekében a forgalmazó üzlethelyiségében, valamint – a c) pont kivételével – a visszaváltásra kijelölt helyen közzé kell tenni:

a) a betétdíjas termékek megnevezését és a betétdíj mértékét,

b) a betétdíj visszafizetéséhez szükséges, a visszaváltandó betétdíjas termék állapotára, a gyártó által meghatározott követelményeket,

c) amennyiben a visszaváltás nem az értékesítés helyén történik, a visszaváltásra kijelölt hely (helyek) nevét, címét és nyitvatartási idejét, továbbá

d) a visszaváltás feltételeinek változását, a változások előtt legalább három hónappal.

A kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése

8. §

A gyártó, valamint a koordináló szervezet bejelentési kötelezettségének teljesítését a Főfelügyelőség, a fogyasztó

tókat érintő kötelezettségek teljesítését a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség, a megyei (fővárosi) fogyasztóvédelmi felügyelőség, továbbá a jegyző – külön jogszabályok alapján – ellenőrzi, illetve az ott meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazza.

Záró rendelkezések

9. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(2) E rendeletben foglaltakat a rendelet hatálybalépésekor betétdíjas terméket gyártó és forgalmazó, a hatálybalépéstől számított nyolcadik hónaptól köteles alkalmazni.

(3) A rendelet tervezetének a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, a 98/48/EK irányelvvel módosított 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 8–10. cikkében előírt egyeztetése megtörtént.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 210/2005. (X. 5.) Korm. rendelete

az igazságügyi szakértői névjegyzék vezetéséről

A Kormány az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2005. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Szaktv.) 31. §-a (4) bekezdésének c) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

Általános rendelkezések

1. §

Az igazságügyi szakértői névjegyzék számítógépes nyilvántartását (a továbbiakban: névjegyzék) az Igazságügyi Minisztérium (a továbbiakban: Minisztérium) vezeti.

2. §

A Minisztérium védi az adatokat a jogosulatlan hozzáférés, módosítás, törlés és megsemmisítés ellen, továbbá folyamatosan biztosítja a névjegyzék adataihoz történő

hozzáférést, az abból történő adatszolgáltatást a törvény alapján arra jogosultak számára.

3. §

A Minisztérium az adatok rögzítését, hatályosítását, valamint azok világhálón való megjelentetését a Szaktv. 9. §-ának (1) bekezdése, valamint a 22. §-ának (2) bekezdése alapján hozott határozat jogerőre emelkedésétől, valamint az adatváltozás bejelentéstől számított 24 órán belül végzi el.

4. §

(1) A Szaktv. 5. §-ának (2) bekezdésében meghatározott nyilvános adatokról – azok világhálón történő elérhetőségének biztosítása mellett – a Minisztérium megkeresésre is tájékoztatást ad.

(2) A Minisztérium a Szaktv. 5. §-ának (3) bekezdésében meghatározott, a szakértői kamara részére átadható adatokról, valamint e rendelet 8. §-a (1) bekezdésének b)–e) pontjaiban foglalt adatokról 60 naponként, elektronikus úton tájékoztatja a szakértői kamarát.

5. §

A Szaktv. 5. §-ának (2) bekezdése, valamint e rendelet 8. §-ának (2) bekezdése szerinti közzététel, továbbá a papír alapú vagy elektronikus úton történt megkeresésre történő adatszolgáltatás díjmentes.

Az igazságügyi szakértőkre vonatkozó rendelkezések

6. §

A névjegyzék az igazságügyi szakértőknek a Szaktv. 2. számú mellékletében felsorolt adatait és az igazságügyi szakértők tevékenységére vonatkozó tényeket tartalmazza.

7. §

(1) A Szaktv. 2. számú melléklete 1. pontjának f) alpontjában megjelölt elérhetőségi címként az igazságügyi szakértő postacímet köteles megjelölni, emellett a névjegyzékben további elérhetőségeként telefon-, telefaxszám, illetve e-mail cím is feltüntethető.

(2) Az igazságügyi szakértő a Szaktv. 2. számú mellékletében megjelölt adatokban bekövetkezett változást a névjegyzék vezetőjénél papír alapon írásban, elektronikus

úton vagy személyesen szóban köteles bejelenteni a névjegyzék vezetőjénél. A bejelentés mellékleteként – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – csatolni kell a változást igazoló okirat hitelesített másolatát.

(3) A Szaktv. 2. számú melléklete 1. pontjának *d)–f), q)* alpontjaiban megjelölt adataiban bekövetkezett változásokat az igazságügyi szakértő azok igazolása nélkül is bejelentheti.

Igazságügyi szakértői tevékenységet végző gazdasági társaságra vonatkozó rendelkezések

8. §

(1) A névjegyzék együttesen tartalmazza az igazságügyi szakértői tevékenységet végző gazdasági társaságnak (a továbbiakban: társaság) a Szaktv. 2. számú mellékletében felsorolt adatait és a következő adatokat:

- a)* nyilvántartási szám, az igazgatási ügyiratok ügyszáma;
- b)* a társaság rövidített neve;
- c)* a társaság telephelye, fióktelepe;
- d)* az igazságügyi szakértő tag, illetve alkalmazott neve;
- e)* a cégjegyzéket vezető cégbíróság megnevezése;
- f)* állapot
 - 1. névjegyzékbe történő bejegyzés folyamatban,
 - 2. névjegyzékbe bejegyzett,
 - 3. névjegyzékből törölt;
- g)* a névjegyzékbe vétel időpontja, a határozat száma.

(2) A társaságra vonatkozó adatok nyilvánosak, azokat a Minisztérium a világhálón is közzéteszi.

(3) A társaság adatairól történő adatszolgáltatásra és az adatokban történt változás bejelentésére a 4–5. §-ában és 7. §-ban foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

9. §

(1) A Minisztérium félévenként, a névjegyzékben ezen időszak alatt történt bejegyzésekről és törlésekről a következő adatokat teszi közzé az Igazságügyi Közlönyben:

- a)* az igazságügyi szakértő neve, a társaság megnevezése,
- b)* az igazságügyi szakértő szakterülete,
- c)* az igazságügyi szakértő elérhetőségi címe, a társaság székhelye, és
- d)* a névjegyzékbe vétel és a névjegyzékből történő törlés időpontja.

(2) A Minisztérium az igazságügyi szakértő törlése esetén csak a bevont igazságügyi szakértő igazolvány számát teszi közzé az Igazságügyi Közlönyben.

Záró rendelkezések

10. §

(1) Ez a rendelet 2006. január 1-jén lép hatályba.

(2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a igazságügyi szakértői névjegyzék számítógépes nyilvántartásáról szóló 53/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet, valamint az igazságügyi szakértőkről szóló 53/1993. (IV. 2.) Korm. rendelet hatályát veszti.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány
211/2005. (X. 5.) Korm.
rendelete**

**a környezetvédelmi termékdíjmentesség,
a termékdíj visszaigénylésének
és átvállalásának, valamint a használt gumibroncs
behozatalának feltételeiről szóló
53/2003. (IV. 11.) Korm. rendelet és az azt módosító
342/2004. (XII. 22.) Korm. rendelet
módosításáról**

A környezetvédelmi termékdíjról, továbbá egyes termékek környezetvédelmi termékdíjáról szóló 1995. évi LVI. törvény (a továbbiakban: Kt.) 21. § (2)–(4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

A környezetvédelmi termékdíjmentesség, a termékdíj visszaigénylésének és átvállalásának, valamint a használt gumibroncs behozatalának feltételeiről szóló 53/2003. (IV. 11.) Korm. rendelet módosításáról szóló 342/2004. (XII. 22.) Korm. rendelet 13. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az újrahasználati díjtétel („Ú” és „k” díjtétel), valamint a műanyag (bevásárló-reklám) táska termékdíja alóli 2005. évre vonatkozó mentességi kérelmet 2005. október 31-éig lehet benyújtani, amelyre vonatkozó mentesség 2005. január 1-jétől adható.

2. §

A környezetvédelmi termékdíjmentesség, a termékdíj visszaigénylésének és átvállalásának, valamint a használt

gumiabroncs behozatalának feltételeiről szóló 53/2003. (IV. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 2. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A felügyelőség a tartalmi és formai előírásoknak megfelelő kérelmeket – az 1. § (3) bekezdésének, valamint Kt. 2. § (1) bekezdés *d*) pontjának hatálya alá tartozó kötelezett mentességi kérelme kivételével – szakmai véleményével együtt 30 napon belül megküldi a Főfelügyelőségnek.”

3. §

A Korm. rendelet 3. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az 1. § (3) bekezdése szerinti mentességre való jogosultságot, valamint a Kt. 2. § (1) bekezdés *d*) pontja esetében a mentességre való jogosultságot a felügyelőség határozatban állapítja meg. A felügyelőség a kiadott mentességi engedélyek, valamint a visszavont mentességi engedélyek másolatát megküldi az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalnak (a továbbiakban: adóhatóság), a Minisztériumnak, valamint a Főfelügyelőségnek.”

4. §

E rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, ezzel egyidejűleg a Korm. rendelet 6. §-ának (1) bekezdés *b*) pontjában „az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalnak (a továbbiakban: adóhatóság)” szövegrész helyébe „az adóhatóságnak” szövegrész lép.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 212/2005. (X. 5.) Korm. rendelete

a nyugdíjasok távhőszolgáltatási támogatásáról

A Kormány az Alkotmány 35. §-ának (2) bekezdésében meghatározott jogkörében a következő rendeletet alkotja:

1. §

(1) Támogatásra jogosultak azok a nyugellátásban, bal-
eseti nyugellátásban vagy a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság,
Magyar Államvasutak Rt. Nyugdíj Igazgatóság (a továb-

biakban: nyugdíjfolyósító szervek) által folyósított nyugdíjszerű ellátásban részesülő személyek, ideértve a rokkantsági nyugdíjasokat és a rokkantsági járadékosokat, akiknél a következő feltételek együttesen fennállnak:

a) a távhőszolgáltatási díjat közvetlenül – mint díjfizetők – a távhőszolgáltatónak fizetik,

b) a díjfizetés alapjául szolgáló ingatlanban tulajdonjoggal, bérleti joggal, használati joggal vagy haszonélvezeti joggal rendelkeznek, és az ingatlanban életvitelszerűen tartózkodnak,

c) a háztartásban együtt élő személyek nyugellátásának, nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátásának és egyéb, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdésének *a*) pontjában meghatározott jövedelmének együttes, egy főre jutó összege a kérelem benyújtását megelőző hónapban nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát egyszemélyes háztartás esetén, a legkisebb összegének kétszeresét két- és többszemélyes háztartás esetén.

(2) A jogosultakat megillető – a szociális rászorultság alapján megállapított, vissza nem térítendő segélyként folyósított – támogatás összege a 2005. október 1-jétől 2006. március 31-ig terjedő időszakban 2000 forint/hónap, a 2006. április 1-jétől 2006. szeptember 30-ig terjedő időszakban 1000 forint/hónap.

2. §

(1) A támogatás folyósítása a lakóhely szerint illetékes települési (a fővárosban a fővárosi kerületi) önkormányzat jegyzőjénél benyújtandó kérelemre történik.

(2) A 2005. október 1-jétől 2006. szeptember 30-ig terjedő teljes időszakra vonatkozó kérelem benyújtásának határideje 2005. október 30. Ezt követően benyújtott kérelem esetén a benyújtást követő hónap 1. napjától jár a támogatás.

(3) A benyújtott kérelmek alapján a települési (a fővárosban a fővárosi kerületi) önkormányzat jegyzője megállapítja a jogosultságot. A távhőszolgáltatási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg.

(4) A kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a támogatást igénylő nevét, születési helyét és születési idejét, nyugdíjfolyósítási törzsszámát, TAJ azonosító számát, lakóhelyét;

b) az ingatlan használatának jogcímét;

c) a távhőszolgáltatási számlát kibocsátó megnevezését, címét;

d) a kérelem benyújtásának helyét és időpontját;

e) a támogatást igénylő nyilatkozatát arról, hogy

ea) a távhőszolgáltatási díj fizetésének kötelezettsége őt terheli,

eb) egyedülálló esetén a havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát,

ec) nem egyedülálló esetében a háztartásban együtt élő személyek egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét,

ed) a kérelemben feltüntetett adatok a valóságnak megfelelőnek,

ee) az elbíráláshoz szükséges adatkezeléshez hozzájárul.

(5) A kérelemhez mellékelni kell az előző havi távhőszolgáltatási számla és az 1. § (1) bekezdés szerinti nyugellátások és nyugdíjszerű ellátások összecszerűségét igazoló bizonylat (postai kézbesítés esetén a nyugdíjszelvény, banki utalásnál a banki bizonylat) másolatát.

3. §

(1) A jegyző első alkalommal 2005. november 25-ig, a 2005. október 30-át követő kérelmek alapján hozott megállapításokról a kérelem benyújtását követő hónap 15. napjáig csoportos listán – lehetőleg elektronikus adathordozón – tájékoztatja a nyugdíjfolyósító szerveket.

(2) A csoportos listán fel kell tüntetni a jogosult nevét, születési idejét, nyugdíjfolyósítási törzsszámát, TAJ azonosító számát és a jogosultság kezdő időpontját.

(3) A jogosultak a támogatást első alkalommal 2005. december hó folyamán – 2005. október 1. napjáig visszamenőleg – kapják meg. Ezt követően a nyugdíjfolyósító szervek a támogatási összegeket a jogosultak részére a havi nyugdíj folyósításával egyidejűleg, a fűtési támogatás összegének külön feltüntetésével folyósítják.

(4) Amennyiben az 1. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek a támogatási időszak tartama alatt következnek be, akkor a támogatás az azt követő hónap első napjától jár.

(5) Amennyiben az 1. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek a támogatási időszak tartama alatt szűnnek meg, akkor a támogatás a feltétel megszűnése hónapjának utolsó napjáig jár.

(6) A nyugdíjfolyósító szervek által folyósított támogatás összegét, valamint a támogatás folyósításának költségeit a központi költségvetés a Nyugdíjbiztosítási Alap részére megtéríti. A támogatás folyósításának, valamint a költségek elszámolásának rendjét az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium, valamint az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság megállapításban rögzíti.

(7) A jogosultsági feltételekben történő változást a jogosult – a változás bekövetkezését követő 15 napon belül – köteles a lakóhely szerint illetékes jegyzőnél bejelenteni.

4. §

E rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 213/2005. (X. 5.) Korm. rendelete

a határokat átlépő vízfolyások és nemzetközi tavak védelmére és használatára vonatkozó, Helsinkiben, 1992. március 17-én aláírt egyezményhez kapcsolódó Víz és Egészség Jegyzőkönyv kihirdetéséről

(A Jegyzőkönyv a Magyar Köztársaság vonatkozásában 2005. augusztus 4-én lépett hatályba.)

1. §

A Kormány a határokat átlépő vízfolyások és nemzetközi tavak védelmére és használatára vonatkozó, Helsinkiben, 1992. március 17-én aláírt egyezményhez kapcsolódó, 1999. június 17-én aláírt Víz és Egészség Jegyzőkönyvet e rendelettel kihirdeti.

2. §

A jegyzőkönyv hivatalos angol nyelvű szövege és annak magyar fordítása a következő:

„PROTOCOL ON WATER AND HEALTH TO THE 1992 CONVENTION ON THE PROTECTION AND USE OF TRANSBOUNDARY WATERCOURSES AND INTERNATIONAL LAKES

The Parties to this Protocol,

Mindful that water is essential to sustain life and that the availability of water in quantities, and of a quality, sufficient to meet basic human needs is a prerequisite both for improved health and for sustainable development,

Acknowledging the benefits to human health and well-being that accrue from wholesome and clean water and a harmonious and properly functioning water environment,

Aware that surface waters and groundwater are renewable resources with a limited capacity to recover from adverse impacts from human activities on their quantity and quality, that any failure to respect those limits may result in adverse effects, in both the short and long terms, on the health and well-being of those who rely on those resources and their quality, and that in consequence sustainable management of the hydrological cycle is essential for both meeting human needs and protecting the environment,

Aware also of the consequences for public health of shortfalls of water in the quantities, and of the quality, sufficient to meet basic human needs, and of the serious effects of such shortfalls, in particular on the vulnerable, the disadvantaged and the socially excluded,

Conscious that the prevention, control and reduction of water-related disease are important and urgent tasks which can only be satisfactorily discharged by enhanced cooperation at all levels and among all sectors, both within countries and between States,

Conscious also that surveillance of water-related disease and the establishment of early-warning systems and response systems are important aspects of the prevention, control and reduction of water-related disease,

Basing themselves upon the conclusions of the United Nations Conference on Environment and Development (Rio de Janeiro, 1992), in particular the Rio Declaration on Environment and Development and Agenda 21, as well as upon the programme for the further implementation of Agenda 21 (New York, 1997) and the consequent decision of the Commission on Sustainable Development on the sustainable management of freshwater (New York, 1998),

Deriving inspiration from the relevant provisions of the 1992 Convention on the Protection and Use of Transboundary Watercourses and International Lakes and emphasizing the need both to encourage more widespread application of those provisions and to complement that Convention with further measures to strengthen the protection of public health,

Taking note of the 1991 Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context, the 1992 Convention on the Transboundary Effects of Industrial Accidents, the 1997 United Nations Convention on the Law of the Non-Navigational Uses of International Watercourses and the 1998 Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters,

Further taking note of the pertinent principles, targets and recommendations of the 1989 European Charter on Environment and Health, the 1994 Helsinki Declaration on Environment and Health, and the Ministerial declarations, recommendations and resolutions of the „Environment for Europe” process,

Recognizing the sound basis and relevance of other environmental initiatives, instruments and processes in Europe, as well as the preparation and implementation of National Environment and Health Action Plans and of National Environment Action Plans,

Commending the efforts already undertaken by the United Nations Economic Commission for Europe and the Regional Office for Europe of the World Health Organization to strengthen bilateral and multilateral cooperation for the prevention, control and reduction of water-related disease,

Encouraged by the many examples of positive achievements by the States members of the United Nations Economic Commission for Europe and the States members of the Regional Committee for Europe of the World Health Organization in abating pollution and in maintaining and restoring water environments capable of supporting human health and well-being,

Have agreed as follows:

Article 1

Objective

The objective of this Protocol is to promote at all appropriate levels, nationally as well as in transboundary and international contexts, the protection of human health and well-being, both individual and collective, within a framework of sustainable development, through improving water management, including the protection of water ecosystems, and through preventing, controlling and reducing water-related disease.

Article 2

Definitions

For the purposes of this Protocol,

1. „Water-related disease” means any significant adverse effects on human health, such as death, disability, illness or disorders, caused directly or indirectly by the condition, or changes in the quantity or quality, of any waters;

2. „Drinking water” means water which is used, or intended to be available for use, by humans for drinking, cooking, food preparation, personal hygiene or similar purposes;

3. „Groundwater” means all water which is below the surface of the ground in the saturation zone and in direct contact with the ground or subsoil;

4. „Enclosed waters” means artificially created water bodies separated from surface freshwater or coastal water, whether within or outside a building;

5. „Transboundary waters” means any surface or ground waters which mark, cross or are located on boundaries between two or more States; wherever transboundary waters flow directly into the sea, these transboundary waters end at a straight line across their respective mouths between points on the low-water line of their banks;

6. „Transboundary effects of water-related disease” means any significant adverse effects on human health, such as death, disability, illness or disorders, in an area under the jurisdiction of one Party, caused directly or indirectly by the condition, or changes in the quantity or quality, of waters in an area under the jurisdiction of another Party, whether or not such effects constitute a transboundary impact;

7. „Transboundary impact” means any significant adverse effect on the environment resulting from a change in the conditions of transboundary waters caused by a human activity, the physical origin of which is situated wholly or in part within an area under the jurisdiction of a Party to the Convention, within an area under the jurisdiction of another Party to the Convention. Such effects on the environment include effects on human health and safety, flora, fauna, soil, air, water, climate, landscape, and historical monuments or other physical structures or the interaction among these factors; they also include effects on the cultural heritage or socio-economic conditions resulting from alterations to those factors;

8. „Sanitation” means the collection, transport, treatment and disposal or reuse of human excreta or domestic waste water, whether through collective systems or by installations serving a single household or undertaking;

9. „Collective system” means:

a) A system for the supply of drinking water to a number of households or undertakings; and/or

b) A system for the provision of sanitation which serves a number of households or undertakings and, where appropriate, also provides for the collection, transport, treatment and disposal or reuse of industrial waste water, whether provided by a body in the public sector, an undertaking in the private sector or by a partnership between the two sectors;

10. „Water-management plan” means a plan for the development, management, protection and/or use of the water within a territorial area or groundwater aquifer, including the protection of the associated ecosystems;

11. „The public” means one or more natural or legal persons, and, in accordance with national legislation or practice, their associations, organizations or groups;

12. „Public authority” means:

a) Government at national, regional and other levels;

b) Natural or legal persons performing public administrative functions under national law, including specific duties, activities or services in relation to the environment, public health, sanitation, water management or water supply;

c) Any other natural or legal persons having public responsibilities or functions, or providing public services, under the control of a body or person falling within subparagraphs a) or b) above;

d) The institutions of any regional economic integration organization referred to in article 21 which is a Party. This definition does not include bodies or institutions acting in a judicial or legislative capacity;

13. „Local” refers to all relevant levels of territorial unit below the level of the State;

14. „Convention” means the Convention on the Protection and Use of Transboundary Watercourses and International Lakes, done at Helsinki on 17 March 1992;

15. „Meeting of the Parties to the Convention” means the body established by the Parties to the Convention in accordance with its article 17;

16. „Party” means, unless the text otherwise indicates, a State or a regional economic integration organization referred to in article 21 which has consented to be bound by this Protocol and for which this Protocol is in force;

17. „Meeting of the Parties” means the body established by the Parties in accordance with article 16.

Article 3

Scope

The provisions of this Protocol shall apply to:

a) Surface freshwater;

b) Groundwater;

c) Estuaries;

d) Coastal waters which are used for recreation or for the production of fish by aquaculture or for the production or harvesting of shellfish;

e) Enclosed waters generally available for bathing;

f) Water in the course of abstraction, transport, treatment or supply;

g) Waste water throughout the course of collection, transport, treatment and discharge or reuse.

*Article 4**General provisions*

1. The Parties shall take all appropriate measures to prevent, control and reduce water-related disease within a framework of integrated water-management systems aimed at sustainable use of water resources, ambient water quality which does not endanger human health, and protection of water ecosystems.

2. The Parties shall, in particular, take all appropriate measures for the purpose of ensuring:

a) Adequate supplies of wholesome drinking water which is free from any micro-organisms, parasites and substances which, owing to their numbers or concentration, constitute a potential danger to human health. This shall include the protection of water resources which are used as sources of drinking water, treatment of water and the establishment, improvement and maintenance of collective systems;

b) Adequate sanitation of a standard which sufficiently protects human health and the environment. This shall in particular be done through the establishment, improvement and maintenance of collective systems;

c) Effective protection of water resources used as sources of drinking water, and their related water ecosystems, from pollution from other causes, including agriculture, industry and other discharges and emissions of hazardous substances. This shall aim at the effective reduction and elimination of discharges and emissions of substances judged to be hazardous to human health and water ecosystems;

d) Sufficient safeguards for human health against water-related disease arising from the use of water for recreational purposes, from the use of water for aquaculture, from the water in which shellfish are produced or from which they are harvested, from the use of waste water for irrigation or from the use of sewage sludge in agriculture or aquaculture;

e) Effective systems for monitoring situations likely to result in outbreaks or incidents of water-related disease and for responding to such outbreaks and incidents and to the risk of them.

3. Subsequent references in this Protocol to „drinking water” and „sanitation” are to drinking water and sanitation that are required to meet the requirements of paragraph 2 of this article.

4. The Parties shall base all such measures upon an assessment of any proposed measure in respect of all its implications, including the benefits, disadvantages and costs, for:

a) Human health,

b) Water resources, and

c) Sustainable development,

which takes account of the differing new impacts of any proposed measure on the different environmental mediums.

5. The Parties shall take all appropriate action to create legal, administrative and economic frameworks which are stable and enabling and within which the public, private and voluntary sectors can each make its contribution to improving water management for the purpose of preventing, controlling and reducing water-related disease.

6. The Parties shall require public authorities which are considering taking action, or approving the taking by others of action, that may have a significant impact on the environment of any waters within the scope of this Protocol to take due account of any potential impact of that action on public health.

7. Where a Party is a Party to the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context, compliance by public authorities of that Party with the requirements of that Convention in relation to a proposed action shall satisfy the requirement under paragraph 6 of this article in respect of that action.

8. The provisions of this Protocol shall not affect the rights of Parties to maintain, adopt or implement more stringent measures than those set down in this Protocol.

9. The provisions of this Protocol shall not affect the rights and obligations of any Party to this Protocol deriving from the Convention or any other existing international agreement, except where the requirements under this Protocol are more stringent than the corresponding requirements under the Convention or that other existing international agreement.

*Article 5**Principles and approaches*

In taking measures to implement this Protocol, the Parties shall be guided in particular by the following principles and approaches:

a) The precautionary principle, by virtue of which action to prevent, control or reduce water-related disease shall not be postponed on the ground that scientific research has not fully proved a causal link between the factor at which such action is aimed, on the one hand, and the potential contribution of that factor to the prevalence of water-related disease and/or transboundary impacts, on the other hand;

b) The polluter-pays principle, by virtue of which costs of pollution prevention, control and reduction shall be borne by the polluter;

c) States have, in accordance with the Charter of the United Nations and the principles of international law, the sovereign right to exploit their own resources pursuant to their own environmental and developmental policies, and the responsibility to ensure that activities within their jurisdiction or control do not cause damage to the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction;

d) Water resources shall be managed so that the needs of the present generation are met without compromising the ability of future generations to meet their own needs;

e) Preventive action should be taken to avoid outbreaks and incidents of water-related disease and to protect water resources used as sources of drinking water because such action addresses the harm more efficiently and can be more cost-effective than remedial action;

f) Action to manage water resources should be taken at the lowest appropriate administrative level;

g) Water has social, economic and environmental values and should therefore be managed so as to realize the most acceptable and sustainable combination of those values;

h) Efficient use of water should be promoted through economic instruments and awareness-building;

i) Access to information and public participation in decision-making concerning water and health are needed, inter alia, in order to enhance then quality and the implementation of the decisions, to build public awareness of issues, to give the public the opportunity to express its concerns and to enable public authorities to take due account of such concerns. Such access and participation should be supplemented by appropriate access to judicial and administrative review of relevant decisions;

j) Water resources should, as far as possible, be managed in an integrated manner on the basis of catchment areas, with the aims of linking social and economic development to the protection of natural ecosystems and of relating water-resource management to regulatory measures concerning other environmental mediums. Such an integrated approach should apply across the whole of a catchment area, whether transboundary or not, including its associated coastal waters, the whole of a groundwater aquifer or the relevant parts of such a catchment area or groundwater aquifer;

k) Special consideration should be given to the protection of people who are particularly vulnerable to water-related disease;

l) Equitable access to water, adequate in terms both of quantity and of quality, should be provided for all members of the population, especially those who suffer a disadvantage or social exclusion;

m) As a counterpart to their rights and entitlements to water under private law and public law, natural and legal

persons and institutions, whether in the public sector or the private sector, should contribute to the protection of the water environment and the conservation of water resources; and

n) In implementing this Protocol, due account should be given to local problems, needs and knowledge.

Article 6

Targets and target dates

1. In order to achieve the objective of this Protocol, the Parties shall pursue the aims of:

a) Access to drinking water for everyone;

b) Provision of sanitation for everyone within a framework of integrated water-management systems aimed at sustainable use of water resources, ambient water quality which does not endanger human health, and protection of water ecosystems.

2. For these purposes, the Parties shall each establish and publish national and/or local targets for the standards and levels of performance that need to be achieved or maintained for a high level of protection against water-related disease. These targets shall be periodically revised. In doing all this, they shall make appropriate practical and/or other provisions for public participation, within a transparent and fair framework, and shall ensure that due account is taken of the outcome of the public participation. Except where national or local circumstances make them irrelevant for preventing, controlling and reducing water-related disease, the targets shall cover, inter alia:

a) The quality of the drinking water supplied, taking into account the Guidelines for drinking-water quality of the World Health Organization;

b) The reduction of the scale of outbreaks and incidents of water-related disease;

c) The area of territory, or the population sizes or proportions, which should be served by collective systems for the supply of drinking water or where the supply of drinking water by other means should be improved;

d) The area of territory, or the population sizes or proportions, which should be served by collective systems of sanitation or where sanitation by other means should be improved;

e) The levels of performance to be achieved by such collective systems and by such other means of water supply and sanitation respectively;

f) The application of recognized good practice to the management of water supply and sanitation, including the protection of waters used as sources for drinking water;

g) The occurrence of discharges of:

i) Untreated waste water; and

(ii) Untreated storm water overflows from waste-water collection systems to waters within the scope of this Protocol;

h) The quality of discharges of waste water from waste-water treatment installations to waters within the scope of this Protocol;

i) The disposal or reuse of sewage sludge from collective systems of sanitation or other sanitation installations and the quality of waste water used for irrigation purposes, taking into account the Guidelines for the safe use of waste water and excreta in agriculture and aquaculture of the World Health Organization and the United Nations Environment Programme;

j) The quality of waters which are used as sources for drinking water, which are generally used for bathing or which are used for aquaculture or for the production or harvesting of shellfish;

k) The application of recognized good practice to the management of enclosed waters generally available for bathing;

l) The identification and remediation of particularly contaminated sites which adversely affect waters within the scope of this Protocol or are likely to do so and which thus threaten to give rise to water-related disease;

m) The effectiveness of systems for the management, development, protection and use of water resources, including the application of recognized good practice to the control of pollution from sources of all kinds;

n) The frequency of the publication of information on the quality of the drinking water supplied and of other waters relevant to the targets in this paragraph in the intervals between the publication of information under article 7, paragraph 2.

3. Within two years of becoming a Party, each Party shall establish and publish targets referred to in paragraph 2 of this article, and target dates for achieving them.

4. Where a long process of implementation is foreseen for the achievement of a target, intermediate or phased targets shall be set.

5. In order to promote the achievement of the targets referred to in paragraph 2 of this article, the Parties shall each:

a) Establish national or local arrangements for coordination between their competent authorities;

b) Develop water-management plans in transboundary, national and/or local contexts, preferably on the basis of catchment areas or groundwater aquifers. In doing so, they shall make appropriate practical and/or other provisions for public participation, within a transparent and fair framework, and shall ensure that due account is taken of the outcome of the public participation. Such plans may be incorporated in other relevant plans, programmes or documents which are being drawn up for other purposes,

provided that they enable the public to see clearly the proposals for achieving the targets referred to in this article and the respective target dates;

c) Establish and maintain a legal and institutional framework for monitoring and enforcing standards for the quality of drinking water;

d) Establish and maintain arrangements, including, where appropriate, legal and institutional arrangements, for monitoring, promoting the achievement of and, where necessary, enforcing the other standards and levels of performance for which targets referred to in paragraph 2 of this article are set.

Article 7

Review and assessment of progress

1. The Parties shall each collect and evaluate data on:

a) Their progress towards the achievement of the targets referred to in article 6, paragraph 2;

b) Indicators that are designed to show how far that progress has contributed towards preventing, controlling or reducing water-related disease.

2. The Parties shall each publish periodically the results of this collection and evaluation of data. The frequency of such publication shall be established by the Meeting of the Parties.

3. The Parties shall each ensure that the results of water and effluent sampling carried out for the purpose of this collection of data are available to the public.

4. On the basis of this collection and evaluation of data, each Party shall review periodically the progress made in achieving the targets referred to in article 6, paragraph 2, and publish an assessment of that progress. The frequency of such reviews shall be established by the Meeting of the Parties. Without prejudice to the possibility of more frequent reviews under article 6, paragraph 2, reviews under this paragraph shall include a review of the targets referred to in article 6, paragraph 2, with a view to improving the targets in the light of scientific and technical knowledge.

5. Each Party shall provide to the secretariat referred to in article 17, for circulation to the other Parties, a summary report of the data collected and evaluated and the assessment of the progress achieved. Such reports shall be in accordance with guidelines established by the Meeting of the Parties. These guidelines shall provide that the Parties can use for this purpose reports covering the relevant information produced for other international forums.

6. The Meeting of the Parties shall evaluate progress in implementing this Protocol on the basis of such summary reports.

Article 8

Response systems

1. The Parties shall each, as appropriate, ensure that:

a) Comprehensive national and/or local surveillance and early-warning systems are established, improved or maintained which will:

i) Identify outbreaks or incidents of water-related disease or significant threats of such outbreaks or incidents, including those resulting from water-pollution incidents or extreme weather events;

(ii) Give prompt and clear notification to the relevant public authorities about such outbreaks, incidents or threats;

(iii) In the event of any imminent threat to public health from water-related disease, disseminate to members of the public who may be affected all information that is held by a public authority and that could help the public to prevent or mitigate harm;

(iv) Make recommendations to the relevant public authorities and, where appropriate, to the public about preventive and remedial actions;

b) Comprehensive national and local contingency plans for responses to such outbreaks, incidents and risks are properly prepared in due time;

c) The relevant public authorities have the necessary capacity to respond to such outbreaks, incidents or risks in accordance with the relevant contingency plan.

2. Surveillance and early-warning systems, contingency plans and response capacities in relation to water-related disease may be combined with those in relation to other matters.

3. Within three years of becoming a Party, each Party shall have established the surveillance and early-warning systems, contingency plans and response capacities referred to in paragraph 1 of this article.

Article 9

Public awareness, education, training, research and development and information

1. The Parties shall take steps designed to enhance the awareness of all sectors of the public regarding:

a) The importance of, and the relationship between, water management and public health;

b) The rights and entitlements to water and corresponding obligations under private and public law of natural and legal persons and institutions, whether in the public sector or the private sector, as well as their moral obligations to contribute to the protection of the water environment and the conservation of water resources.

2. The Parties shall promote:

a) Understanding of the public-health aspects of their work by those responsible for water management, water supply and sanitation; and

b) Understanding of the basic principles of water management, water supply and sanitation by those responsible for public health.

3. The Parties shall encourage the education and training of the professional and technical staff who are needed for managing water resources and for operating systems of water supply and sanitation, and encourage the updating and improvement of their knowledge and skills. This education and training shall include relevant aspects of public health.

4. The Parties shall encourage:

a) Research into, and development of, cost-effective means and techniques for the prevention, control and reduction of water-related disease;

b) Development of integrated information systems to handle information about long-term trends, current concerns and past problems and successful solutions to them in the field of water and health, and provision of such information to competent authorities.

Article 10

Public information

1. As a complement to the requirements of this Protocol for Parties to publish specific information or documents, each Party shall take steps within the framework of its legislation to make available to the public such information as is held by public authorities and is reasonably needed to inform public discussion of:

a) The establishment of targets and of target dates for their achievement and the development of water-management plans in accordance with article 6;

b) The establishment, improvement or maintenance of surveillance and early-warning systems and contingency plans in accordance with article 8;

c) The promotion of public awareness, education, training, research, development and information in accordance with article 9.

2. Each Party shall ensure that public authorities, in response to a request for other information relevant to the implementation of this Protocol, make such information available within a reasonable time to the public, within the framework of national legislation.

3. The Parties shall ensure that information referred to in article 7, paragraph 4, and paragraph 1 of this article shall be available to the public at all reasonable times for inspection free of charge, and shall provide members of the public with reasonable facilities for obtaining from the Parties, on payment of reasonable charges, copies of such information.

4. Nothing in this Protocol shall require a public authority to publish information or make information available to the public if:

- a) The public authority does not hold the information;
- b) The request for the information is manifestly unreasonable or formulated in too general a manner; or
- c) The information concerns material in the course of completion or concerns internal communications of public authorities where such an exemption is provided for in national law or customary practice, taking into account the public interest served by disclosure.

5. Nothing in this Protocol shall require a public authority to publish information or make information available to the public if disclosure of the information would adversely affect:

- a) The confidentiality of the proceedings of public authorities, where such confidentiality is provided for under national law;
- b) International relations, national defence or public security;
- c) The course of justice, the ability of a person to receive a fair trial or the ability of a public authority to conduct an enquiry of a criminal or disciplinary nature;
- d) The confidentiality of commercial or industrial information, where such confidentiality is protected by law in order to protect a legitimate economic interest. Within this framework, information on emissions and discharges which are relevant for the protection of the environment shall be disclosed;
- e) Intellectual property rights;
- f) The confidentiality of personal data and/or files relating to a natural person where that person has not consented to the disclosure of the information to the public, where such confidentiality is provided for in national law;
- g) The interests of a third party which has supplied the information requested without that party being under, or being capable of being put under, a legal obligation to do so, and where that party does not consent to the release of the material; or

h) The environment to which the information relates, such as the breeding sites of rare species.

These grounds for not disclosing information shall be interpreted in a restrictive way, taking into account the public interest served by disclosure and taking into account whether the information relates to emissions and discharges into the environment.

Article 11

International cooperation

The Parties shall cooperate and, as appropriate, assist each other:

- a) In international actions in support of the objectives of this Protocol;
- b) On request, in implementing national and local plans in pursuance of this Protocol.

Article 12

Joint and coordinated international action

In pursuance of article 11, subparagraph a), the Parties shall promote cooperation in international action relating to:

- a) The development of commonly agreed targets for matters referred to in article 6, paragraph 2;
- b) The development of indicators for the purposes of article 7, paragraph 1 b), to show how far action on water-related disease has been successful in preventing, controlling and reducing such disease;
- c) The establishment of joint or coordinated systems for surveillance and early-warning systems, contingency plans and response capacities as part of, or to complement, the national systems maintained in accordance with article 8 for the purpose of responding to outbreaks and incidents of water-related disease and significant threats of such outbreaks and incidents, especially from water-pollution incidents or extreme weather events;
- d) Mutual assistance in responding to outbreaks and incidents of water-related disease and significant threats of such outbreaks and incidents, especially from water-pollution incidents or extreme weather events;
- e) The development of integrated information systems and databases, exchange of information and sharing of technical and legal knowledge and experience;
- f) The prompt and clear notification by the competent authorities of one Party to the corresponding authorities of other Parties which may be affected of:
 - (i) Outbreaks and incidents of water-related disease, and
 - (ii) Significant threats of such outbreaks and incidents which have been identified;

g) The exchange of information on effective means of disseminating to the public information about water-related disease.

Article 13

Cooperation in relation to transboundary waters

1. Where any Parties border the same transboundary waters, as a complement to their other obligations under articles 11 and 12, they shall cooperate and, as appropriate, assist each other to prevent, control and reduce transboundary effects of water-related disease. In particular, they shall:

a) Exchange information and share knowledge about the transboundary waters and the problems and risks which they present with the other Parties bordering the same waters;

b) Endeavour to establish with the other Parties bordering the same transboundary waters joint or coordinated water-management plans in accordance with article 6, paragraph 5 b), and surveillance and early-warning systems and contingency plans in accordance with article 8, paragraph 1, for the purpose of responding to outbreaks and incidents of water-related disease and significant threats of such outbreaks and incidents, especially from waterpollution incidents or extreme weather events;

c) On the basis of equality and reciprocity, adapt their agreements and other arrangements regarding their transboundary waters in order to eliminate any contradictions with the basic principles of this Protocol and to define their mutual relations and conduct regarding the aims of this Protocol;

d) Consult each other, at the request of any one of them, on the significance of any adverse effect on human health which may constitute a water-related disease.

2. Where the Parties concerned are Parties to the Convention, the cooperation and assistance in respect of any transboundary effects of waterrelated disease which are transboundary impacts shall take place in accordance with the provisions of the Convention.

Article 14

International support for national action

When cooperating and assisting each other in the implementation of national and local plans in pursuance of article 11, subparagraph b), the Parties shall, in particular, consider how they can best help to promote:

a) Preparation of water-management plans in transboundary, nationaland/or local contexts and of schemes for improving water supply and sanitation;

b) Improved formulation of projects, especially infrastructureprojects, in pursuance of such plans and schemes, in order to facilitate access to sources of finance;

c) Effective execution of such projects;

d) Establishment of systems for surveillance and early-warning systems, contingency plans and response capacities in relation to waterrelated disease;

e) Preparation of legislation needed to support the implementation of this Protocol;

f) Education and training of key professional and technical staff;

g) Research into, and development of, cost-effective means and techniques for preventing, controlling and reducing water-related disease;

h) Operation of effective networks to monitor and assess the provision and quality of water-related services, and development of integrated information systems and databases;

i) Achievement of quality assurance for monitoring activities, including inter-laboratory comparability.

Article 15

Review of compliance

The Parties shall review the compliance of the Parties with the provisions of this Protocol on the basis of the reviews and assessments referred to in article 7. Multilateral arrangements of a non-confrontational, non-judicial and consultative nature for reviewing compliance shall be established by the Parties at their first meeting. These arrangements shall allow for appropriate public involvement.

Article 16

Meeting of the Parties

1. The first meeting of the Parties shall be convened no later than eighteen months after the date of the entry into force of this Protocol. Thereafter, ordinary meetings shall be held at regular intervals to be determined by the Parties, but at least every three years, except in so far as other arrangements are necessary to achieve the aims of paragraph 2 of this article. The Parties shall hold an extraordinary meeting if they so decide in the course of an ordinary meeting or at the written request of any Party, provided that, within six months of it being communicated to all Parties, the said request is supported by at least one third of the Parties.

2. Where possible, ordinary meetings of the Parties shall be held in conjunction with the meetings of the Parties to the Convention.

3. At their meetings, the Parties shall keep under continuous review the implementation of this Protocol, and, with this purpose in mind, shall:

a) Review the policies for and methodological approaches to the prevention, control and reduction of water-related disease, promote their convergence, and strengthen transboundary and international cooperation in accordance with articles 11, 12, 13 and 14;

b) Evaluate progress in implementing this Protocol on the basis of information provided by the Parties in accordance with guidelines established by the Meeting of the Parties. Such guidelines shall avoid duplication of effort in reporting requirements;

c) Be kept informed on progress made in the implementation of the Convention;

d) Exchange information with the Meeting of the Parties to the Convention, and consider the possibilities for joint action with it;

e) Seek, where appropriate, the services of relevant bodies of the Economic Commission for Europe and of the Regional Committee for Europe of the World Health Organization;

f) Establish the modalities for the participation of other competent international governmental and non-governmental bodies in all meetings and other activities pertinent to the achievement of the purposes of this Protocol;

g) Consider the need for further provisions on access to information, public participation in decision-making and public access to judicial and administrative review of decisions within the scope of this Protocol, in the light of experience gained on these matters in other international forums;

h) Establish a programme of work, including projects to be carried out jointly under this Protocol and the Convention, and set up any bodies needed to implement this programme of work;

i) Consider and adopt guidelines and recommendations which promote the implementation of the provisions of this Protocol;

j) At the first meeting, consider and by consensus adopt rules of procedure for their meetings. These rules of procedure shall contain provision to promote harmonious cooperation with the Meeting of the Parties to the Convention;

k) Consider and adopt proposals for amendments to this Protocol;

l) Consider and undertake any additional action that may be required for the achievement of the purposes of this Protocol.

Article 17

Secretariat

1. The Executive Secretary of the Economic Commission for Europe and the Regional Director of the Regional Office for Europe of the World Health Organization shall carry out the following secretariat functions for this Protocol:

a) The convening and preparing of meetings of the Parties;

b) The transmission to the Parties of reports and other information received in accordance with the provisions of this Protocol;

c) The performance of such other functions as may be determined by the Meeting of the Parties on the basis of available resources.

2. The Executive Secretary of the Economic Commission for Europe and the Regional Director of the Regional Office for Europe of the World Health Organization shall:

a) Set out details of their work-sharing arrangements in a Memorandum of Understanding, and inform the Meeting of the Parties accordingly;

b) Report to the Parties on the elements of, and the modalities for carrying out, the programme of work referred to in article 16, paragraph 3.

Article 18

Amendments to the Protocol

1. Any Party may propose amendments to this Protocol.

2. Proposals for amendments to this Protocol shall be considered at a meeting of the Parties.

3. The text of any proposed amendment to this Protocol shall be submitted in writing to the secretariat, which shall communicate it to all Parties at least ninety days before the meeting at which it is proposed for adoption.

4. An amendment to this Protocol shall be adopted by consensus of the representatives of the Parties present at the meeting. The adopted amendment shall be communicated by the secretariat to the Depositary, who shall circulate it to all Parties for their acceptance. The amendment shall enter into force for the Parties which have accepted it on the ninetieth day after the date on which two thirds of those Parties have deposited with the Depositary their instruments of acceptance of the amendment. The amendment shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after the date on which that Party deposits its instrument of acceptance of the amendment.

*Article 19**Right to vote*

1. Except as provided for in paragraph 2 of this article, each Party shall have one vote.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Parties. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs, and vice versa.

*Article 20**Settlement of disputes*

1. If a dispute arises between two or more Parties about the interpretation or application of this Protocol, they shall seek a solution by negotiation or by any other means of dispute settlement acceptable to the parties to the dispute.

2. When signing, ratifying, accepting, approving or acceding to this Protocol, or at any time thereafter, a Party may declare in writing to the Depositary that for a dispute not resolved in accordance with paragraph 1 of this article, it accepts one of the following means of dispute settlement as compulsory in relation to any Party accepting the same obligation:

a) Where the Parties are Parties to the Convention, and have accepted as compulsory in relation to each other one or both of the means of dispute settlement provided in the Convention, the settlement of the dispute in accordance with the provisions of the Convention for the settlement of disputes arising in connection with the Convention;

b) In any other case, the submission of the dispute to the International Court of Justice, unless the Parties agree to arbitration or some other form of dispute resolution.

*Article 21**Signature*

This Protocol shall be open for signature in London on 17 and 18 June 1999 on the occasion of the Third Ministerial Conference on Environment and Health, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 18 June 2000, by States members of the Economic Commission for Europe, by States members of the Regional Committee for Europe of the World Health Organization, by States having consultative status with the Economic Commission for Europe pursuant to paragraph 8 of Economic and Social Council resolution 36 (IV) of 28 March 1947, and by regional economic integration

organizations constituted by sovereign States members of the Economic Commission for Europe or members of the Regional Committee for Europe of the World Health Organization to which their member States have transferred competence over matters governed by this Protocol, including the competence to enter into treaties in respect of these matters.

*Article 22**Ratification, acceptance, approval and accession*

1. This Protocol shall be subject to ratification, acceptance or approval by signatory States and regional economic integration organizations.

2. This Protocol shall be open for accession by the States and organizations referred to in article 21.

3. Any organization referred to in article 21 which becomes a Party without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Protocol. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Protocol. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under this Protocol concurrently.

4. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, the regional economic integration organizations referred to in article 21 shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Protocol. These organizations shall also inform the Depositary of any substantial modification to the extent of their competence.

5. The instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

*Article 23**Entry into force*

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For the purposes of paragraph 1 of this article, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by States members of such an organization.

3. For each State or organization referred to in article 21 which ratifies, accepts or approves this Protocol or accedes thereto after the deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 24

Withdrawal

At any time after three years from the date on which this Protocol has come into force with respect to a Party, that Party may withdraw from the Protocol by giving written notification to the Depositary. Any such withdrawal shall take effect on the ninetieth day after the date of its receipt by the Depositary.

Article 25

Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall act as the Depositary of this Protocol.

Article 26

Authentic texts

The original of this Protocol, of which the English, French, German and Russian texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Protocol.

Done in London, this seventeenth day of June one thousand nine hundred and ninety-nine."

**„Víz és Egészség Jegyzőkönyv
a Határokat Átlépő Vízfolyások és Nemzetközi Tavak
Védelméről és Használatáról szóló
1992. évi Egyezményhez**

A jelen Jegyzőkönyv Részesei:

Figyelemmel arra, hogy a víznek alapvető fontossága van az élet fenntartásában, és az alapvető emberi szükségletek kielégítéséhez elegendő mennyiségű és minőségű víz

az egészség megőrzésének és a fenntartható fejlődésnek egyaránt elengedhetetlen feltétele,

elismerve a megfelelő összetételű tiszta víznek, valamint a harmonikus és jól működő vízi környezetnek az emberi egészséget és jólétet szolgáló jótéteményeit,

annak tudatában, hogy a felszíni vizek és a felszín alatti vizek olyan megújítható erőforrások, amelyek korlátozott mértékben képesek megtisztulni az emberi tevékenységből eredő, mennyiségére és minőségére ható káros hatások következményeitől, ezért e korlátok tiszteletben tartásának elmulasztása mind rövid, mind hosszú távon káros következményekkel jár mindazoknak az egészségére és jólétére nézve, akik ezektől az erőforrásoktól, illetve azok minőségétől függenek; továbbá ennek következtében a víz körforgásának fenntartható mértékű befolyásolása alapvetően fontos mind az emberi szükségletek, mind a környezetvédelem szempontjából,

továbbá annak tudatában, hogy milyen közegészségügyi következményei vannak az alapvető emberi szükségletek biztosításához elegendő mennyiségű és minőségű víz hiányának, és hogy ezek a hiányok milyen súlyos következménnyel járnak különösen az elesettek, a hátrányos helyzetűekre és a társadalomból kirekesztettek,

tudván, hogy a vízzel összefüggő megbetegedések megelőzése, ellenőrzése és csökkentése fontos és sürgető feladat, amely csak a valamennyi szinten, illetve az összes szektor között folytatott fokozott együttműködés útján biztosítható megfelelő mértékben mind országokon belül, mind az Államok között,

tudván továbbá, hogy a vízzel összefüggő megbetegedéseket megfigyelő és előrejelző, valamint a beavatkozást lehetővé tevő rendszerek létesítése fontos tényező a vízzel összefüggő megbetegedések megelőzésében, ellenőrzésében és csökkentésében,

kiinduló alapjuknak tekintve az Egyesült Nemzetek Környezetről és Fejlődésről tartott konferenciájának (Rio de Janeiro, 1992) következtetéseit, különösen a Környezetről és Fejlődésről szóló Riói Deklarációt, valamint az Agenda 21-et, továbbá az Agenda 21 további megvalósításának programját (New York, 1997), valamint a Fenntartható Fejlődés Bizottság ezt követő döntését a Fenntartható édesvíz-gazdálkodásról (New York, 1998),

ösztönzést merítve a határokat átlépő vízfolyások és nemzetközi tavak védelméről és használatáról szóló 1992. évi Egyezmény idevonatkozó előírásaiból, és hangsúlyozva annak igényét, hogy ezen előírások széles körű alkalmazását elősegítsék, valamint az Egyezményt a közegészségügyi védelem megerősítése érdekében további intézkedésekkel egészítsék ki,

tekintettel a határokon áttérjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló 1991. évi; az ipari balesetek határokon áttérjedő hatásairól szóló 1992. évi; az Egyesült Nemzetek

nemzetközi vízfolyások hajózáson kívüli célra történő használatának jogi szabályozásáról szóló 1997. évi, illetve a környezetvédelmi vonatkozású adatokhoz való hozzáférésről, a döntéshozatalban történő lakossági részvételtől és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésről szóló 1998. évi Egyezményekre,

tekintettel továbbá az 1989. évi Európai Környezet és Egészség Charta vonatkozó elveire, célkitűzéseire és ajánlásaira, az 1994. évi Helsinki Környezet és Egészség Nyilatkozatra, valamint a „Környezetet Európának” folyamat miniszteri nyilatkozataira, ajánlásaira és határozataira,

elismerve az egyéb európai környezetvédelmi kezdeményezések, eszközök és folyamatok, valamint a Nemzeti Környezet-egészségügyi, és a Környezetvédelmi Cselekvési Programok készítésének és végrehajtásának szilárd alapjait és fontosságát,

elismeréssel említve az Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottságának és az Egészségügyi Világszervezet Európai Regionális Irodájának a vízzel összefüggő megbetegedések megelőzése, ellenőrzése és csökkentése érdekében a kétoldalú és sokoldalú együttműködés erősítése érdekében tett eddigi erőfeszítéseit,

bátorítást nyerve az Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottsága és az Egészségügyi Világszervezet Európai Regionális Irodája tagállamainak a szennyezések csökkentése, az ember egészségét és jólétét támogató vízi környezet fenntartása és helyreállítása terén elért számos eredményéből,

a következőkben egyeztek meg:

1. cikk

Célkitűzés

A jelen Jegyzőkönyv célja, hogy minden erre alkalmas szinten, országonként, valamint a határok fölötti és nemzetközi összefüggésben egyaránt elősegítse az egyéni és kollektív emberi egészség és jólét védelmét a fenntartható fejlődés keretén belül, a vízgazdálkodás fejlesztése – ideértve a vízi ökoszisztémák (életközösségek) védelmét – és a vízzel összefüggő megbetegedések megelőzése, ellenőrzése és csökkentése útján.

2. cikk

Meghatározások

A jelen Jegyzőkönyv alkalmazásában:

1. „Vízzel összefüggő megbetegedés”: az emberi egészséget jelentősen befolyásoló bármely káros hatás, így a halál, fogyatékosság, betegség vagy rendellenességek, amelyeket közvetlenül vagy közvetve a vizek minőségé-

ben vagy a mennyiségükben bekövetkezett változások okoznak.

2. „Ivóvíz” az a víz, amelyet az emberek ivásra, főzésre, ételkészítésre, tisztálkodásra vagy hasonló célra használnak, illetve használatát elérhetővé kívánják tenni.

3. „Felszín alatti” minden olyan víz, amely a talaj felszíne alatt a talaj szivárgási zónájában található és közvetlen kapcsolatban van a talajjal vagy az altalajjal.

4. „Zárt víztároló” a mesterségesen, épületen belül vagy kívül létrehozott olyan víztér, amely felszíni édesvízzel vagy a tengerparti víztérrel nincs összefüggésben.

5. „Határvíz” olyan felszíni vagy felszín alatti víz, amely két vagy több állam határát kijelöli, azt keresztezi vagy azon található; ahol a határvizek közvetlenül a tengerbe folynak, ezek a határvizek az egyes torkolatoknak a partvonaluk alacsony vízállási vonalán levő pontok közötti egyenes vonalban végződnek.

6. „A vízzel összefüggő megbetegedések határokon áterjedő következményei” a Részes Felek joghatósága alá tartozó területen fellépő, az ember egészségére jelentős káros hatást, pl. halált, fogyatékosságot, betegséget vagy rendellenességet jelentik, amelyeket közvetlenül vagy közvetve a vízminőség vagy vízmennyiség adott állapota vagy változása okoz a másik Részes Fél illetékességi területén függetlenül attól, hogy az maga ténylegesen határon áterjedő hatást jelent-e.

7. A „határokon áterjedő hatás” olyan jelentős káros környezeti hatás, amelyet a határvizek állapotának olyan emberi tevékenység következtében jelentkező változása okoz egy Részes Fél joghatósága alá tartozó területen, amelynek a fizikai eredete részben vagy egészben az Egyezmény Részes Felének joghatósága alá tartozó területen. Ezen környezeti hatások körébe tartoznak az emberi egészségre és biztonságra, a növény- és állatvilágra, a talajra, a levegőre, a vízre, az éghajlatra, a tájra és a történelmi emlékhelyekre vagy egyéb létesítményekre gyakorolt hatások, valamint ezen tényezők kölcsönhatásai, ide tartoznak továbbá a kulturális örökségre és a társadalmi-gazdasági helyzetre gyakorolt hatások, amelyeket a fenti tényezők változása okoz.

8. A „szennyvízelvezetés és -kezelés” az emberi ürülék, illetve háztartási szennyvíz gyűjtését, szállítását, kezelését, elhelyezését vagy hasznosítását jelenti, függetlenül attól, hogy közösségi rendszerben vagy egyedi háztartást, illetve vállalkozást kiszolgáló létesítményekben történik-e.

9. A „közösségi rendszer” a következőket jelenti:

a) Egy bizonyos számú háztartást vagy vállalkozást kiszolgáló ivóvíz-ellátórendszer; és/vagy

b) Egy bizonyos számú háztartást vagy vállalkozást kiszolgáló szennyvízelvezető és -kezelő, valamint – ahol erre szükség van – az ipari szennyvíz gyűjtését, szállítását, kezelését, illetve ártalmatlanítását vagy hasznosítását végző rendszer, függetlenül attól, hogy közszféra testülete vagy magáncég, vagy a két szektor társulása biztosítja az ellátást.

10. A „vízgazdálkodási terv”: egy adott területhez tartozó vizek vagy felszín alatti vízbázis fejlesztéséről, kezeléséről, védelméről és/vagy használatáról a hozzájuk kapcsolódó ökoszisztémák védelmére is kiterjedő terv.

11. A „közszféra” egy vagy több természetes, illetve jogi személy, valamint ezek szövetsége, szervezetei és csoportjai a nemzeti szabályozásnak, illetve gyakorlatnak megfelelően.

12. A „hatóság” a következőket jelenti:

a) Országos, regionális vagy más szintű (ön)kormányzati szervek;

b) Természetes vagy jogi személyek, akik/amelyek közigazgatási feladatokat látnak el a nemzeti jog értelmében, beleértve a környezetvédelemmel, közegészségüggyel, szennyvízelvezetéssel és kezeléssel, vízgazdálkodással, illetve vízellátással kapcsolatos sajátos kötelezettségeket, tevékenységeket, illetve szolgáltatásokat;

c) Bármely más természetes vagy jogi személy, akinek/amelynek közjogi felelőssége van vagy közfunkciót vagy közszolgáltatást lát el a fenti a) és b) pont alatt felsoroltak körébe tartozó testület vagy személy irányítása alatt;

d) Bármely, a 21. cikk szerinti azon regionális gazdasági integrációs szervezet intézményei, amely a jelen Jegyzőkönyv Részese Fele.

A meghatározásba nem értendő bele azok a testületek vagy intézmények, amelyek bírói vagy jogalkotói feladatokat látnak el.

13. „Helyi” mindazon területi szintű egység, amely az államigazgatás szintje alatt helyezkedik el.

14. „Egyezmény”: a határokat átlépő vízfolyások és nemzetközi tavak védelméről és használatáról szóló 1992. március 17-én, Helsinkiben elfogadott egyezményt jelenti.

15. Az „Egyezmény Részese Feleinek Ülése” az Egyezmény Részese Felei által, az Egyezmény 17. cikkével összhangban létrehozott testület.

16. A „Részese Fél” azt a 21. cikk szerinti államot vagy regionális gazdasági integrációs szervezetet jelenti, amely rá nézve kötelezőnek ismerte el a jelen Jegyzőkönyv elő-

írásait, és amelyekre nézve az Egyezmény hatályos, ha csak a szöveg eltérően nem rendelkezik.

17. A „Részese Felek Ülése” az a testület, amelyet a Részese Felek a 16. cikkel összhangban létrehozottak.

3. cikk

Hatály

A jelen Jegyzőkönyv hatálya a következőkre terjed ki:

a) Felszíni édesvíz;

b) Felszín alatti víz;

c) Folyótorkolatok;

d) Parti vizek, amelyeket fürdőzésre, haltenyésztésre, illetve kagyló tenyésztésre és halászatára vesznek igénybe;

e) Általában fürdőzésre használható zárt víztárolók;

f) A víz vízkinyerés, szállítás, kezelés és vízellátás során;

g) Szennyvizek az összegyűjtés, szállítás, kezelés, valamint környezeti közegbe történő kibocsátás, illetve hasznosítás minden lépésében.

4. cikk

Általános rendelkezések

1. A Részese Felek minden szükséges intézkedést kötelesek megtenni a vízzel összefüggő megbetegedések megelőzése, ellenőrzése és visszaszorítása érdekében olyan integrált vízgazdálkodási rendszerek keretében, amely a vízforrások fenntartható használatát, az emberi egészséget nem veszélyeztető és a környezeti vízminőség megtartását és a vízi ökoszisztémák védelmét szolgálja.

2. A Részese Felek minden szükséges intézkedést kötelesek megtenni különösen annak érdekében, hogy elérjék a következő célkitűzéseket:

a) Egészséges, teljes értékű ivóvízzel való ellátás, amely mentes minden mikroorganizmustól és parazitától, valamint olyan anyagoktól, amelyek mennyiségük vagy koncentrációjuk miatt potenciális veszélyt jelentenek az ember egészségére. Ez vonatkozik az ivóvíznyerő források védelmére, a vízkezelésre, valamint a közösségi rendszerek létesítésére, fejlesztésére és fenntartására is;

b) Megfelelő szennyvízelvezetés és -kezelés az ember egészségére és a környezetre kielégítő védelmet jelentő megoldással, amelyet elsősorban közösségi rendszerek kialakítása, fejlesztése és fenntartása útján kell megvalósítani;

c) Az ivóvízforrásként használt vízbázisok és a kapcsolódó vízi ökoszisztémák hatékony védelme az egyéb szennyezésektől, beleértve a veszélyes anyagok mezőgaz-

dasági, ipari és egyéb kibocsátását (emisszióját). Ennek célja az ember egészségére és a vízi ökoszisztémákra veszélyesnek tartott anyagok kibocsátásainak és emisszióinak hatékony csökkentése, illetve megszüntetése;

d) Az ember egészségének megfelelő védelme az olyan vízzel összefüggő megbetegedésekkel szemben, amelyek a fürdőzésre, az aquakultúrákban, illetve kagyló tenyésztésére és halászatára használt vizekre, szennyvízöntözésre, a mezőgazdaságban vagy az aquakultúrákban használt szennyvíziszapra vezethetők vissza;

e) A vízzel összefüggő megbetegedések kitörését vagy előfordulását okozó kockázati tényezők monitorozására alkalmas és a beavatkozást lehetővé tevő hatékony megfigyelő rendszerek.

3. A jelen Jegyzőkönyvben az ivóvízre és a szennyvízelvezetésre és -kezelésre vonatkozó további utalások alatt az olyan ivóvíz és szennyvíz értendő, amelyre vonatkozóan követelmény, hogy megfeleljen a jelen cikk 2. bekezdésében meghatározott előírásoknak.

4. A Részes Felek minden intézkedésének olyan hatásvizsgálaton kell alapulni, amely figyelembe veszi az összes következményt, beleértve az előnyöket, hátrányokat és költségeket is

a) az emberi egészség,

b) a vízbázisok és

c) a fenntartható fejlődés vonatkozásában, számításba véve minden javasolt intézkedésnek az egyes környezeti közegekre gyakorolt eltérő új hatásait.

5. A Részes Felek kötelesek megtenni minden megfelelő lépést olyan jogi, adminisztratív és gazdasági keretek megteremtésére, amelyek stabilak és ahol a köz-, a magán- és önkéntes szektor hozzájárulhat a vízgazdálkodás fejlesztéséhez, a vízzel összefüggő megbetegedések megelőzéséhez, ellenőrzéséhez és visszaszorításához.

6. A Részes Felek megkövetelik, hogy a közhatalóságok megfelelő mértékben vegyék tekintetbe a lehetséges közegészségügyi következményeket, ha olyan intézkedéseket terveznek tenni, illetve más szervezetek olyan tevékenységeit hagyják jóvá, amelynek a jelen Jegyzőkönyv hatálya alá tartozó vizek környezetére jelentős hatása lehet.

7. Amennyiben a Részes Fél A határokon áttérjedő hatásokra vonatkozó környezeti hatásvizsgálatról szóló egyezménynek Részes Fele, a szóban forgó Részes Fél hatóságainak a tervezett tevékenység során oly módon kell eleget tenniük az Egyezmény követelményeinek, hogy eljárásuk kielégítse a jelen cikk 6. bekezdésében foglalt követelményt.

8. A Jegyzőkönyv előírásai nem érintik a Részes Felek azon jogát, hogy a jelen Jegyzőkönyvben megállapítottak-

nál szigorúbb intézkedéseket tartsanak fenn, fogadjanak el vagy hajtsanak végre.

9. A jelen Jegyzőkönyv előírásai nem érintik a jelen Jegyzőkönyv Részes Feleinek azon jogait és kötelezettségeit, amelyek az Egyezményből vagy bármely más érvényes nemzetközi megállapodásból következnek, kivéve, ha a jelen Jegyzőkönyv követelményei szigorúbbak, mint az Egyezmény vagy az adott, érvényes nemzetközi megállapodás vonatkozó előírásai.

5. cikk

Elvek és megközelítések

A jelen Jegyzőkönyv végrehajtása terén tett intézkedések során a Részes Feleknek elsősorban a következő elvet és megközelítéseket kell követniük:

a) Az elővigyázatosság elve, amelynek értelmében a vízzel összefüggő megbetegedések megelőzésére, ellenőrzésére és visszaszorítására irányuló beavatkozás nem halasztható olyan alapon, hogy a tudományos kutatás nem igazolta teljesen az ok-okozati kapcsolatot a beavatkozás célja, illetve aközött, hogy az adott tényező milyen mértékben járulhat hozzá a vízzel összefüggő megbetegedések és/vagy a határon áttérjedő hatások előfordulási gyakoriságához;

b) A „szennyező fizet” elve, amelynek értelmében a szennyezést okozónak kell fizetnie a szennyezés megelőzésének, ellenőrzésének és csökkentésének költségeit;

c) Az egyes államoknak az Egyesült Nemzetek Alapokmányával és a nemzetközi jog elveivel összhangban szuverén joga, hogy erőforrásaikat a saját környezetvédelmi és fejlesztési politikájukat követve kiaknázzák, és felelősek a joghatóságuk, illetve az ellenőrzésük alá tartozó területen biztosítani, hogy a tevékenységük ne károsítsa más államok környezetét, illetve az ország joghatóságán kívüli területet;

d) A vízbázisokkal úgy kell gazdálkodni, hogy anélkül elégítsék ki a jelen generáció szükségleteit, hogy azzal veszélyeztetnék a jövő generációk szükségletei kielégítésének lehetőségét;

e) Megelőző intézkedéseket kell tenni a vízzel összefüggő megbetegedések kitörésének, illetve előfordulásának elkerülése, valamint az ivóvízforrásként használt vízbázisok védelme érdekében, mivel az ilyen cselekvés hatékonyabb válasz a veszélyre és költséghatékonyabb, mint a helyreállítás;

f) A vízbázisokra vonatkozó minden beavatkozás a megfelelő legalsó igazgatási szinten történjen;

g) A víz társadalmi, gazdasági és környezeti érték, amellyel úgy kell gazdálkodni, hogy szem előtt tartsuk ezen értékek leginkább elfogadható és fenntartható kombinációját;

h) Elő kell segíteni a hatékony vízhasználatot gazdasági eszközökkel és a tudatosság fejlesztésével;

i) Elő kell segíteni a lakosság tájékoztatását és részvételét a vízzel és az egészséggel kapcsolatos döntéshozatalban többek között annak érdekében, hogy a döntések minősége és végrehajthatósága javuljon, hogy a témával összefüggésben növekedjen a lakosság tudatossága, hogy lehetősége legyen a lakosságnak szempontjai kifejezésére és az érintett hatóságok megfelelően figyelembe vehessék ezeket az érdekeket. Ezen tájékoztatás és részvétel mellett biztosítani kell továbbá a jogi és adminisztratív lehetőséget is a vonatkozó döntések felülvizsgálatára;

j) A vízbázisokkal – amennyire lehetséges – a teljes vízgyűjtő területre alapozva integráltan kell gazdálkodni úgy, hogy a társadalmi és gazdasági fejlődés összekapcsolódjon a természetes ökoszisztéma védelmével, és hogy a vízkészlet-gazdálkodás a többi környezeti közegre vonatkozó szabályozó intézkedésekkel összhangban legyen. Ezt az integrált megközelítést a teljes vízgyűjtő területre alkalmazni kell, függetlenül attól, hogy határokat átlépő vagy nem, bevonva az érintett tengerparti vizeket, a felszín alatti teljes vízbázist, illetve a vízgyűjtő vagy a felszín alatti vízbázis érintett részét;

k) Különleges figyelmet kell fordítani azok védelmére, akik a vízzel összefüggő megbetegedésre különösen érzékenyek;

l) Biztosítani kell az egyenlő mértékű hozzájutást a vízhez, mind mennyiségben, mind minőségben a népesség minden egyes tagja számára, de különösen azok számára, akik hátrányos helyzetben vannak vagy társadalmilag kirekesztettek;

m) A természetes és jogi személyek, valamint az intézmények mind az állami, mind a magánszektorban kötelesek hozzájárulni a vízi környezet és a vízforrások védelméhez, és

n) Jelen Jegyzőkönyv végrehajtása során megfelelő hangsúlyt kell kapnia a helyi problémáknak, igényeknek és ismereteknek.

6. cikk

Célkitűzések és határidők

1. A Jegyzőkönyv céljainak elérése érdekében a Részes Feleknek a következő célokat kell követni:

a) Az ivóvízhez való hozzájutást mindenki számára,

b) A szennyvízelvezetési és -kezelési lehetőséget mindenki számára a vízkészletek fenntartható használatát, az ember egészségét nem veszélyeztető vízminőség és a vízi ökoszisztémák védelmét biztosító integrált vízgazdálkodási rendszer keretében.

2. A fentiek megvalósítása érdekében a Részes Felek mindegyike köteles meghatározni, nyilvánosságra hozni és időszakonként felülvizsgálni azon szabványokra és tel-

jesülési szintjükre vonatkozó nemzeti és/vagy helyi célkitűzéseket, amelyek a vízzel összefüggő megbetegedések elleni magas színvonalú védelem eléréséhez, illetve fenntartásához szükségesek. A célkitűzéseket időszakonként felül kell vizsgálni. Mindezek során megfelelő gyakorlati, illetve egyéb intézkedéssel kell biztosítaniuk a lakosság részvételét áttekinthető és méltányos keretek között, valamint gondoskodniuk kell arról, hogy nyilvánosság bevonásának eredményét számításba vegyék. Azon esetek kivételével, amikor a vízzel összefüggő megbetegedések megelőzése, szabályozása és csökkentése érdekében teendő országos vagy helyi körülmények azt nem indokolják, a célkitűzéseknek egyebek között ki kell terjedniük:

a) A szolgáltatott ivóvíz minőségére az Egészségügyi Világszervezetnek az ivóvíz minőségére vonatkozó irányelveire alapozva;

b) A vízzel összefüggő megbetegedések járványainak visszaszorítására, illetve esetszámuk csökkentésére;

c) Az ellátási területre, illetve az ellátandó népesség nagyságára vagy arányára, amelyet a közösségi ivóvízellátó rendszerrel kell kiszolgálni, vagy ahol az ivóvízellátás biztosítását más módon kell fejleszteni;

d) Az ellátási területre, illetve az ellátandó népesség nagyságára vagy arányára, amelyet a közösségi szennyvízelvezető és -kezelő rendszerrel kell kiszolgálni, vagy ahol a szennyvízelvezetés és -kezelést más módon kell fejleszteni;

e) A teljesítendő színvonal elérésére mind a közösségi rendszerek, mind az egyedi ivóvízellátás és szennyvízelvezetés és -kezelés tekintetében;

f) Az ivóvízellátás és szennyvízelvezetés és -kezelés elismerten jó gyakorlatának alkalmazására, beleértve az ivóvíz forrásaként használt vizek védelmét;

g) Az alábbi kibocsátások előfordulására:

(i) kezeletlen szennyvíz, és

(ii) kezeletlen záporvíz túlfolyás a szennyvízgyűjtő rendszerekből a jelen Jegyzőkönyv hatálya alá tartozó vizekbe;

h) Szennyvíztisztító berendezésekből a jelen Jegyzőkönyv hatálya alá tartozó befogadóba kibocsátott szennyvíz minőségére;

i) A közösségi vagy más szennyvíztisztító rendszerekből származó szennyvíziszap ártalmatlanítására és hasznosítására, valamint az öntözésre használt szennyvíz minőségére, figyelembe véve az Egészségügyi Világszervezetnek és az Egyesült Nemzetek Környezetvédelmi Programjának a szennyvíz és az ürülék mezőgazdaságban és aquakultúrákban történő biztonságos használatára vonatkozó irányelveit;

j) Az ivóvízforrásként, az általában fürdőzésre, az aquakultúrákhoz, valamint a kagyló/rák tenyésztésére és halászatára igénybe vett vizek minőségére;

k) Elismerten jó vízgazdálkodási gyakorlat alkalmazására a fürdőzésre igénybe vett zárt víztárolóknál;

l) Az olyan különösen szennyezett helyszínek feltárására és rehabilitációjára, amelyek a jelen Jegyzőkönyv ha-

tálya alá tartozó vizekre káros hatást jelentenek vagy jelenthetnek, és ezzel a vízzel összefüggő megbetegedések kialakulásával fenyegetnek;

m) A vízbázisok védelmére szolgáló vízgazdálkodási rendszerek hatékonyságára, beleértve az elismerten jó gyakorlat alkalmazását az összes szennyező forrás felügyelete tekintetében;

n) A szolgáltatott ivóvíz és az ezen bekezdésben megfogalmazott célkitűzések körébe tartozó egyéb vizek minőségére vonatkozó tájékoztatás gyakoriságára a 7. cikk 2. bekezdése által előírt információk közzététele közti időszakokban.

3. A Jegyzőkönyv elfogadása utáni két éven belül minden Résztes Fél köteles meghatározni és nyilvánosságra hozni a jelen cikk 2. bekezdésében említett célkitűzéseket, valamint ezek végrehajtási határidejét.

4. Ahol előreláthatólag hosszú időt vesz igénybe a célkitűzések megvalósítása, átmeneti, illetve szakaszos tervet kell készíteni.

5. A jelen cikk 2. bekezdésében meghatározott célkitűzések megvalósítása érdekében minden Résztes Fél köteles:

a) Meghatározni az illetékes hatóságok együttműködésének rendjét országos és helyi szinten;

b) Országhatárokon áterjedő, illetve országos és/vagy helyi vízgazdálkodási programot kidolgozni lehetőleg vízgyűjtő területenként vagy felszín alatti vízbázisonként. Ennek keretében megfelelő gyakorlati és egyéb szükséges intézkedéseket kell tenni, hogy biztosítsák a lakosság részvételét átlátható és méltányos keretek között, valamint annak érdekében, hogy a lakosság részvételének eredményét figyelembe vegyék. Ezeket a terveket be lehet építeni az egyéb kapcsolódó tervekbe, programokba és dokumentumokba, amelyeket más célok megvalósítására alakítottak ki, feltéve, hogy lehetővé teszik, hogy a lakosság világosan megérthesse a jelen cikkben megfogalmazott célkitűzések elérését szolgáló javaslatokat és végrehajtási idejüket;

c) Jogi és intézményi keretet kell kialakítani és fenntartani az ivóvíz minőségének rendszeres ellenőrzésére, valamint a minőségi követelmények érvényesítésére;

d) Létrehozni és fenntartani az e cikk 2. bekezdésében rögzített célkitűzésekre irányuló követelmények és teljesítési szintek monitorozását, elősegítését és – ahol ez szükséges – érvényesítését célzó kereteket, megfelelő esetekben beleértve a jogi és intézményi kereteket is.

7. cikk

A végrehajtás felülvizsgálata és értékelése

1. Minden Résztes Fél köteles összegyűjteni és kiértékelni a következő adatokat:

a) A 6. cikk 2. bekezdésében meghatározott célkitűzések elérésében bekövetkező előrehaladásra;

b) A vízzel összefüggő megbetegedések megelőzése, ellenőrzése és csökkentése terén az előrehaladás jelzésére szolgáló indikátorokra vonatkozó adatokat.

2. A Résztes Felek kötelesek az adatgyűjtés és értékelés eredményeit időszakonként nyilvánosságra hozni. Az ilyen jellegű közlések gyakoriságát a Résztes Felek ülésén kell meghatározni.

3. A Résztes Felek kötelesek biztosítani, hogy az ezen adatgyűjtés céljából végzett víz és szennyvízvizsgálatok eredménye a lakosság számára hozzáférhető legyen.

4. Az adatgyűjtés és értékelés alapján minden Résztes Fél köteles időszakonként felülvizsgálni a 6. cikk 2. bekezdésében meghatározott célkitűzések elérése terén történt előrelépést és nyilvánosságra hozni a folyamat értékelését. A felülvizsgálatok gyakoriságát a Résztes Felek ülésén kell meghatározni. A 6. cikk 2. bekezdése értelmében végzett gyakoribb felülvizsgálat lehetőségének sérelme nélkül, ezeknek a felülvizsgálatoknak ki kell terjedni a célkitűzéseknek ugyanezen bekezdésben meghatározott felülvizsgálatára azzal a céllal, hogy a célkitűzések módosíthatók legyenek a tudományos és műszaki haladásnak megfelelően.

5. Minden Résztes Fél köteles megküldeni a 17. cikkben említett Titkárságnak a gyűjtött és feldolgozott adatokról szóló, valamint az elért eredmények értékelését tartalmazó összefoglaló jelentést a többi Résztes Fél tájékoztatása céljából. A jelentéseknek meg kell felelni a Résztes Felek ülése által meghatározott irányelvnek. Az irányelvnek biztosítani kell, hogy a Résztes Felek felhasználhassák erre a célra az egyéb nemzetközi fórumok számára készített idevonatkozó információkat tartalmazó jelentéseket.

6. A Résztes Felek ülése az összefoglaló jelentések alapján értékeli a jelen Jegyzőkönyv végrehajtása terén tett előrehaladást.

8. cikk

Jelzőrendszerek

1. Minden Résztes Fél köteles szükség szerint biztosítani, hogy:

a) Átfogó országos és/vagy helyi felügyeleti (surveillance) és előrejelző rendszert létesítsenek, tartsanak fenn és fejlesszenek annak érdekében, hogy:

(i) felismerjék a vízzel összefüggő megbetegedések jelentkezését vagy járvány kitörését, illetve ezek jelentős kockázatát, beleértve a vízszennyezési eseményeket és a különleges időjárási helyzeteket,

(ii) azonnali és egyértelmű bejelentést lehessen tenni az illetékes hatóságoknak a megbetegedések előfordulásáról, járványról vagy annak fenyegetéséről,

(iii) bármely vízzel összefüggő megbetegedésből származó, fenyegető közegészségügyi veszélyhelyzet esetében az érintett lakosság körében terjesszék az illetékes hatóság rendelkezésére álló minden információt, amely segítheti a lakosságot a veszély megelőzésében vagy a kár csökkentésében,

(iv) ajánlásokat tegyenek az illetékes hatóságoknak és szükség esetén a lakosságnak a megelőző és a gyógykezelést, illetve az elhárítást szolgáló intézkedésekre vonatkozóan;

b) Átfogó országos és helyi intézkedési tervet dolgozzanak ki a betegségek előfordulása, járványveszély vagy annak kockázata esetén teendő intézkedésekre;

c) Az illetékes hatóságok rendelkezzenek az intézkedési terv végrehajtásához szükséges kapacitással a betegség előfordulása, járvány vagy annak kockázata esetére.

2. A vízzel összefüggő megbetegedések megfigyelő és előrejelzési rendszerei, az intézkedési tervek és a végrehajtáshoz szükséges kapacitás biztosítása kapcsolható az egyéb veszélyhelyzetekre vonatkozó cselekvési programokhoz.

3. Minden Részes Fél köteles a Részes Félle válását követő három éven belül létrehozni a jelen cikk 1. bekezdése szerinti figyelő és előrejelző rendszereket, valamint kidolgozni az intézkedési tervet és biztosítani a végrehajtáshoz szükséges kapacitást.

9. cikk

Közösségi tudatosság, oktatás, képzés, kutatás, fejlesztés és tájékoztatás

1. A Részes Felek kötelesek lépéseket tenni a lakosság minden rétegének kellő felvilágosítására a következők tekintetében:

a) a vízgazdálkodás és a közegészségügy jelentősége és kapcsolata;

b) a természetes és jogi személyeknek, valamint intézményeknek a magán- és közjogból fakadó, vízzel kapcsolatos jogai és jogosítványai, illetve ezzel összefüggő kötelezettségei, mind az állami, mind a magánszektorban, továbbá erkölcsi kötelességük a vízi környezet és a természeti vízáadó források védelméhez való hozzájárulás tekintetében.

2. A Részes Felek kötelesek elősegíteni, hogy:

a) a vízgazdálkodásért és a vízellátásért, valamint a szennyvíz elvezetéséért és -kezeléséért felelősök megérték munkájuk közegészségügyi vonatkozásait, valamint

b) a közegészségügyért felelősök megértsek a vízgazdálkodás, vízellátás és szennyvízelvezetés és -kezelés alapelveit.

3. A Részes Felek támogatják a vízáadó források, a vízellátó és szennyvízártalmatlanító rendszerek üzemeltetéséhez szükséges szakmai és műszaki személyi állomány oktatását és képzését, valamint elősegíteni, hogy ismereteiket és hozzáértésüket fejlesszék, illetve korszerűsítsék. Az oktatásnak és képzésnek ki kell terjedni a vonatkozó közegészségügyi szempontokra.

4. A Részes Felek támogatják:

a) A vízzel összefüggő megbetegedések megelőzését, ellenőrzését és csökkentését szolgáló költséghatékony eszközök és módszerek kutatását és fejlesztését;

b) Integrált információs rendszerek fejlesztését és a hosszú távú trendekre, aktuális és korábbi problémákra, valamint ezek sikeres megoldására vonatkozó információk kezelésére, a víz és egészség területén, és az illetékes hatóságok ezen információkkal történő ellátását.

10. cikk

A nyilvánosság tájékoztatása

1. A jelen Jegyzőkönyvben a bizonyos információk, illetve dokumentumok nyilvánosságra hozatalára vonatkozó, a Részes Felek számára előírt kötelezettségek mellett, minden Részes Fél lépéseket tesz saját jogi szabályozása keretében, hogy lehetővé tegye a nyilvánosság hozzáférését az illetékes hatóságok birtokában lévő információkhoz, amelyek indokoltan szükségesek a társadalmi vitára bocsátáshoz:

a) A 6. cikkel összhangban meghatározott célokról és a végrehajtásuk időpontjáról, valamint a kialakított vízgazdálkodási tervekről;

b) A 8. cikkel összhangban, felügyeleti és előrejelző rendszerek, valamint a veszélyhelyzet kezelési tervek kialakításáról, fejlesztéséről és karbantartásáról;

c) A 9. cikkel összhangban a lakosság tudatosságának, az oktatásnak, a képzésnek, a kutatásnak, a fejlesztésnek, valamint a tájékoztatásnak az elősegítéséről.

2. Minden Részes Fél köteles biztosítani, hogy igény esetén az illetékes hatóságok a jelen Jegyzőkönyv végrehajtása szempontjából fontos egyéb információkat a nemzeti jognak megfelelően megfelelő időn belül tegyék hozzáférhetővé a lakosság számára.

3. A Részes Felek biztosítják, hogy a 7. cikk 4. bekezdésében és a jelen cikk 1. bekezdésében meghatározott információk megismerés céljából a nyilvánosság számára térítésmentesen hozzáférhetőek legyenek minden ésszerűen

elfogadható időpontban, valamint megfelelő lehetőségeket biztosítanak, hogy az indokolt költségek megtérítése ellenében a lakosság ezen információk másolataihoz hozzájuthasson.

4. A jelen Jegyzőkönyv egyetlen előírása sem kötelezi a közhatóságokat, hogy információt nyilvánosságra hozzanak, illetve az információt a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tegyék, ha

- a) A közhatóság nem rendelkezik az információval;
- b) A tájékoztatás iránti igény nyilvánvalóan ésszerűtlen vagy túlzottan általános formában merül fel, illetve
- c) Az információ még befejezés előtt álló anyagra vonatkozik vagy az illetékes hatóságok belső kommunikációját érinti, azzal a feltétellel, hogy erre a mentesítésre a belső jog vagy szokásjog lehetőséget ad és a közzététel közérdeket sérthet.

5. A jelen Jegyzőkönyv egyetlen előírása sem kötelezi a közhatóságokat, hogy információt nyilvánosságra hozzanak, illetve az információt a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tegyék, ha az információ közzététele veszélyezteti:

- a) A közhatóságok eljárásainak bizalmas jellegét, abban az esetben, ha a titkosítást nemzeti jogszabály írja elő;
- b) A nemzetközi kapcsolatokat, az ország és a közbiztonság védelmét;
- c) Az igazságszolgáltatás folyamatát, az egyén tisztességes bírósági tárgyaláshoz való jutásának lehetőségét, illetve a közhatóság képességét bünyügyi vagy fegyelmi jellegű vizsgálat lebonyolítására;
- d) Kereskedelmi és ipari információ bizalmasságát, ha a bizalmas jelleg jogszabály védi törvényes gazdasági érdekek védelme érdekében. Ezen kereteken belül a környezetvédelmi szempontból lényeges emisszióra és kibocsátásra vonatkozó információt meg kell adni;
- e) A szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat;
- f) A természetes személyek személyes adatainak és/vagy a rájuk vonatkozó nyilvántartásnak a bizalmasságát abban az esetben, ha az illető személy nem járult hozzá az információ nyilvánosságra hozatalához, és a nemzeti jog biztosítja a bizalmas jellegét;
- g) A kért adatokat szolgáltató harmadik fél érdekeit, ha az érintett fél számára ez nem kötelező vagy nem tehető jogilag kötelezővé, illetve az érintett fél nem egyezett bele az adatok kiadásába; vagy
- h) A környezetet, amelyre az információ vonatkozik, mint pl. ritka fajok tenyészhelye. Az információk közzétételének ilyen alapon való korlátozását megszorító jelleggel kell kezelni, figyelembe véve, hogy a közlés korlátozása a nyilvánosság érdekét szolgálja-e, valamint azt, hogy az információ emisszióra vagy környezetbe történő kibocsátásra vonatkozik-e.

11. cikk

Nemzetközi együttműködés

A Részes Felek együttműködnek és szükség esetén segítik egymást:

- a) A jelen Jegyzőkönyv célkitűzéseinek támogatását célzó nemzetközi akciókban;
- b) Kérelemre a jelen Jegyzőkönyv végrehajtására készült országos és helyi tervek alkalmazásában.

12. cikk

Közös és koordinált nemzetközi akciók

A 11. cikk a) pontjának végrehajtása érdekében a Részes Felek elősegítik a nemzetközi akciók összehangolását a következők tekintetében:

- a) A 6. cikk 2. bekezdésében meghatározott ügyekre vonatkozó, közös megegyezéssel megállapított célok elérésében;
- b) A 7. cikk 1 b) pontja szerinti célokat szolgáló, a beavatkozás sikerességét jelző mutatók kidolgozása a vízzel összefüggő megbetegedések megelőzése, felügyelete és visszaszorítása területén;
- c) Közös és koordinált felügyeleti és előrejelző rendszerek, valamint vészhelyzet kezelési tervek és végrehajtási kapacitások létrehozása a 8. cikk szerinti országos rendszerek részeként vagy azok kiegészítéseként a vízzel összefüggő megbetegedések előfordulása és járványos jelentkezésének esetére, ezek fenyegető kockázata kezelésére, különös tekintettel a vízszennyezési eseményekre és a különleges időjárási helyzetekre;
- d) Kölcsönös segítségnyújtás a vízzel összefüggő megbetegedések, illetve járványok vagy ezek jelentős kockázata kezelésében, különösen vízszennyezés vagy különleges időjárási körülmények alkalmával;
- e) Integrált tájékoztatási rendszer és adatbázis létrehozása, információcsere, valamint a műszaki és jogi ismeretek terén szerzett tapasztalatok megosztása;
- f) Azonnali és egyértelmű tájékoztatás egy Részes Fél illetékes hatósága által a többi Részes Fél megfelelő hatóságának, ha azokat:
 - (i) vízzel összefüggő megbetegedés vagy járvány,
 - (ii) már azonosított járványok vagy megbetegedések jelentős veszélye érintheti;
- g) A lakosság vízzel összefüggő megbetegedésről történő tájékoztatásának hatékony módszereire vonatkozó információcsere.

13. cikk

Az országhatárokat átlépő vizekkel kapcsolatos együttműködés

1. A 11. és 12. cikkben meghatározott kötelezettségeken túlmenően azok a Részes Felek, amelyek ugyanazon a határvízen érintkeznek egymással, kötelesek együttműködni, és ahol szükséges, segíteni egymást a vízzel összefüggő megbetegedések határokon áterjedő hatásainak megelőzése, ellenőrzése és visszaszorítása érdekében. Különös figyelmet kell fordítaniuk a következőkre:

a) Információcsere és az ismeretek megosztása a határvizekkel és az azokkal kapcsolatos problémákkal és kockázatokkal kapcsolatosan;

b) Törekedniük kell arra, hogy az ugyanazzal a határvízzel érintkező Részes Felekkel közösen, illetve összehangoltan a 6. cikk 5 b) pontja szerinti vízgazdálkodási tervet, valamint a 8. cikk (1) bekezdése szerinti felügyeleti és előrejelző rendszereket és intézkedési terveket dolgozzanak ki annak érdekében, hogy kezelni tudják a vízzel összefüggő megbetegedéseket és járványokat vagy ezek fenyegető kockázatát, különösen vízszennyezési esetek vagy különleges időjárás okozta események alkalmával;

c) A határvizeikre vonatkozó egyezmények és egyéb megállapodások összehangolása az egyenlőség és kölcsönösség alapján a jelen Jegyzőkönyv alapelveivel összefüggő ellentmondások megszüntetése és annak céljait illető kölcsönös kapcsolataik és viselkedésük meghatározása érdekében;

d) A Részes Felek bármelyikének kérése alapján végzendő konzultáció az emberi egészséget érintő bármely káros hatás jelentőségéről, ha a hatás vízzel összefüggő betegséghez vezethet.

2. Ha az érintett Részes Felek az Egyezmény Részes Felei, a vízzel összefüggő betegségek határokon áterjedő hatásai területén az együttműködésnek és segítségnyújtásnak az Egyezmény előírásaival összhangban kell történnie.

14. cikk

Nemzetközi támogatás nemzeti akciókhoz

A 11. cikk b) pontja szerinti országos és helyi tervek végrehajtásában történő együttműködés és segítségnyújtás során a Részes Felek különösen kötelesek számba venni, hogyan lehet leginkább elősegíteni:

a) A határokon átnyúló, országos és/vagy helyi vízgazdálkodási tervek, valamint a vízellátás és szennyvízelvezetés és -kezelés fejlesztésére vonatkozó tervek előkészítését;

b) Az ilyen tervek végrehajtása során a projektek, különösen az infrastruktúrával kapcsolatos projektek kidolgo-

zásának javítását a pénzügyi források hozzáférhetőségének elősegítése érdekében;

c) Az ilyen projektek hatékony végrehajtását;

d) Felügyeleti és előrejelző rendszerek létesítését, valamint a víz okozta megbetegedésekkel kapcsolatos vészhelyzet kezelési tervek és beavatkozási kapacitások megteremtését;

e) A jelen Jegyzőkönyv végrehajtásának támogatásához szükséges jogszabályok elkészítését;

f) A kulcsszerepekben levő szakmai és műszaki személyzet oktatását és képzését;

g) A kutatást és a fejlesztést a költséghatékony intézkedések és technológiák területén a vízzel összefüggő megbetegedések megelőzése, ellenőrzése és csökkentése érdekében;

h) A vízzel összefüggő szolgáltatások végrehajtására és minőségére vonatkozó hatékony megfigyelő és értékelő rendszerek üzemeltetését, valamint integrált információs rendszerek és adatbázisok kifejlesztését;

i) A megfigyelő tevékenységek minőségbiztosításának megteremtését, beleértve a laboratóriumok teljesítményének összehasonlíthatóságát is.

15. cikk

A végrehajtás felülvizsgálata

A Részes Felek kötelesek felülvizsgálni a jelen Jegyzőkönyv előírásainak végrehajtását a 7. cikkben meghatározott eljárások és értékelések alapján. A Részes Felek első ülésén multilaterális tárgyalás keretében meg kell határozni a végrehajtás felülvizsgálatának nem konfrontációs, nem bírósági, hanem konzultatív jellegű rendjét. A megállapodásban a nyilvánosság bevonásáról is intézkedni kell.

16. cikk

A Részes Felek ülése

1. A Részes Felek első ülését legkésőbb tizennyolc hónappal a jelen Jegyzőkönyv hatálybalépését követően össze kell hívni. Ezután a Részes Felek által meghatározott szabályos időközönként, de legalább háromévenként rendszeres üléseket kell tartani, kivéve, ha a jelen cikk 2. bekezdésében foglalt célkitűzés teljesítéséhez másképpen szükséges rendelkezni. A Részes Felek rendkívüli ülést is összehívhatnak, ha ezt egy rendes ülésen elhatározzák, illetve, ha azt valamely Részes Fél írásban kéri, feltéve, hogy az összes Részes Fél erről való tájékoztatását követő hat hónapon belül a kérelmet a Részes Felek legalább egyharmada támogatja.

2. Amennyiben lehetséges, a Részes Felek rendes ülését az Egyezmény Részes Feleinek üléséhez kapcsolódóan kell megtartani.

3. A üléseken a Részes Felek folyamatosan kötelesek felülvizsgálni a jelen Jegyzőkönyv végrehajtását, és ebből a célból kötelesek:

a) A vízzel összefüggő megbetegedések megelőzésére, ellenőrzésére és csökkentésére irányuló módszertani megközelítések felülvizsgálatára, elősegítve ezek összehangolását és erősítve az országhatárokon átnyúló és nemzetközi együttműködést a 11., 12., 13. és 14. cikknek megfelelően;

b) A Részes Felek által rendelkezésre bocsátott adatok alapján a jelen Jegyzőkönyv végrehajtásában elért eredmények értékelésére a Részes Felek ülésén elfogadott irányvonalakkal összhangban; ezen irányvonalaknak kerülni kell a párhuzamosságokat a jelentési kötelezettség tekintetében;

c) Állandó tájékozódásra az Egyezmény végrehajtásában elért eredmények tekintetében;

d) Információcserére az Egyezmény Feleinek ülésével és közös cselekvési program lehetőségének keresésére;

e) A megfelelő esetekben az Európai Gazdasági Bizottság és az Egészségügyi Világszervezet Európai Regionális Irodája megfelelő testületei szolgáltatásainak igénybevételei lehetőségeinek keresésére;

f) Egyéb illetékes nemzetközi kormányzati és nem kormányzati szervezetek részvételi módozatainak kidolgozására részére az üléseken a jelen Jegyzőkönyv célkitűzéseinek elérésére irányuló más tevékenységek során;

g) A további intézkedések bevezetésének kidolgozására az információhoz való hozzájutás, a lakosság döntéshozatalban való részvétele, valamint a döntések felülvizsgálatában a jogi és adminisztratív lehetőségeknek a lakosság számára történő biztosítása terén a jelen Jegyzőkönyv témakörében az ezekre a kérdésekre vonatkozó más nemzetközi fórumokon nyert tapasztalatok tükrében;

h) Munkaprogram kidolgozására, beleértve a jelen Jegyzőkönyv és az Egyezmény közös végrehajtási projektjeit, és a munkaprogram végrehajtásához szükséges testületek felállítására;

i) Olyan irányelvek és ajánlások kidolgozására és elfogadására, amelyek elősegítik a jelen Jegyzőkönyv előírásainak teljesítését;

j) A találkozóknak eljárási szabályzatának az első ülésen történő megfontolására és egyetértéssel történő elfogadására. Ez a szabályzat előírásokat kell, hogy tartalmazzon az Egyezmény Részes Feleinek ülésével való harmonikus együttműködés elősegítésére;

k) A jelen Jegyzőkönyv módosítására vonatkozó javaslatokat megfogalmazására és elfogadására;

l) Bármely további akció megfontolására és felvállalására, amely a jelen Jegyzőkönyv célkitűzéseinek érdekében szükséges lehet.

17. cikk

Titkárság

1. Az Európai Gazdasági Bizottság Végrehajtó Titkára és az Egészségügyi Világszervezet Európai Regionális Irodájának igazgatója látja el a következő titkársági feladatokat a jelen Jegyzőkönyvre vonatkozóan:

a) A Részes Felek ülésének előkészítése és összehívása;

b) A jelen Jegyzőkönyv előírásainak megfelelően beszerzett jelentések és egyéb információk eljuttatása a Részes Felek részére;

c) A Részes Felek ülése által, a rendelkezésre álló erőforrások alapján meghatározott bármely egyéb feladat.

2. Az Európai Gazdasági Bizottság Végrehajtó Titkára és az Egészségügyi Világszervezet Európai Regionális Irodájának igazgatója

a) Egyetértési Megállapodásban kidolgozza a munkamegosztás részletes szabályait és erről tájékoztatja a Részes Felek ülését;

b) jelentést nyújt be a Részes Felek számára a 16. cikk 3. bekezdésében meghatározott programok tartalmáról és végrehajtás módjáról.

18. cikk

A Jegyzőkönyv módosítása

1. Bármely Részes Fél javaslatot tehet a jelen Jegyzőkönyv módosítására.

2. A jelen Jegyzőkönyv módosítására vonatkozó javaslatokat a Részes Felek ülésén kell megvitatni.

3. A jelen Jegyzőkönyv módosítására tett javaslat szövegét írásban kell beterjeszteni a Titkárságnak, amely azt legalább kilencven nappal a javaslat elfogadását tárgyaló megbeszélés időpontja előtt köteles megküldeni minden Részes Fél számára.

4. A jelen Jegyzőkönyv módosítását a Részes Felek ülésén résztvevő képviselők teljes egyetértésével kell elfogadni. Az elfogadott módosítást a Titkárság megküldi a Letéteményesnek, a Letéteményes pedig elfogadás céljából továbbítja minden Részes Fél számára. A módosítás az azt elfogadó Részes Felek vonatkozásában kilencven nappal azt követően lép hatályba, hogy a Részes Felek kétharmada a Letéteményesnél elhelyezte a módosítás elfogadását igazoló okiratot. Az összes többi Részes Fél vonatkozásában a módosítás kilencven nappal azt követően lép hatályba, hogy az elfogadásra vonatkozó okiratokat letétbe helyezték.

*19. cikk**Szavazati jog*

1. A jelen cikk 2. bekezdésében meghatározott esetet kivéve minden Részes Fél egy szavazattal rendelkezik.

2. A regionális gazdasági integrációs szervezetek saját kompetenciájukba tartozó kérdésekben olyan számban gyakorolhatják szavazati jogukat, mint amennyi Részes Fél tagállamuk van. Ezek a szervezetek azonban nem szavazhatnak, ha tagállamuk gyakorolja a szavazati jogot és viszont.

*20. cikk**A viták elrendezése*

1. Ha két vagy több Részes Fél között a jelen Jegyzőkönyv értelmezése és végrehajtása tekintetében vita merül fel, a Részes Felek tárgyalások útján vagy bármely más, a Részes Felek számára elfogadható eszközzel kötelesek a viták rendezésére megoldást keresni.

2. A Részes Fél a jelen Jegyzőkönyv aláírásakor, ratifikálásakor, elfogadásakor, jóváhagyásakor, vagy ahhoz való csatlakozásakor vagy később bármikor írásban bejelentheti a Letétmentésnél, hogy arra az esetre, ha a vita nem oldódik meg a jelen cikk 1. bekezdésének megfelelően, elfogadja a vita rendezésére a következő rendezési lehetőségek valamelyikét az ugyanezen kötelezettséget elfogadó bármely más Részes Fél viszonylatában:

a) Amennyiben a Részes Felek az Egyezmény Részes Felei és egymás viszonylatában kötelezőként elfogadták az Egyezményben a viták rendezésére meghatározott egyik vagy mindkét megoldási módot, a vitát az Egyezményben az Egyezménnyel kapcsolatos viták rendezésére vonatkozó előírásokkal összhangban kell rendezni;

b) Minden más esetben a Nemzetközi Bíróságra kell beterjeszteni a vitát, ha a Részes Felek nem egyeznek meg választottbíráskodásban vagy a vita rendezésének más formájában.

*21. cikk**Aláírás*

Jelen Jegyzőkönyv Londonban, 1999. június 17–18-án nyílt meg aláírásra a Harmadik Környezet és Egészség Miniszteri Konferencia alkalmából, ezt követően pedig New Yorkban az Egyesült Nemzetek Központjában 2000. június 18-ig az Európai Gazdasági Bizottság és az Egészségügyi Világszervezet Európai Regionális Bizottságának tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Bizottságnál és az Egészségügyi Világszervezet Európai Regionális Bizottságánál konzultatív státussal rendelkező államok

számára, a Gazdasági és Szociális Tanács 1947. március 28-i 36. számú (IV) határozatának 8. cikke értelmében, valamint az Európai Gazdasági Bizottság szuverén tagállamaiból vagy az Egészségügyi Világszervezet Európai Regionális Irodája tagállamaiból álló regionális integrációs szervezetek számára, amelyekre tagállamaik átruházták a jelen Jegyzőkönyvben szabályozott ügyekkel kapcsolatos illetékességet, beleértve az ezekkel a kérdésekkel kapcsolatos nemzetközi szerződések megkötésére vonatkozó illetékességet.

*22. cikk**Ratifikálás, elfogadás, jóváhagyás és csatlakozás*

1. A jelen Jegyzőkönyvet az aláíró államoknak és a regionális gazdasági integrációs szervezeteknek ratifikálniuk kell, illetve el kell fogadniuk vagy jóvá kell hagyniuk.

2. A jelen Jegyzőkönyv a 21. cikkben meghatározott államok és szervezetek csatlakozására áll nyitva.

3. A 21. cikkben meghatározott szervezetekre, amelyek anélkül válnak az Egyezmény Részesévé, hogy tagállamaik Részes Felek lennének, a Jegyzőkönyvben foglalt minden kötelezettség vonatkozik. Olyan szervezetek esetében, amelyeknek egy vagy több tagállama Részes Fél, a szervezet és a tagállamok döntenek a jelen Jegyzőkönyvben előírt kötelezettségeik teljesítéséről. Ezekben az esetekben a jelen Jegyzőkönyv hatálya alá eső kérdésekben a szervezetek és a tagállamok nem gyakorolhatják egyidejűleg jogaikat.

4. A 21. cikkben meghatározott regionális gazdasági integrációs szervezeteknek a ratifikálásról, elfogadásról, jóváhagyásról és csatlakozásról szóló jogszabályaikban ki kell nyilvánítaniuk illetékességük mértékét a jelen Jegyzőkönyv hatálya alá tartozó kérdésekben. Ezek a szervezetek ugyancsak kötelesek tájékoztatni a Letétmentést az illetékességi körük terjedelmét illető mindennemű lényegi változásról.

5. A ratifikálásról, elfogadásról, jóváhagyásról és csatlakozásról szóló jogszabályokat az Egyesült Nemzetek Főtitkáranál kell letétbe helyezni.

*23. cikk**Hatálybalépés*

1. A jelen Jegyzőkönyv a ratifikálásról, elfogadásról, jóváhagyásról és csatlakozásról szóló tizenhatodik okirat letétbe helyezését követő kilencvenedik napon lép hatályba.

2. A jelen cikk 1. bekezdése szempontjából a regionális gazdasági integrációs szervezetek által letétbe helyezett okiratok nem számítanak a tagállamaik által letétbe helyezett okiratok számának meghatározásánál.

3. A 21. cikkben meghatározott minden állam és szervezet számára, amely a tizenhatodik ratifikációs, elfogadási, jóváhagyó, illetve csatlakozási okirat letétbe helyezését követően ratifikálja, fogadja el, hagyja jóvá a Jegyzőkönyvet, illetve csatlakozik ahhoz, a Jegyzőkönyv kilencven nappal azt követően lép hatályba, hogy az állam vagy a szervezet letétbe helyezte a ratifikálásról, elfogadásról, jóváhagyásról és csatlakozásról szóló okiratát.

24. cikk

Felmondás

Három évvel azt követően, hogy a jelen Jegyzőkönyv adott Részes Fél vonatkozásában hatályba lépett, a Részes Fél bármely időpontban felmondhatja a Jegyzőkönyvet, ha erről írásban értesítik a Letéteményest. A felmondás kilencven nappal azt követően lép hatályba, hogy a Letéteményes a kérelmet megkapta.

25. cikk

Letéteményes

Az Egyesült Nemzetek Főtitkára látja el a jelen Jegyzőkönyv Letéteményesének feladatait.

26. cikk

Hiteles szöveg

A jelen Jegyzőkönyv eredetijét, amelynek angol, francia, német és orosz nyelvű szövege egyaránt hiteles, az Egyesült Nemzetek Főtitkáranál kell letétbe helyezni. Ennek hitelül az erre megfelelően felhatalmazottak aláírásával látják el a jelen Jegyzőkönyvet.

Készült Londonban, ezerkilencszázkilencvenkilenc június tizenhetedikén.”

3. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E rendelet végrehajtásáról az egészségügyi miniszter és a környezetvédelmi miniszter gondoskodik.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány tagjainak rendeletei

A honvédelmi miniszter

38/2005. (X. 5.) HM

rendelete

**a fokozottan veszélyes, valamint az egészségkárosító beosztások köréről, az azokhoz kapcsolódó részletes, valamint a csökkentett napi szolgálati időre vonatkozó szabályokról szóló
30/2004. (XII. 6.) HM rendelet módosításáról**

A Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény 287. §-a (2) bekezdésének *b)* és *d)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, figyelemmel a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 72. §-ában foglaltakra, valamint a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 9. § (3) bekezdésére a fokozottan veszélyes, valamint az egészségkárosító beosztások köréről, az azokhoz kapcsolódó részletes, valamint a csökkentett napi szolgálati időre vonatkozó szabályokról szóló 30/2004. (XII. 6.) HM rendeletet (a továbbiakban: R.) a következők szerint módosítom:

1. §

Az R. 2. §-ának *e)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E rendelet alkalmazásában]

„*e)* Veszélyes munkakör: mindazon szolgálati beosztás, munkakör, ahol a munkavégzésre a munkaidő több mint 50%-ban vagy ionizáló sugárzásnak kitett beosztásokban legalább 3 órában e rendelet mellékletében meghatározott egészségkárosító kockázatok között kerül sor, illetve az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés csak egyéni védőeszköz állandó vagy tartós használatával valósítható meg, és amelynek viselése egyidejűleg fokozott megterhelést jelent a munkavállalóra;”

2. §

Az R. 3. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Hivatal, illetve a Szolgálat a számukra meghatározott hatósági feladatok végrehajtása során a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény szerint jár el.”

3. §

(1) Az R. 6. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Az állományilletékes parancsnok (vezető) feladata
a) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés körülményeinek biztosítása és folyamatos fenntartása, illetőleg ennek érdekében az előírt kockázat-értékelés végrehajtása,

b) az egészségkárosító kockázati tényezők, az expozíciók, valamint az expozíciós idők figyelembevételével a szükséges kockázatcsökkentő intézkedések megtétele, illetve azok megtételére intézkedés kezdeményezése,

c) az a)–b) pont szerinti tevékenység eredményeként a fennmaradó kockázatok vonatkozásában az egyes munkakörök vizsgálatának kezdeményezése a Szolgálatnál,

d) az egészségkárosító kockázati tényezők számszerűsítéséhez szükséges információk és a b) pont szerinti adatok megadása, a helyszíni vizsgálatok során a mérések végrehajtásához szükséges – hatáskörébe tartozó – feltételek biztosítása,

e) a Szolgálat által kiadott határozat alapján a szolgálati beosztások, munkakörök 2. § e) és f) pontja szerinti minősítése, valamint az azok ellátásáért jogszabály alapján járó pénz-, természetbeni és egyéb juttatásokra (pl. karkedvezmény, kedvezményesen számított szolgálati idő) való jogosultság megállapítása,

f) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosítása érdekében a Szolgálat, illetve a Hivatal által meghatározottak végrehajtása.

(2) Az egyes munkakörök vizsgálatát az állományilletékes parancsnok (vezető) kezdeményezi a Szolgálatnál. Az írásbeli kezdeményezésnek tartalmaznia kell az egészségkárosító kockázati tényező jellegére, valamint a védőeszközök állandó vagy tartós használatára vonatkozó utalást is.”

(2) Az R. 6. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az egészséges és biztonságos munkavégzés körülményeit elsősorban szervezési intézkedésekkel kell megteremteni. Ezeken túlmenően kollektív védelemmel vagy egyéni védőeszközökkel kell biztosítani a kockázati tényezők megszüntetését, illetőleg minimalizálását.”

4. §

Az R. 13. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„13. § (1) A veszélyesnek vagy fokozottan veszélyesnek minősített beosztásokban szolgálatot teljesítők az egészségkárosító veszélynek kitett beosztásokban szolgálatot teljesítők pótlékára (a továbbiakban: egészségi veszélyességi pótlék) jogosultak.

(2) Amennyiben szervezeti változások miatt az egészségkárosító kockázati tényezők fennállása szempontjából változatlan munkakört újból minősíteni szükséges, úgy e munkakörben szolgálatot teljesítők a munkakör vizsgálatára vonatkozó 5. § szerinti jogerős határozat meghozataláig – a 2. § e) vagy f) pontjában foglalt egyéb feltételek

fennállása esetén – egészségi veszélyességi pótlékra jogosultak.

(3) Az egészségi veszélyességi pótlék havi mértéke

a) a hivatásos és szerződéses katonák esetében a katonák illetményéről és illetményjellegű juttatásairól, valamint a közalkalmazottak jutalmazásáról szóló 3/2002. (I. 25.) HM rendelet (a továbbiakban: IR.) 40. §-ának (4) bekezdésében meghatározott összeg,

b) közalkalmazottak esetében a Kjt. 72. § (3) bekezdése szerint a közalkalmazotti pótlékalap 100%-a,

c) munkavállalók esetében a pótlék akkor folyósítható, ha azt a kollektív szerződés külön szabályozza. A pótlék havi mértéke a köztisztviselői illetményalap legfeljebb 45%-a.”

5. §

Az R. a következő 17. §-sal egészül ki:

„17. § E rendelet hatálybalépése előtt megállapított egészségi veszélyességi pótlékot az 5. § szerinti jogerős határozat meghozataláig visszamenőleges hatállyal fizetni kell a személyi állomány azon tagjai részére, akik az egészségkárosító kockázati tényezők fennállása szempontjából – szervezeti változások ellenére – változatlan munkakörben teljesítenek szolgálatot, ha a munkavégzésre a munkaidő több mint 50%-ában vagy ionizáló sugárzásnak kitett beosztásokban legalább 3 órában e munkakörben kerül sor, illetve az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés csak egyéni védőeszköz állandó vagy tartós használatával valósítható meg, és amelynek viselése egyidejűleg fokozott megterhelést jelent.”

6. §

(1) Ez a rendelet a 2. § kivételével a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) A 2. § 2005. november 1-jén lép hatályba.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) az R. 2. §-ának f) pontjában „– a hivatásos szolgálatot járó általános kockázaton túl –”, valamint

b) mellékletének „Egységkárosító kockázati tényezők, beosztások” című táblázatában „A beosztás (munkakör) megnevezése” elnevezésű oszlop „2. f) Hősugárzás” sorában az „és a 25/1996. (VIII. 28.) NM rendelet 15. §-át” szövegrész.

(4) Az R. 2. §-ának f) pontjában az „olyan egészségkárosító kockázati tényezőknek kitett szolgálati beosztás, munkakör,” szövegrész helyébe az „olyan veszélyes munkakör” szövegrész, 3. §-ának (1) bekezdésében a „HM Munkabiztonsági és Építésügyi Hatósági Hivatal (a továbbiakban: Hivatal)” szövegrész helyébe a „HM Központi Ellenőrzési és Hatósági Hivatal (a továbbiakban: Hivatal)”

szövegrész, 6. §-ának (3) bekezdésében az „a (2) bekezdés szerint” szövegrész helyébe „az (1) bekezdés a)–c) pontjában, valamint a (2) bekezdésben foglaltak szerint” szövegrész, 15. §-ában „a katonák illetményéről és illetményjellegű juttatásairól, valamint a közalkalmazottak jutalmazásáról szóló 3/2002. (I. 25.) HM rendelet (a továbbiakban: R.)” szövegrész helyébe „az IR” szövegrész, 16. §-ának (4) bekezdésében a „HM Munkabiztonsági és Építésügyi Hatósági Hivatal (HM MÉHH)” szövegrész helyébe a „HM Központi Ellenőrzési és Hatósági Hivatal” szövegrész, mellékletének „Egészségkárosító kockázati tényezők, beosztások” című táblázatában „A beosztás (munkakör) megnevezése” elnevezésű oszlop „2. b) Nem ionizáló sugárzás” sorában „a 32/2000. (XI. 16.) EüM rendelet” szövegrész helyébe „az Európai Parlament és a Tanács 2004/40/EK irányelvében foglalt egészségügyi határértéket, valamint munkáltatói feladatokat” szövegrész lép.

(5) Az R. mellékletében az Egészségkárosító kockázati tényezők, beosztások című táblázat „Egészségkárosító kockázat megnevezése” című oszlop elnevezése helyébe az „Egészségkárosító kockázati tényezők megnevezése” elnevezés lép.

Juhász Ferenc s. k.,
honvédelmi miniszter

III. rész HATÁROZATOK

Az Országgyűlés határozatai

Az Országgyűlés 78/2005. (X. 5.) OGY határozata

**dr. Kövér László országgyűlési képviselő mentelmi
ügyében***

A Magyar Köztársaság Országgyűlése *dr. Kövér László* országgyűlési képviselő mentelmi jogát a Tatabányai Városi Bíróság 9.B.1194/2002/6 számú megkeresésével érintett ügyben nem függeszti fel.

Mandur László s. k.,
az Országgyűlés alelnöke

Béki Gabriella s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Dr. Vidoven Árpád s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2005. október 3-i ülésnapján fogadta el.

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 36/2005. (X. 5.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság a köztársasági elnöknek az Országgyűlés által elfogadott, de még ki nem hirdetett törvény egyes rendelkezései alkotmányellenességének előzetes vizsgálatára benyújtott indítványa alapján – *dr. Kiss László* és *dr. Kukorelli István* alkotmánybírák párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy „a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól” szóló, az Országgyűlés 2005. május 2-i ülésnapján elfogadott törvény 30. § (3) bekezdése, a 31. § (2) bekezdésének a 30 napos tárolási időre vonatkozó rendelkezése, valamint a 31. § (4) bekezdésének az információs önrendelkezési jog három munkanapon belüli érvényesítésére vonatkozó rendelkezése alkotmányellenes.

2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy „a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól” szóló, az Országgyűlés 2005. május 2-i ülésnapján elfogadott törvény 28. § (2) bekezdésének és a 29. § (1) bekezdésének az elektronikus képi megfigyelőrendszerre vonatkozó rendelkezései – az indítvány összefüggésében – nem alkotmányellenesek.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

1. Az Országgyűlés 2005. május 2-i ülésnapján törvényt fogadott el „a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól” [a továbbiakban: Törvény].

Az Országgyűlés elnöke a Törvényt sürgősségi kérelem nélkül 2005. május 5-én küldte meg a köztársasági elnöknek kihirdetésre. A köztársasági elnök az Alkotmány 26. § (4) bekezdésében foglalt jogkörében eljárva – a részére előírt határidőn belül – 2005. május 20-án indítványozta a ki nem hirdetett törvény alkotmányellenességének előzetes vizsgálatát.

A köztársasági elnök indítványát az alábbi indokokkal támasztotta alá:

1.1. Véleménye szerint a Törvény 28–29. §-ainak az elektronikus képi megfigyelőrendszerre vonatkozó szabályozása nem tartalmaz megfelelő alapjogi garanciális rendelkezést, ami az Alkotmányban biztosított több alapjog sérelmét eredményezi. A Törvény hatálybalépése esetén emiatt sérülne az emberi méltósághoz [Alkotmány 54. § (1) bekezdés] és a magánszféra védelméhez való jog [Alkotmány 59. § (1) bekezdés].

A Törvény 26. § (1) bekezdés *e*) pontja alapján a vagyonzási feladatokat ellátó személy- és vagyonzó a megbízó közterületnek nem minősülő létesítményének őrzése során jogosult vagyonzvédelmi biztonságtechnikai rendszert alkalmazni. A 74. § 6. pontjában foglalt értelmező rendelkezésre tekintettel a rendszer lehet rögzítés nélküli, közvetlen megfigyelési céllal üzemeltetett, illetőleg hang- vagy képrögzítést is lehetővé tevő elektronikus megfigyelőrendszer (térfigyelés). Garanciális rendelkezésként a Törvény egyrészt tiltja a megfigyeléssel érintettek személyes adataival való visszaélést [29. § (1) bekezdés], másrészt előírja, hogy az elektronikus megfigyelőrendszer (térfigyelés) működtetéséről tájékoztató jelzést, ismertetést kell elhelyezni, illetve be kell szerezni az érintett kifejezett vagy ráutaló magatartással megadott hozzájárulását [28. § (2) bekezdés *c*) pontja, 30. § (3) bekezdés].

A köztársasági elnök indítványában hangsúlyozza, hogy az általa hivatkozott rendelkezések fontos garanciális elemei az információs önrendelkezési jog biztosításának és védelmének, de – megítélése szerint – azok nem elegendők. Az érintett ugyanis nincs mindig abban a helyzetben, hogy szabadon döntsön egy adott létesítménybe való belépésről, így arról sem dönthet szabadon, hogy adjon-e hozzájárulást felvétel készítéséhez. A Törvény 30. § (3) bekezdése a hozzájárulást ráadásul csak a megfigyelőrendszerrel végzett felvétel készítéséhez követeli meg, a rögzítést nem végző, egyidejű megfigyeléshez nem. A köztársasági elnök szerint vannak olyan esetek – és az alapjogi védelem szempontjából ezek a legsúlyosabbak –, amikor mind a megfigyelést végző személy helyszíni jelenléte és aktív figyelése, mind a technikai megfigyelés (kamerázás) sértheti az emberi méltóságot és a magánszférát (adott esetben a személyes adatok védelmét). Ez akkor is így van, ha a megfigyelést kizárólag a vagyonzó végzi, és az információk nem jutnak illetéktelen személy tudomására, ugyanis ez esetben mindenki illetéktelen, akinek jelenléte vagy megfigyelői tevékenysége az érintett szándéka ellenére való. Vagyis: nincs biztosítva, hogy megfelelő garanciális rendelkezések óvják az általános személyiségi és információs önrendelkezési jogokat, például oly módon, hogy bizonyos körülmények esetén kifejezetten korlátoznák, érdemi feltételhez kötnék vagy megtiltanák az egyidejű elektromos megfigyelést. A köztársasági elnök áttekintve a Törvény rendelkezéseit, arra a meg-

győződésre jutott, hogy azok ilyen jellegű biztosítékokat nem tartalmaznak.

1.2. A Törvény 30. § (3) bekezdése alkotmányellenességét arra alapozza a köztársasági elnök, hogy az elektronikus megfigyeléshez megkívánt hozzájárulás szabályozása sérti az emberi méltóságot és a magánszféra védelmét [Alkotmány 54. § (1) bekezdés, 59. § (1) bekezdés].

A kifogásolt rendelkezés második mondata szerint a megfigyeléshez való – ráutaló magatartással megadott – „hozzájárulás az emberi méltóságot nem sértheti”. A köztársasági elnök ezzel kapcsolatban rámutat: nem az érintett személy „hozzájárulása” sértheti adott esetben a saját emberi méltóságát, hanem az a felvételrögzítéssel végzett megfigyelési helyzet, amelybe a megfigyelt személy kerülhet hallgatólagos beleegyezésével. Ebből azt a következtetést vonja le, hogy bizonyos jól körülhatárolható, szenzitív körülmények esetén a törvénynek kifejezetten, részletező módon tiltania kellene az elektronikus megfigyelést, avagy a vagyonzó személyes jelenlétét.

1.3. Úgyszintén alkotmányellenesnek tartja a köztársasági elnök a Törvény 31. § (2) bekezdésében megállapított, a megfigyelőrendszerrel készített elektronikus felvételek tárolási időtartamáról szóló rendelkezést. Megítélése szerint a 30 napos időtartam differenciálatlan és indokolatlan meghatározása aránytalanul hosszú, és így sérti az általános személyiségi és információs önrendelkezési jogokat [Alkotmány 54. § (1) bekezdés, 59. § (1) bekezdés].

A Törvény 30–31. §-aiban tartalmazza a kép-, hang-, valamint kép- és hangrögzítést is lehetővé tevő elektronikus megfigyelőrendszerre vonatkozó részletes szabályokat. A 31. § (2) bekezdése alapján a magánterület közönség számára nyilvános részén rögzített kép-, hang-, illetőleg kép- és hangfelvételt felhasználás hiányában általában legfeljebb harminc nap, míg különböző, részletesen és kimerítően felsorolt pénzügyi és banki jellegű tevékenységet végző szolgáltatók esetében legfeljebb hatvan nap elteltével meg kell semmisíteni, illetve törölni kell.

A köztársasági elnök kiemeli: míg a rögzítés nélküli megfigyelések adott esetben korlátozhatják a személyiségi és információs önrendelkezési jogokat, addig az elektronikus felvétel lehetősége eleve korlátozást jelent, mert a felvétel készítése és tárolása adatkezelésnek minősül. A felvétel tárolásával – mutat rá az indítvány – nő annak is a veszélye, hogy a felvételt manipulálják, maga a felvétel, illetve az abban szereplő személyes információk illetéktelenek tudomására jutnak. A köztársasági elnök arra is hivatkozik, hogy a felvételek indokolatlan tárolása ellentétes az adatkezelés célhoz kötöttségének alkotmányos elvével, hiszen egyfajta készletre tárolást jelent. Az indítványozói álláspont szerint a kifogásolt rendelkezés megalkotásakor a jogalkotó nem adta indokolását, hogy miért éppen harminc napban határozta meg a szóba jöhető tevékenységi körök mindegyikében a tárolási idő maximális tartamát. Emiatt nem állapítható meg, hogy a jogkorlátozás inkább szolgáló tulajdonvédelem valóban szükségessé

teszi-e a rögzítéssel együtt járó alapjog-korlátozást, illetve azzal arányban van-e.

1.4. Alkotmányellenesnek tartja továbbá a köztársasági elnök a Törvény 31. § (4) bekezdését is, mert a kifogásolt szabályozás indokolatlanul rövid ideig – három munkanapig – teszi lehetővé a jogosultnak az önrendelkezési jog gyakorlását. Az indítvány szerint ez sérti az információs önrendelkezési jogot [Alkotmány 59. § (1) bekezdés], és esetenként csorbíthatja a védelemhez való jogot [Alkotmány 57. § (3) bekezdés].

Az alkotmányossági vizsgálat indokoltsága körében a köztársasági elnök hangsúlyozza: az információs önrendelkezési jog alapvető eleme az önrendelkezés vagy személyes részvétel elve, azaz a személyes adat alanyának, mint jogosultnak lehetőséget kell adni, hogy a törvény keretei között rendelkezzen a róla kezelt adatok tekintetében akkor is, ha az más jogszerű kezelésében van. A Törvény kifogásolt rendelkezése ennek az alapelvnek úgy kíván megfelelni, hogy a megfigyeléssel és a rögzítéssel érintett személy kérheti személyes adatának az előírt határidőn túli tárolását.

Az indítvány utal arra, hogy a benyújtott törvényjavaslat eredeti szövegében mind az általános tárolási idő [31. § (2) bekezdés], mind a jogosulti rendelkezésre nyitva álló idő [31. § (4) bekezdés] egységesen három munkanap volt. Míg a törvényjavaslat országgyűlési vitája során a tárolási időt 30 napra emelték, addig az adattörlés elhalasztásának igénylésére nyitva álló határidőt érintetlenül hagyták. A köztársasági elnök szerint az önrendelkezési jog gyakorlása lehetőségének mindaddig fenn kell állnia, ameddig a jogosultra vonatkozó adatot (jelen esetben a megfigyelőrendszer útján készült felvételt) kezelik (tárolják); ellenkező esetben a szabályozás az említett alapjogok vonatkozásában alkotmányellenes.

2. Az indítvány által felhívott alkotmányi rendelkezések a következők:

„54. § (1) A Magyar Köztársaságban minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit nem lehet önkényesen megfosztani.”

„57. § (3) A büntetőeljárás alá vont személyeket az eljárás minden szakaszában megilleti a védelem joga. A védő nem vonható felelősségre a védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt.”

„59. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkit megillet a jóhírnévhez, a magánlakás sérthetlenségéhez, valamint a magántitok és a személyes adatok védelméhez való jog.”

3. A Törvénynek az indítvány elbírálásakor figyelembe vett rendelkezései a következők:

„28. § (2) A közönség számára nyilvános magánterület védelme esetén a vagyonőrzési feladatot ellátó személy – jól látható helyen, jól olvashatóan, a területen megjeleni kívánó harmadik személyek tájékozódását elősegítő

módon – köteles figyelemfelhívó jelzést, ismertetést elhelyezni

a) a 26. § (1) bekezdésben meghatározott intézkedésekről, azok lehetőségéről;

b) a területre bevinni tilos tárgyokról, azok jellegéről;

c) arról a tényről, hogy az adott területen elektronikus megfigyelőrendszert alkalmaznak (térfigyelés);

d) az elektronikus biztonságtechnikai rendszer által folytatott megfigyelés, valamint a rendszer által rögzített, személyes adatokat tartalmazó kép- és hangfelvétel készítésének, tárolásának céljáról, az adatkezelés jogalapjáról, a felvétel tárolásának helyéről, a tárolás időtartamáról, a rendszert alkalmazó (üzemeltető) személyéről, az adatok megismerésére jogosult személyek köréről, továbbá a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvénynek (a továbbiakban: Avtv.) az érintettek jogaira és érvényesítésük rendjére vonatkozó rendelkezéseiről;

e) a vagyonőrzési feladatokat ellátó személy intézkedései által okozott jogsérelem esetén igénybe vehető eljárásokról.”

„29. § (1) A 26–28. §-okban szabályozott intézkedések végrehajtása során a vagyonőrzési feladatot ellátó személynek biztosítania kell, hogy az érintett személy személyes adatait, így különösen magántitkait és magánéletének körülményeit illetéktelen személy tudomására jutásától megóvja.”

„30. § (3) Magánterület közönség számára nyilvános részén kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvételt csak akkor lehet készíteni, ha ahhoz a természetes személy kifejezetten hozzájárul. A hozzájárulás ráutaló magatartással is megadható, amely hozzájárulás az emberi méltóságot nem sértheti.”

„31. § (1) Az elektronikus megfigyelőrendszernek kép-, hang-, illetőleg kép- és hangrögzítést is lehetővé tevő formája akkor alkalmazható, ha a megbízás teljesítése során fennálló körülmények valószínűsítik, hogy a személy- és vagyonelleni jogsértések észlelése, az elkövető tettenérése, illetve e jogsértő cselekmények megelőzése, azok bizonyítása más módszerrel nem érhető el, továbbá e technikai eszközök alkalmazása elengedhetetlenül szükséges mértékű, és az információs önrendelkezési jog aránytalan korlátozásával nem jár.”

„31. § (2) A magánterület közönség számára nyilvános részén rögzített kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvételt felhasználás hiányában legfeljebb harminc nap – a pénzügyi szolgáltatást, kiegészítő pénzügyi szolgáltatást, jelzálog-hitelintézeti tevékenységet, befektetési szolgáltatási, tőzsdei tevékenységet, értékpapírok letéti őrzését, értékpapír letétkezelését, elszámolóházi tevékenységet, biztosítási, biztosításközvetítői, biztosítási szaktanácsadási tevékenységet, illetve postai pénzforgalmi közvetítői tevékenységet, postai készpénzáttutalást, belföldi és nemzetközi postautalvány-felvételt és kézbesítést folytatóknak a feladataik ellátásához szükséges, közönség számára nyilvános magánterületének védelme esetében pedig legkésőbb

hatvan nap – elteltével meg kell semmisíteni, illetve törölni kell.”

„31. § (4) Az, akinek jogát, vagy jogos érdekét a kép-, hang-, vagy a kép- és hangfelvétel, illetve más, személyes adatának rögzítése érinti, a (2) bekezdésben foglaltaknak megfelelően a kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvétel, illetve más személyes adat rögzítésétől számított három munkanapon, illetve hatvan napon belül jogának vagy jogos érdekének igazolásával kérheti, hogy az adatot annak kezelője ne semmisítse meg, illetve ne törölje. Bíróság, vagy más hatóság megkeresésére a rögzített kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvételt, valamint más személyes adatot a bíróságnak vagy a hatóságnak haladéktalanul meg kell küldeni. Amennyiben megkeresésre attól számított harminc napon belül, hogy a megsemmisítés mellőzését kérték, nem kerül sor, a rögzített kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvételt, valamint más személyes adatot meg kell semmisíteni, illetve törölni kell, kivéve, ha a (2) bekezdésben foglalt hatvan napos határidő még nem járt le.”

„74. § 11. magánterület közönség számára nyilvános része: olyan magánterület, amely mindenki számára korlátozás nélkül igénybe vehető, ide értve a közterület azon részét is, amelynek birtokába a személy- és vagyonvédelmi tevékenység folytatására megbízó valamely polgári-jogi jogügylet, különösen bérleti vagy haszonbérleti jogviszony keretében jut, feltéve ha

a) a területrész igénybevétele, használata a személy- és vagyonvédelmi tevékenységet folytató által őrzött magánterület nyilvános részén folyó tevékenységhez szervesen kapcsolódik, annak folyamatosságát, segítségét szolgálja vagy

b) a megbízó (megrendelő), avagy a magánterület nyilvános részét igénybe vevő közönség ingóságainak elhelyezésére szolgál;”

II.

Az Alkotmánybíróság a köztársasági elnök indítványában kifogásolt rendelkezések alkotmányellenességének vizsgálatához áttekintette az emberi méltósággal és az információs önrendelkezési joggal, továbbá a vagyonőri tevékenységgel kapcsolatos eddigi – a jelen ügy megítélése szempontjából releváns – gyakorlatát.

1. A 8/1990. (IV. 23.) AB határozatában az Alkotmánybíróság leszögezte, hogy az emberi méltósághoz való jogot az ún. „általános személyiségi jog” egyik megfogalmazásának tekintti, amelynek része többek között a személyiség szabad kibontakoztatásához való jog, az önazonosságához, az önrendelkezési szabadsághoz való jog és az általános cselekvési szabadsághoz való jog. Az általános személyiségi jog olyan szubszidiárius alapjog, amely az egyén autonómiájának védelmére szolgál (ABH 1990, 42, 44–45.).

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint azonban az emberi méltósághoz való jog csak az emberi státus megha-

tározójaként, az élethez való joggal fennálló egységében abszolút és korlátozhatatlan [64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991, 297, 308, 312.]. A korlátozhatatlanság ennél fogva „csak az olyan helyzetekre vonatkozik, amikor az életet és az attól elválaszthatatlan emberi méltóságot mások korlátoznák”. [22/2003. (IV. 28.) AB határozat, ABH 2003, 235, 262.]. Egyes részjogai, így az önrendelkezéshez való jog is az Alkotmány 8. § (2) bekezdése szerint más alapjoghoz hasonlóan korlátozhatók [75/1995. (XII. 21.) AB határozat, ABH 1995, 376, 383.].

A magánéletbe való állami beavatkozással kapcsolatban az Alkotmánybíróság megállapította: „[a]z Alkotmány 54. § (1) bekezdése és az 59. § (1) bekezdése védelemben részesíti az emberek magánéletét, magántitkait, jó hírét, személyes adatait. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ezeknek az emberi méltósághoz való jogból fakadó jogosultságoknak a sérelmét jelentheti, ha az állam indok nélkül avatkozik be az emberek magánéletébe, például azáltal, hogy a hatóság kellő alap nélkül alkalmaz kényszert az egyénnel szemben. ‘Az a jogi szabályozás tehát, amely ezt akár csak potenciálisan lehetővé teszi, arra való tekintet nélkül alkotmányellenes, hogy ez az alkotmányellenes jogkövetkezmény az ügyek hány százalékában következik be.’ [Előszőr: 46/1991. (IX. 10.) AB határozat, ABH 1991, 211, 215.] ‘Az alkotmányos alapjogok és alkotmányos védelmet élvező szabadságok miatt a közhatalom csak alkotmányos felhatalmazással és alkotmányos indokkal avatkozhat be az egyén jogaiba és szabadságába.’ [Előszőr: 11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992, 77, 85.] Az állami beavatkozás határait az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében meghatározott formai és tartalmi követelmények, végső soron az Alkotmánybíróság által az Alkotmány alapján kidolgozott szükségességi-arányossági követelmények jelölik ki.” [50/2003. (XI. 5.) AB határozat, ABH 2003, 566, 578.]

2. Az Alkotmánybíróság az elvi jelentőségű 15/1991. (IV. 13.) AB határozatban a személyes adatok védelméhez való jogot nem hagyományos védelmi jogként értelmezte, hanem – annak aktív oldalát is figyelembe véve – információs önrendelkezési jogként. Az Alkotmány 59. §-ában biztosított személyes adatok védelméhez való jognak eszerint az a tartalma, hogy mindenki maga rendelkezik személyes adatainak feltárásáról és felhasználásáról. Személyes adatot felvenni és felhasználni tehát általában csak az érintett beleegyezésével szabad; mindenki számára követhetővé és ellenőrizhetővé kell tenni az adatfeldolgozás egész útját, vagyis mindenkinek joga van tudni ki, mikor, hol, milyen célra használja fel az ő személyes adatát. Kivételesen törvény elrendelheti személyes adat kötelező kiszolgáltatását és előírhatja a felhasználás módját is. Az ilyen törvény korlátozza az információs önrendelkezés alapvető jogát, de ezt kizárólag akkor teszi alkotmányos keretek között, ha megfelel az Alkotmány 8. §-ában megkövetelt feltételeknek.

Az információs önrendelkezési jog gyakorlásának feltétele és egyben legfontosabb garanciája a célhoz kötöttség. Ennek az elvnek az érvényesülése azt jelenti, hogy személyes adatot feldolgozni csak pontosan meghatározott és jogszerű célra szabad. Az adatfeldolgozásnak minden szakaszában meg kell felelnie a bejelentett és közhitelűen rögzített célnak. Az adatfeldolgozás célját úgy kell az érintettel közölni, hogy az megítélhesse az adatfeldolgozás hatását jogaira, és megalapozottan dönthessen az adat kiadásáról; továbbá, hogy a céltól eltérő felhasználás esetén élhessen jogaival. Ebből a követelményből fakad az az igény, hogy az adatfeldolgozás céljának megváltozásáról is értesíteni kell az érintettet. Az érintett beleegyezése nélkül az új célú feldolgozás csak akkor jogszerű, ha azt meghatározott adatra és feldolgozóra nézve törvény kifejezetten megengedi. A célhoz kötöttségből következik, hogy a meghatározott cél nélküli, „készletre” történő, előre nem meghatározott jövőbeni felhasználásra való adatgyűjtés és tárolás alkotmányellenes. (ABH 1991, 40, 41–43.)

3. Az elektronikus képi megfigyelésről szóló jogi szabályozást, mint az információs önrendelkezési jog egyik esetkörét (a sportrendezvényeken végzett ilyen tevékenységgel összefüggésben) már vizsgálta az Alkotmánybíróság. A 35/2002. (VII. 19.) AB határozat (a továbbiakban: Abh1.) szerint a képi megfigyelés nyomán nyert, valamilyen hordozón rögzített felvétel személyes adatnak minősül. Megállapította ugyanis: „[a] vizsgált rendelkezés alkotmányossági szempontból indokolhatatlan, mivel nemcsak a sportrendezvény látogatásától már eltiltott személyekről készített felvételek átadását teszi lehetővé, s az ilyen személyes adatnak minősülő felvételek átadása az adatvédelemre vonatkozó garanciáik hiányában az azonos vagy hasonló jellegű sportrendezvényt szervezők számára is lehetséges. A sérelmezett szabályozás ezáltal egy távoli, elvont veszély elhárítására irányul és ennek érdekében ír elő ún. ‘készletre’ történő adatkezelést, s nem tartalmaz kellő alkotmányos garanciákat.” (ABH 2002, 199, 208.) Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint tehát csak a tényleges és a közvetlen, s nem az eshetőleges veszély értelmezhető a célhoz kötöttség követelményét kielégítő alkotmányos ismérvként.

Az Abh1.-ben ugyanakkor a sportrendezvényeken készített felvételekre vonatkozó további rendelkezések alkotmányellenességét, vagyis az Alkotmány 59. § (1) bekezdésébe ütközését az Alkotmánybíróság nem állapította meg. Elismerte, hogy a rögzített felvételek szabálysértési vagy büntetőeljárás lefolytatásának megkönnyítése céljából kezelhetők. A kamerával rögzített ilyen felvételek tárolási idejét sem kifogásolta, mert a 30 napos határidő tartama alatt a nyomozó hatóságok dönthetnek arról, hogy a szabálysértési vagy büntetőeljárás alapjául szolgáló cselekmények elkövetőivel szemben indokolt-e a szükséges eljárások megindítása. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság a sportszervező számára adott 30 napos adatkezelési határidőt az adatvédelem alkotmányossági garan-

ciái érvényesülése szempontjából elfogadható időtartamnak tekintette. A szabályozás szerint ugyanis a sportesemény szervezője által megvalósított adatkezelés alkotmányosan védett célhoz, a közrend, a közbiztonság védelméhez köthető; az érintett az adatkezelésről értesül, a rögzített adatok átadása a nyomozó hatóságok számára pedig törvényi szabályozásban megengedett, ugyanakkor az adat útja az érintett által ebben a vonatkozásban követhető. (ABH 2002, 199, 209–210.)

4. Az Alkotmánybíróság a vállalkozás keretében végzett személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól, a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamaráról szóló 1998. évi IV. törvény (a továbbiakban: SzVMt.) egyes rendelkezései alkotmányellenességének korábbi vizsgálata során több – a jelen ügyben is releváns – megállapítást tett.

A vállalkozói vagyonőrzés a tulajdonvédelem technikai értelemben vett megvalósulásának egyik formája; értelemszerű, hogy a vagyonőrzés lehetőségét a törvény megteremti, megszabva egyúttal a megbízói (tulajdonosi) és a megbízotti (vagyonőri) jogosultságok, valamint kötelezettségek terjedelmét. A 3/2001. (I. 31.) AB határozat rámutatott arra, hogy amikor az állam törvényt alkot a vagyonvédelmi vállalkozás feltételrendszeréről, azzal az alkotmányos tulajdonvédelem egyfajta kiteljesítését is szolgálja. (ABH 2001, 68, 73.)

A tulajdon technikai védelme megvalósításának, az ahhoz rendelt eszköztár kialakításának azonban – más alapjogok védelmére tekintettel – megvannak a maguk alkotmányos korlátai. Az alkotmánybírósági eljárásban ez a követelmény annak vizsgálatát vonja maga után, hogy a jogalkotó megtartotta-e az Alkotmány 8. § (2) bekezdésének rendelkezését az alapvető jog lényeges tartalma korlátozhatatlanságáról.

Az Alkotmánybíróság a 22/2004. (VI. 19.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh2.) egyrészt megsemmisítette az SzVMt.-nek a csomagellenőrzésre vonatkozó rendelkezését, másrészt mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapított meg a titoktartási és az adatkezelési szabályok hiánya miatt. (ABH 2004, 367.)

Az alkotmányellenesség oka az volt, hogy a jogalkotó differenciálatlan szabályozással túlságosan általános, és ezáltal túl széles felhatalmazást adott a magánszféra védelméhez való jog különböző helyzetekben történő azonos mértékű korlátozására, amely egyúttal a legenyhébb eszköz alkalmazása követelményének sem felelt meg. (ABH 2004, 367, 375.)

Az Alkotmánybíróság az Abh2.-ben elvi éllal leszögezte: „[...] az állam miközben megteremti az alkotmányos tulajdonjog védelme körében a tulajdon technikai értelemben vett védelmét, egyúttal arról is köteles gondoskodni, hogy ez más alapjog aránytalan sérelmét ne idézze elő.” (ABH 2004, 367, 374.)

III.

Az Alkotmánybíróság a Törvény 28. § (2) bekezdésének és a 29. § (1) bekezdésének az elektronikus képi megfigyelőrendszerre vonatkozó rendelkezéseit, továbbá a 30. § (3) bekezdését a magánszféra védelmére tekintettel az emberi méltósághoz való jog alapján vizsgálta.

1. A tulajdon technikai értelemben vett védelmének egyik eszközeként jelenik meg a Törvényben az elektronikus biztonságtechnikai rendszer alkalmazása, amely megfigyelésre, felvétel készítésére, illetve tárolására és – esetenként – továbbítására szolgál. A vizsgált szabályozás ezzel lehetővé teszi bizonyos magánjogi jogalanyok (a vagyongörök, mint megbízottak) számára, hogy az általuk ellenőrzött területen megforduló, ott tartózkodó személyeket megfigyeljék, róluk felvételeket készítsenek, és a Törvény 31. § (3) illetve (4) bekezdése értelmében azokat – megkeresésre – állami szervek (bíróság vagy más hatóság) részére felhasználás céljából bizonyítékként megküldjék. A kamerával megfigyelt létesítmények (magánterület, illetve a magánterületnek a közönség számára nyitva álló része) jellegével kapcsolatban hangsúlyozandó, hogy a Törvény nem tesz megszorítást, vagyis: a megfigyelés bárhol megvalósulhat.

Az elektronikus megfigyelőrendszerek alkalmazása világszerte mind elterjedtebb. A magyar jogi szabályozásban több törvény (pl. a rendőrségről, a közterület-felügyeletről, a sportról szóló) is lehetővé teszi ezt a fajta megfigyelést. A szabályozás közös tartalmi elemei között kiemelendők a megfigyelés céljának, terjedelmének és feltételeinek az adott szervezet tevékenységéhez igazodó meghatározása, illetőleg a felvétel őrzési (tárolási) idejének limitálása. Más törvények (pl. hatósági eljárásról, munkaügyi ellenőrzésről szóló szabályok) azt teszik lehetővé, hogy a hatóság nevében eljáró személy az ellenőrzés során kép- és hangfelvételt készítsen.

A legtöbb kamerás megfigyelés elsődleges funkciója a normakövetésre való rábírás, de ha mégis bekövetkezik a jogsértés, akkor a technikai eszköz alkalmazása a számonkérés elősegítését, a szankcionálás lehetőségének megkönnyítését szolgálja.

2. A kamerának, mint a tulajdonvédelem technikai eszközének az alkalmazása a tulajdon tárgyainak óvására alkalmas ugyan, ám óhatatlanul személyekre, emberi magatartásokra, szokásokra, megnyilvánulásokra, illetőleg magára az emberi testre is irányulhat. Az elektronikus úton történő megfigyelés tehát alkalmas arra, hogy a magánszférába behatoljon, intim (szenzitív) élethelyzeteket rögzítsen akár olyképpen, hogy az érintett nem is tud a felvételtől, vagy nincs abban a helyzetben, hogy mérlegelhesse az ilyen felvételek megengedhetőségét és azok következményeit. Az így végzett megfigyelés a magánélethez való jog sérelmén túl – szélesebb és mélyebb értelemben – az emberi méltósághoz való jogot általában is érintheti. A magánszféra lényegi fogalmi eleme éppen az, hogy az

érintett akarata ellenére mások oda ne hatolhassanak be, illetőleg be se tekinthessenek. Ha a nem kívánt betekintés mégis megtörténik, akkor nemcsak önmagában a magánélethez való jog, hanem az emberi méltóság körébe tartozó egyéb jogosultsági elemek, mint pl. az önrendelkezési szabadság vagy a testi-személyi integritáshoz való jog is sérülhet.

Mivel a magánszféra nem szűkül le a magánlakásra és az ahhoz tartozó területre, a jogi szabályozás során figyelembe kell venni azt a ténytet, hogy a betekintésre alkalmas biztonságtechnikai rendszerek működési körén belül a magánszféra védelme szempontjából érzékeny területek is előfordulhatnak. A Törvény vizsgált rendelkezései ugyanakkor ilyen megkülönböztetést nem tesznek; a szabályozás egységes: elektronikus megfigyelőrendszer minden olyan esetben működtethető, amikor a személy- és vagyongellenes jogsértések észlelése más módszerrel nem érhető el.

A Törvénynek az elektronikus megfigyelőrendszerre vonatkozó szabályozása éppen ott a legáltalánosabb, ahol a megfigyelésből fakadó alapjogi sérelmek kiküszöbölése vagy legalábbis minimalizálása a jogalkotó célja [Törvény 30. § (1) bekezdés, 31. § (1) bekezdés]. Az Alkotmánybíróságnak a 36/2000. (X. 27.) AB határozatban kifejtett álláspontja szerint, ha a törvényi szabályozás csupán az elvont alkotmányossági mércét ismétli meg, ez önmagában nem felel meg az alapjogi korlátozást lehetővé tevő törvénnyel szemben támasztott alkotmányossági kritériumoknak. Az alapjogkorlátozásnak az elérendő cél és az alkalmazott eszköz viszonyában határozott törvényi rendelkezésen kell alapulnia. (ABH 2000, 241, 273–274.)

A megfigyelés határait – a fentebb hivatkozott alkotmányossági kritériumot figyelmen kívül hagyva – a Törvény 31. § (1) bekezdése úgy vonja meg, hogy csupán előírja a technikai eszközök szükségesnél nem nagyobb mértékű alkalmazását, továbbá általánosságban megtiltja az információs önrendelkezési jog aránytalan korlátozását. Az érintett hozzájárulását – az indítvány által is kifogásolt 30. § (3) bekezdése értelmében – csak a felvétel készítéséhez követeli meg (a rögzítés nélküli távmegfigyeléshez nem), de ezt a feltételt akkor is teljesültnek tekinti, ha az ráutaló magatartással történik.

3. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alkotmány 54. § (1) bekezdésében deklarált emberi méltósághoz való jog lényeges tartalmát érinti az, ha az elektronikus megfigyelőrendszer alkalmazását lehetővé tevő szabályozás figyelmen kívül hagyja a magánszféra tiszteletét és védelmét. Az Alkotmánybíróság az Abh2.-ben rámutatott arra, hogy a vagyongöri jogosítványok gyakorlásának tényleges jogalapja ugyan a polgári jog körébe tartozó megbízási szerződés, de mindez túl is mutat a szerződéses jogviszony keretein, mert a vagyontárgyak üzleti alapon megvalósuló védelme az Alkotmányban garantált magánszféra védelméhez való jogot is érinti. (ABH 2004, 367, 370.)

3.1. A Törvény 30. § (3) bekezdése az alapjogi sérelmet úgy kívánja kiküszöbölni a kép- és hangfelvétel során, hogy előírja: a felvétel készítéséhez ráutaló magatartással adott hozzájárulás nem sértheti az emberi méltóságot. A jogalkotói szándék feltehetően arra irányult, hogy felvételle ne kerülhessen sor akkor, ha ezáltal a megfigyelt személy emberi méltósága sérülne. Ugyanakkor sem maga a rendelkezés, sem a feltételezett jogalkotói szándék nem terjed ki két további esetkörre, nevezetesen: a közvetlen (rögzítés nélküli) megfigyelésre és a kifejezett hozzájárulással lehetővé tett rögzítési megfigyelésre. A részben értelmezési problémát felvető, részben pedig hiányos szabályozás alkalmatlan arra, hogy a magánszféra különösen érzékeny területeit (intim helyzeteket: pl. próbafülkében, mosdóban, öltözőben, illemhelyen való tartózkodást) a megfigyelés alól teljes egészében kivonja.

A felvétel készítésével kapcsolatos alapjogi védelem kielégítő biztosítását a Törvény egyéb rendelkezései sem tartalmazzák. Az indítvány által nem támadott 31. § (1) bekezdése – mint fentebb már történt rá utalás – túl tágan, és ezáltal kiterjesztően vonja meg a kép- és hangrögzítés alkalmazási határait. Mivel a hatályos magyar jogrendszerben nincs külön törvény az elektronikus megfigyelőrendszerek alkalmazásáról és annak feltételeiről, az alkotmányellenesség vizsgálata során mögöttes – tiltást, megsemmisítést tartalmazó – garanciális rendelkezések figyelembevételére sem volt lehetőség.

Az Alkotmánybíróság számos határozatában megerősítette, hogy az alapvető jog korlátozása csak akkor marad meg az alkotmányos határok között, ha a korlátozás elkerülhetetlen, azaz, ha másik alapvető jog, szabadság vagy alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el. [l. pl. 30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 171.; 6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 98–99.; 44/2004. (XI. 23.) AB határozat, ABH 2004, 618, 648.]

A Törvény 30. § (3) bekezdésével összefüggésben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy nincs olyan kényszerítő körülmény, amely a megfigyelésnek az intim szférára való kiterjesztését alkotmányosan elfogadhatóvá tenné. Az emberi méltóságot érintő alapjogi korlátozást – a vagyonőrzési feladatok ellátása körében – egy másik alapjog, nevezetesen a tulajdonhoz való jog érvényesülése, illetőleg védelme önmagában nem indokolhatja. Az a törvényi feltétel, miszerint az érintett személynek az alapjogi korlátozáshoz ráutaló magatartással történő hozzájárulása akár ahhoz is elegendő, hogy őt intim helyzetben megfigyeljék, sérti az emberi méltósághoz való alkotmányos alapjogot. Az ugyanis, hogy mi minősül ráutaló magatartásnak, esetenként változó, amely önkényes jogértelmezésre is lehetőséget ad, mert a vagyonőr belátásától teszi függővé a törvényi feltétel bekövetkezésének vagy elmaradásának megállapítását. A ráutaló magatartás meghatározása, illetve annak eldöntése, hogy mikor (mely esetekben, milyen jellegű területeken) szolgál jogszerűen a megfigyelés alapjául, a törvényalkotó feladata.

Az Alkotmánybíróság mindezeket túlmenően megjegyzi: a tulajdont érintő jogsértések kiküszöbölésére, kriminális magatartások megelőzésére számos más olyan eszköz áll rendelkezésre, amely az emberi méltóságot nem sérti, ugyanakkor a tulajdon technikai értelemben vett védelmét hatékonyan megoldja.

A fentiekben kifejtettekre tekintettel az Alkotmánybíróság a Törvény 30. § (3) bekezdéséről megállapította, hogy az a magánszféra védelmét nem biztosítja, s ezáltal ellentétes az Alkotmány 54. § (1) bekezdésével.

3.2. A Törvény 28. § (2) bekezdésének az elektronikus képi megfigyelőrendszerre vonatkozó szabályozása nem a vizsgált technikai eszköz alkalmazhatósága feltételeiről szóló rendelkezéseket tartalmazza, hanem azt, hogy magáról a megfigyelésről milyen tartalmú figyelmeztetést (információt) kell a megfigyelt közönség számára nyújtani. Ez magában foglalja a megfigyelés tényének közlését, annak célját, az adatkezelés jogalapját, a megfigyelés nyomán készített felvétel tárolási helyét, tárolási időtartamát, a megfigyelőrendszer üzemeltetőjének személyét és néhány további adatvédelmi előírást. Az indítvány ezek egyikét sem tartja alkotmányellenesnek.

A Törvény 29. § (1) bekezdése a vagyonőr tudomására jutott magántitok megóvásáról, illetőleg az elvesztett dolgok biztonságos őrzéséről rendelkezik, konkrétan és közvetlenül az elektronikus megfigyelőrendszerrel szóló szabályozást nem tartalmaz.

Az indítvány a hivatkozott rendelkezéseknek nem a szabályozási tartalmát kifogásolja, hanem azt, hogy azokból hiányoznak azok a garanciák, amelyek alkotmányosan lehetővé tennék az elektronikus megfigyelőrendszerek alkalmazását. Az Alkotmánybíróság a Törvény 30. § (3) bekezdése alkotmányellenességének indoklásában az emberi méltósághoz való joggal kapcsolatban utalt azokra a garanciákra, amelyek az alapjog érvényesüléséhez elengedhetetlenül szükségesek, de ezek hiánya az itt vizsgált technikai jellegű rendelkezések alkotmányellenességét nem eredményezi. Az elektronikus képi megfigyeléssel érintettek tájékoztatását előíró rendelkezések éppen bizonyos alkotmányos igények kielégítését szolgálják.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Törvény 28. § (2) bekezdésének és a 29. § (1) bekezdésének az elektronikus képi megfigyelőrendszerrel kapcsolatos rendelkezései – az indítvány összefüggésében – sem az Alkotmány 54. § (1) bekezdését, sem az 59. § (1) bekezdését nem sértik.

IV.

Az Alkotmánybíróság a Törvény 31. § (2) és (4) bekezdésének egyes rendelkezéseit alapvetően az információs önrendelkezési joggal való összefüggésben vizsgálta. Az indítványban foglaltaknak megfelelően azonban kitért az emberi méltósághoz, illetőleg a védelemhez való jogra is.

1. Az Abh1. kimondta, hogy a képi megfigyelés nyomán nyert, valamilyen hordozón rögzített felvétel személyes adatnak minősül. (ABH 2002, 199, 208.) A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 2004. január 1-je óta hatályos értelmező rendelkezése szerint adatkezelésnek számít a fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése is. A Törvény 30. § (1) bekezdése kifejezetten előírja, hogy a megfigyelést végző személyt adatkezelőnek kell tekinteni, aki ezirányú tevékenységét az adatvédelmi jogok érvényesítése mellett végezheti. Az Alkotmánybíróság ezen túlmenően megjegyzi: a felvételeken tárolt eseményekből, magatartásokból, ezekhez kapcsolódó helyszínekből és időpontokból olyan következtetéseket lehet levonni, amelyek az emberi méltóságból levezetett általános személyiségi jogot is érintik.

Az indítványozó által kifogásolt egyik rendelkezés, nevezetesen a 31. § (2) bekezdése határozza meg azt, hogy legfeljebb harminc nap elteltével meg kell semmisíteni, illetve törölni kell a kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvételt. Az általános megőrzési (tárolási) időtartam alól a Törvény három kivételt tesz. Az első szerint a tárolási időtartam hatvan nap lehet, ha a megbízó bizonyos pénzügyi-postai tevékenységeket végez [31. § (2) bekezdés]. A második kivétel az, amikor felhasználásra kerül sor, azaz bíróság vagy más hatóság eljárásában bizonyítékként használja a felvételt [31. § (3) bekezdés]. Végezetül a harmadik eset az, ha a felvétellel érintett személy (az információs önrendelkezési jog gyakorlója) a tárolási időtartam (harminc, illetve hatvan nap) meghosszabbítását kéri [31. § (4) bekezdés]. Az utóbbi szabályozásból azt kifogásolja az indítványozó, hogy míg a hatvan napos szabály alá eső esetekben a jogosult a teljes időtartam alatt élhet az információs önrendelkezési jog körébe tartozó jogosítványával, addig az általános szabály (a harminc nap) érvényesülésekor erre csak három munkanap áll rendelkezésére.

2.1. A személyes adatok védelmének egyik legfontosabb eleme a célhoz kötöttség. Ebből – többek között – az is következik, hogy a meghatározott cél nélküli, „készletre” történő, előre nem meghatározott jövőbeni felhasználásra való adatgyűjtés és -tárolás alkotmányellenes. [1. 15/1991. (IV. 13.) AB határozat, ABH 1991, 40, 42.] Az Alkotmánybíróság a jelen eljárásban ennek megfelelően elsőként azt vizsgálta, hogy a Törvény által meghatározott általános adattárolási időtartam (harminc nap) az Alkotmány 59. (1) bekezdésébe ütközik-e.

A Törvényben szabályozott elektronikus megfigyelőrendszer preventív funkcióján túli alkalmazási indoka a tulajdont érintő jogsértés miatti felelősségre vonás elősegítése. Éppen ezen másodlagos funkció alapozza meg a kamerával készült felvételek bizonyos ideig való őrzésének (tárolásának) megengedését. A térfigyelő rendszerek arra is alkalmasak, hogy nem csak a jogsértő cselekmény elkövetését, hanem az előkészítés egyes mozzanatait is rögzítsék, és ezt a felvételt a későbbiekben – a bűncselekmény

(szabálysértés) elkövetése utáni időszakban – a hatóságok felhasználják.

Az általános őrzési időtartam szabályozásában a Törvény nem tesz különbséget az egyes vagyonőri tevékenységek, illetőleg az őrzött létesítmény jellege tekintetében, továbbá azt sem veszi figyelembe, hogy a védett vagyon értéke mekkora és milyen szinten veszélyeztetett. Az Alkotmánybíróság rámutat: nemcsak a megbízó tevékenysége lehet releváns az őrzési időtartam meghatározásában, hanem a konkrét vagyonvédelmi helyzet is. Ennek megfelelően nem mindegy például, hogy az elektronikus megfigyelőrendszer a vevők számára közvetlenül hozzáférhető árukra irányul, vagy arra a helyre, ahol az áruházi pénzzállítási (-átadási) történik. Ez utóbbi esetben ugyanis a tulajdon általános védelmét meghaladó mértékű (az emberi élet, testi épség, személyi szabadság veszélyeztetettségében megnyilvánuló) alapjogvédelmi igény nyílik meg, amely megalapozza az információs önrendelkezési jog erőteljesebb – a felvétel hosszabb időtartamú őrzésében megjelenő – korlátozását. Hasonló megítélés alá esik az is, ha a megvalósított adatkezelés – a tulajdon technikai értelemben vett védelmén túlmenően – alkotmányosan védett célhoz, a közrend, a közbiztonság védelméhez köthető [1. Abh1., ABH 2002, 199, 209.]

Ugyanakkor minden olyan helyzetben, ahol pusztán a tulajdon általános veszélyeztetettségű tárgyai őrzéséhez kapcsolódik a térfigyelés, a felvétel harminc napos tárolási időtartama a személyes adatok védelméhez való jog aránytalan korlátozását eredményezi. Ha a megfigyelőrendszer működtetése hatékony és előírászerű, akkor harminc napnál lényegesen rövidebb idő alatt kell kiderülnie, hogy történik-e felhasználás, vagyis hogy indul-e valamilyen hatósági eljárás. Ilyen esetekben az eljárás hatékonyságához fűződő érdek önmagában nem indokolhatja a tulajdont érintő jogsértő cselekmény esetleges előkészületéről történő felvételek hosszabb ideig történő tárolását. Mindezek azt támasztják alá, hogy a tulajdon alkotmányi védelme – a személyes adatok védelméhez való jog kisebb korlátozásával járó – enyhébb eszköz igénybevitelével is biztosított.

Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően megállapította, hogy a Törvény 31. § (2) bekezdésének a kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvétel tárolási idejére vonatkozó szabályozása sérti az Alkotmány 59. § (1) bekezdését.

2.2. Az Alkotmánybíróság az információs önrendelkezési jog sérelmén túl azt is vizsgálta, hogy a felvételek hosszabb ideig tartó tárolása ellentétes-e az emberi méltósághoz való jog érvényesülésével.

Az SzVMt.-nek a csomagellenőrzésre vonatkozó szabályozásáról az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy annak differenciálatlansága a magánszféra védelméhez való jog aránytalan mértékű korlátozását eredményezte. Az Abh2. külön kiemelte, hogy a sérelmet alapvetően az okozta, hogy a jogalkotó az alapjog különböző helyzetekben való azonos mértékű korlátozását tette lehetővé,

amely egyúttal a legenyhébb eszköz alkalmazása követelményének sem felelt meg. (ABH 2004, 367, 375.)

A Törvény 30. § (3) bekezdése alkotmányellenességének indokolásában az Alkotmánybíróság a magánszféra védelmének megkerülhetetlenségét az emberi méltósághoz való joggal összefüggésben hangsúlyozta.

A felvételek – megfelelően differenciált – őrzési idejének törvényi korlátozása nemcsak az öncélú (készletező) tárolást hivatott kiküszöbölni, hanem annak a célnak a kiteljesítését is szolgálja, amely az elektronikus felvételekkel való visszaélések minimalizálására, vagyis az egyén autonómiája védelmére irányul. A visszaélésre leginkább akkor nyílik lehetőség, ha az eredeti felvételt illetéktelen személy részére az adatkezelő megismerhetővé teszi. A felvétel ilyen módon való megszerzésének több oka is lehet: akár az például, hogy az eredeti felvételt vagy annak kópiáját manipulálják, de akár az is lehet motiváló tényező, hogy a felvételen található személyes információkhoz hozzájussanak, s azt magáncélra vagy nem a vagyonsvédelemmel összefüggő hatósági eljárásban jogellenesen felhasználják. Maga a felvétel, illetve az abból leszürrhető adatok a teljesen más okból megfigyelt egy vagy több személy szempontjából szenzitív tartalommal is bírhatnak. Az emberi méltóság ugyanis nemcsak intim élethelyzetek elektronikus úton történő rögzítésével sérülhet, hanem látványosan teljesen hétköznapi szituációk felvételével és – még inkább – tárolásával. Ez utóbbi a teljes tárolási idő alatt lehetővé teszi a vagyonsőr által véletlenszerűen, vagyis nem közvetlenül a tulajdon védelmével összefüggő, hanem járóulékosan megszerzett felvételek és az azokból leszürrhető adatok visszaélészerű kezelését.

Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza: az üzleti alapon szerveződő vagyonsvédelmi tevékenység körében az elektronikus megfigyelőrendszer működtetésének szigorú alkotmányos határai vannak. A határok kijelölésében nem a szélső értékek felé való eltolódás megengedése, hanem az érvényesülésben egymással versengő alapjogok egyensúlyának megteremtése az irányadó. A tulajdon tárgyai technikai értelemben vett védelmének teljes tilalma, túl azon, hogy jogi képtelenség lenne, magát az alkotmányos tulajdonjogot is sértené. A másik – alkotmányosan igazolhatatlan – szélsőséget az jelentené, ha bármely eszközt korlátlanul igénybe vehetne a tulajdonos, illetve a nevében eljáró vagyonsőr a vagyontárgyak védelmében. Nyilvánvaló, hogy emberi élet kioltására alkalmas eszköz (pl. kerítésbe vezetett elektromos áram) az Alkotmány alapján nem volna elismerhető a technikai védelem megvalósulásaként. Értelemeszerű, hogy a jogi szabályozásnak a tulajdon védelmére alkalmas eszközök körét és azok alkalmazási feltételeit kell megteremtenie, amelynek elengedhetetlen részét képezi a más alapjogok korlátozhatósága mértékének figyelembevétele.

Az Alkotmánybíróság rámutat: az alkotmányosan megengedhető alapjogi korlátozás szintje nem azonos az elektronikus megfigyelőrendszer egyes elemei tekintetében. A megfigyelésnél (a felvétel készítésekor) a korlátozás

szintje alacsonyabb: a tevékenység alkotmányos határainak kijelölésében az intim szféra sérthetetlenségének van kiemelkedő szerepe; ezen túl a személyeknek a megfigyelt helyen való jelenléte, a hely jellegének megfelelő szokásos magatartása nem esik megfigyelési korlátozás alá. Ennek elismerése és megengedhetősége már csak azért is indokolt, mert a vagyontárgyak és a területen (létesítményben) megjelenő személyek a megfigyelés technikai jellegénél fogva nem elválaszthatóak. A felvétel tárolásakor (a személyes adatok kezelésekor) a korlátozás szintje azért magasabb, mert a vagyonsőrés során óhatatlanul megfigyelt, de jogsértő magatartást el nem követő személyekről készült felvételek – mindaddig, amíg meg nem semmisítik azokat – akár szenzitív tartalommal is bírhatnak. A felvétel dokumentatív jellege miatt ugyanis különösen alkalmas arra, hogy a magánszférához való jog sérelmét eredményező módon visszaéljenek vele. Ennek megfelelően az a szabályozás, amely az elektronikus úton nyert felvételek tárolását az adott vagyonsvédelmi helyzet által megkívántnál hosszabb időtartamig engedi meg, ellentétes az egyén autonómiájának védelmével, és ezáltal az emberi méltósághoz való jog érvényesülésével.

Az Alkotmánybíróság a fentiekben foglaltakra tekintettel megállapította, hogy a Törvény 31. § (2) bekezdésének a kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvétel tárolási idejére vonatkozó szabályozása az Alkotmány 54. § (1) bekezdését is sérti.

3. A Törvény 31. § (4) bekezdés első mondatában foglalt szabályozási tartalom lényege az, hogy a megfigyeléssel érintett személy kérheti, hogy a felvételt az adatkezelő ne semmisítse meg. A köztársasági elnök alkotmányos agályait arra alapította, hogy a kérelem előterjesztésére – fő szabályként – indokolatlanul rövid határidőt hagyott a jogalkotó, továbbá utalt a két rendelkezés [a (2) és a (4) bekezdés] közötti ellentmondásra.

3.1. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az adattörlés elhalasztására nyitva álló rövid határidő, ezen belül is különösen az, hogy a jogosult nyilatkozat megtételére a tárolási időtartamnak csak egy része alatt van lehetőség, sérti-e az információs önrendelkezési jogot.

Az információs önrendelkezési jog tartalma kibontásáról szóló AB határozatok, valamint az Avtv. alapján egyértelmű, hogy az érintett alapjog egyik lényeges eleme az önrendelkezés vagy személyes részvétel elve. [20/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 69, 70.; 15/1991. (IV. 13.) AB határozat, ABH 1991, 40., 42.; 29/1994. (V. 20.) AB határozat, ABH 1994, 148, 159., 46/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 219, 221.] Mindez annyit jelent, hogy az elektronikus megfigyelőrendszer alkalmazása révén megfigyelt személyt megilleti az a jog, hogy – törvény keretei között – rendelkezék a róla készült és tárolt felvételtől akkor is, ha az más személy, jelen esetben a vagyonsőr kezelésében van. Ez a rendelkezési jog értelemeszerűen megilleti a jogosultat mindaddig, amíg az adatkezelés megvalósul.

A rendelkezési jog körébe tartozik az a jogosítvány, hogy az adatkezeléssel érintett személy – jogos érdekének bizonyítása mellett – kérje a róla tárolt felvétel megsemmisítésének (törlésének) elhalasztását. A Törvény vizsgált rendelkezése elismeri ugyan ezt a jogosultságot, de indokolatlan időbeli korlátot állít: a tárolási időtartamnak csak egy részére (a személyes adat rögzítésétől számított három munkanapon belül) engedi érvényesülni. A korlátozás ilyen mértéke akár azzal a következménnyel is járhat, hogy a rendelkezési jog gyakorlati érvényesíthetősége teljesen elenyészik. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy ez a megszorítás az információs önrendelkezési jog lényeges tartalmának korlátozását eredményezi, s ezért a Törvény 31. § (4) bekezdése első mondatának „három munkanapon [belül]” szövegrésze az Alkotmány 59. § (1) bekezdésébe ütközik.

Az Alkotmánybíróság a fentiekkel kapcsolatban megjegyzi: az alkotmányellenes szövegrész, illetve a Törvény 31. § (2) bekezdése – mint ahogy arra az indítvány is utalt – valóban ellentmondásos. Az ellentmondást feltehetően az a körülmény okozta, hogy a törvényjavaslat szövegét a parlamenti vita során nem következetesen módosították. A felvétel megsemmisítésének elhalasztásáról szóló rendelkezés ugyanis a határidők tekintetében kifejezetten hivatkozik a tárolási időtartamokat megállapító szabályra, vagyis konkrétan a harminc és a hatvan napot meghatározó és e szerint különböztető rendelkezésre. E miatt akár jogbizonytalanságot eredményező tényleges értelmezési problémát is felvethetne az egyébként alapjogi sérelmet okozó alkotmányellenes szövegrész, de határozott indítványi kérelem hiányában ezt az Alkotmánybíróság nem vizsgálta.

3.2. A köztársasági elnök indítványában viszont kifejezetten kérte annak megállapítását, hogy az információs önrendelkezési jog sérelmén túl a vizsgált rendelkezés a védelemhez való joggal is ellentétes.

Az Alkotmánybíróság következetes felfogása szerint az Alkotmány 57. § (3) bekezdésében biztosított védelemhez való jog a terhelt és a védő jogaiban ölt testet. A terheltnek joga van ahhoz, hogy saját magát védje, és ahhoz is, hogy választása szerinti védőt vegyen igénybe. A védelemhez való jog alkotmányos megítélése csakis a terhelt és a védő jogainak együttes szemlélete alapján lehetséges. [6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 93.; 14/2004. (V. 7.) AB határozat, ABH 2004, 241, 256.; 17/2005. (IV. 28.) AB határozat, ABK 2005. április 218, 223.]

A 6/1998. (III. 11.) AB határozatban a hatékony és megfelelő felkészülést biztosító védelemhez való jognak, valamint – ezzel összefüggésben – a tisztességes eljárásnak a fegyverek egyenlősége elvében megnyilvánuló követelményeit vizsgálta az Alkotmánybíróság. Ennek során rámutatott: a fegyverek egyenlőségének feltétele, hogy az ügyben releváns adatokat a vád, illetve a terhelt és a védő ugyanolyan teljességben és mélységben ismerhessék meg. Az Alkotmánybíróság következtetésként megállapította: „A védelemhez való jog és a fegyverek egyenlősége [...] az

összes olyan dokumentum birtoklására és szabad használatára kiterjed, amellyel a vád is rendelkezik.” (ABH 1998, 91, 100.)

Az Alkotmánybíróság már többször utalt arra a jelen határozatban, hogy az elektronikus megfigyelőrendszerek egyik funkciója a tulajdont érintő jogsértés – többnyire kriminális cselekmények – miatti felelősségre vonás elősegítése. Ha a vagyoniör megítélése szerint a megfigyelés alapján bűncselekmény történt (tettenérés), akkor a Törvény 27. § (2) bekezdésének előírására tekintettel az elkövetőt az ügyben eljárni jogosult nyomozó hatóságnak átadni, illetve, ha erre nincs módja, akkor e szervet a jogsértésről értesíteni köteles. Amennyiben a bejelentés nyomán büntetőeljárás indul, a bíróság vagy más hatóság megkeresésére – a Törvény 31. § (4) bekezdés második mondata értelmében – a rögzített és tárolás alatt álló felvételt az adatkezelő vagyoniör a megkeresőnek felhasználásra haldéktalanul megküldi. A bizonyítékként való felhasználás igénylésére, szemben a felvétel megsemmisítésének elhalasztására vonatkozó – az információs önrendelkezési jog jogosultja (megfigyeléssel érintett és eljárás alá vont személy) által előterjeszthető – kérelemmel, a teljes tárolási idő alatt lehetőség van. Ha azonban nem történik felhasználás (a hatóság nem igényli a felvételt), a jogosult – kicsúszván a részére nyitva álló három munkanapos határidőből – nem rendelkezhet a felvétel megsemmisítésének elhalasztásáról, így elvesz az a lehetősége, hogy a felvételt védekezési eszközként használja a büntetőeljárásban.

A fentiek alapján rögzíthető: az elektronikus úton nyert és tárolt felvételek bizonyítékként, illetve védekezési eszközként való felhasználása terén a vád és a védelem nem rendelkezik azonos lehetőséggel. Ebből egyenesen következik, hogy a különbségtételt előidéző rendelkezés sérti a fegyverek egyenlőségének elvét, s ezáltal ellentétes a védelemhez való jog érvényesülésével. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően megállapította, hogy a Törvény 31. § (4) bekezdésének „három munkanapon [belül]” szövegrésze az Alkotmány 57. § (3) bekezdésébe is ütközik.

Az Alkotmánybíróság határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét az alkotmányellenesség megállapítására tekintettel rendelte el.

Dr. Holló András s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Harmath Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 480/A/2005.

Dr. Kukorelli István párhuzamos indokolása

Egyetértek a határozat rendelkező részével. Ugyanakkor, álláspontom szerint az elsődleges alkotmányossági kérdés az, hogy összhangba hozható-e az Alkotmánnyal és a magánszférához való joggal kapcsolatos korábbi alkotmánybíróági felfogással a vagyoni védelmi célú elektronikus megfigyelés.

1. E kérdés megválaszolásakor irányadónak tartom a 35/2002. (VII. 19.) AB határozathoz csatolt különvéleményben megfogalmazottakat. Mindenekelőtt azt, hogy szinte a mindennapok gyakorlatává vált kamerával történő megfigyelés önmagában alapjog-korlátozó. A megfigyelt magán- vagy közterületen tartózkodó személyről ugyanis a képi megfigyelést végző óhatatlanul személyes információt gyűjt be. Az alapjog-korlátozás még súlyosabb, ha a megfigyelés során a felvételeket rögzítik, tárolják és továbbítják. Ennek során ugyanis az összegyűjtött személyes vagy akár szenzitív adatok alapján adatbázis hozható létre. „A nagymennyiségű összekapcsolt adat, amelyről az érintett legtöbbször nem is tud, kiszolgáltatja az érintettet, egyenlőtlen kommunikációs helyzeteket hoz létre. Megalázó az olyan helyzet, és lehetetlenné teszi a szabad döntést, amelyben az egyik fél nem tudhatja, hogy partnere milyen információkkal rendelkezik róla.” [15/1991. (IV. 13.) AB határozat, ABH 1991, 40, 51.]

A biztonsági kamerák léte a folyamatos láthatóság érzetét kelti az emberekben, ami a megfigyelőknek (az állami intézménynek vagy a piaci élet szereplőjének) automatikusan hatalmi pozíciót biztosít. Nem tudhatjuk biztosan, hogy figyelnek-e bennünket, de abban biztosak lehetünk, hogy ez bármikor megtörténhet.

2. Jelen esetben a törvényhozó az elektronikus megfigyelés és általában a Törvény céljaként a közrend, a közbiztonság javítását, ezek részeként a személy- és vagyoni védelmet, a bűnmegelőzés hatékonyságának fokozását jelöli meg. Ugyanakkor a jogszabály hatálya a vállalkozás keretében végzett személy- és vagyoni védelmi, valamint a magánnyomozói tevékenységekre terjed ki. A Törvény tehát magánjogi jogalanyok számára fogalmazza meg célként az egyébként az Alkotmány 40/A. § (2) bekezdése alapján a rendőrség hatáskörébe tartozó feladat ellátását: a közbiztonság védelmét, javítását. Álláspontom szerint bűnüldözési és bűnmegelőzési céllal az Alkotmány által arra fel nem hatalmazott intézmények nem gyűjthetnek személyes adatokat magánterületen. (A rendőrség is csak az Alkotmány keretei között, bizonyos esetekben és szűk körben jogosult a magánterületen történő információgyűjtésre.) A privát szférában és különösen annak a közönség számára nyitva álló részében történő elektronikus megfigyelés az a terep, ahol összemossódik és felerősíti egymást az az állami érdek, hogy a jogalanyok betartsák a jogszabályokat, és az a piaci érdek, hogy a fogyasztói szokások megismerhetőek legyenek.

3. A vállalkozás keretében végzett személy- és vagyoni védelem, valamint a magánnyomozói tevékenység a gazdasági, üzleti élet része. Ezen a területen tehát a magánjog a főszerep. Az alapjogokat és a piacgazdaságot tiszteletben tartó állami beavatkozás annyiban lehet indokolt, amennyiben az általában egy magánjogi jogviszonyban elfogadott.

A Törvény lehetővé teszi a magánszférában történő kamerás megfigyelést, és annak legitim céljaként a vagyoni védelmet jelöli meg (30. §). Az Alkotmánybírósnak azt is vizsgálnia kellett volna, hogy az elektronikus megfigyelés a megjelölt cél elérése érdekében valóban szükséges-e, vagy az más, kevésbé jogkorlátozó eszközzel pótolható. Álláspontom szerint a törvényhozó a vagyoni védelem érdekében az Alkotmány 54. § (1) bekezdése által védelemben részesülő magánszférához való jogot és az Alkotmány 59. §-ban biztosított információs önrendelkezési jogot nem a lehető legkisebb mértékben korlátozó eszközt választotta. Léteznek az emberi méltóság ezen aspektusait szűkebb körben és kevésbé korlátozó, mégis hatékony eszközök a vagyoni védelem céljainak megvalósítására (például elektronikus áruvédelem, címkék, termékfigyelők stb.). Emellett a Törvény 31. § (1) bekezdése már abban az esetben is lehetővé teszi a kép- és hangrögzítést, ha csupán valószínűsíthető, hogy személy és vagyoni elleni jogsértések észlelése, az elkövető tettenérése, e jogsértő cselekmények megelőzése, azok bizonyítása más módszerrel nem érhető el.

Megítélésem szerint az Alkotmány 54. § (1) bekezdésében foglalt emberi méltósághoz való jog, azon belül a magánszféra szükségtelen korlátozását jelenti az a törvényi szabályozás, amely lehetővé teszi a biztonsági kamerák magánterületen való alkalmazását.

4. A Törvény 28. § (2) bekezdése ugyan a vagyoni kötelességévé teszi, hogy a térfelügyelés tényét valamiképpen közölje az érintettel [c) pont]. Sőt, előírja, hogy a vagyoni kötelesség és a rögzített személyes adatokat tartalmazó kép- és hangfelvétel készítésének, tárolásának a céljáról, az adatkezelés jogalapjáról, a felvétel tárolásának a helyéről, időtartamáról, a rendszert üzemeltető személyéről, az adatok megismerésére jogosult személyek köréről, valamint az érintettek jogairól és az igényérvényesítés módjáról is köteles tájékoztatni az érintetteket [d) pont]. A Törvény 30. § (3) bekezdése a magánszemély hozzájárulását is megköveteli a kép- és hangfelvétel készítéséhez. Ugyanakkor ez a hozzájárulás ráutaló magatartással is megadható, ami azt jelenti, hogy önmagában a kamerázott területre való belépés is a hozzájárulás megadásának tekinthető.

Álláspontom szerint ez nem azt jelzi, hogy az érintettek minden egyes esetben önként beleegyeznek a megfigyelésbe. Nincsenek valódi választási helyzetben, mert nem tudnak egyenrangú félként megegyezni azokról az alapjogokról érintő feltételekről, amelyek mellett például a bevásárlóközpontokban, a piacokon vásárolhatnak. Az

egyenlőtlen helyzet miatt, amelyet a törvényhozó az elektronikus megfigyelőrendszer lehető tételével tovább fokozott, a megfigyelést sérelmezők nincsenek abban a helyzetben, hogy jogaiknak magánjogi úton szerezzenek érvényt. A Törvény alkotmányossági vizsgálatakor – bár tekintetbe kell venni, hogy a gazdasági élet, az üzleti élet szabályozásáról van szó – az érintettek kiszolgáltatott helyzete nem hagyható figyelmen kívül.

Összegzőként: a magánterületen vagyónvédelmi célból igénybe vehető elektronikus megfigyelőrendszer működtetése sérti a magánszféra szabadságát és az információ önrendelkezési jogot. Minthogy a Törvény alapkonceptiója az, hogy a vagyónőrzés érdekében megengedett az elektronikus megfigyelés, egyes alkotmányos garanciák Törvénybe építése nem teszi a szabályozást alkotmányossá. A biztonsági kamerák látszólag ugyan az emberi személyiségnek csak a társadalomban megjelenő, külső megnyilvánulását érintik, valójában technikailag képesek arra, hogy a személyiség legbelső szféráját sértsék. Az Alkotmány 54. § (1) bekezdése és az 59. § alapján viszont az egyén joggal számíthat intim szférája sérthetlenségére. Sokat kockáztatunk, ha a megfigyelőberendezéseket működtetők önkorlátozására számítva eltekintünk annak alapos vizsgálatától, hogy valóban nélkülözhetetlenek-e életünknek ezen a területén a biztonsági kamerák.

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom:

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 37/2005. (X. 5.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság a köztársasági elnöknek az Országgyűlés által elfogadott, de még ki nem hirdetett törvény alkotmányellenessége előzetes vizsgálatára benyújtott indítvány alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja: az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára létrehozásáról

szóló 2003. évi III. törvény módosításáról szóló, az Országgyűlés 2005. május 30-i ülésnapján elfogadott törvény 2. § (1) bekezdése valamint 8. §-a alkotmányellenes.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Országgyűlés a 2005. május 30-i ülésnapján 194 igen szavazattal, 6 ellenében, 129 tartózkodás mellett elfogadta az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára létrehozásáról szóló 2003. évi III. törvény (a továbbiakban: ÁSZTLtv.) módosításáról szóló, T/14230. számú törvényjavaslatot (a továbbiakban: Törvény).

Az Országgyűlés elnöke a Törvényt 2005. május 31-én küldte át a köztársasági elnök hivatalába kihirdetésre.

A Törvénnyel szemben a köztársasági elnök alkotmányos aggályokat fogalmazott meg, ezért azt nem írta alá, hanem a 2005. június 14-én kelt indítványában – az Alkotmány 26. § (4) bekezdésében biztosított jogkörénél fogva – az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. §-ának a) pontja, 21. § (1) bekezdésének b) pontja és a 35. §-a alapján a Törvény előzetes alkotmányossági vizsgálatát kezdeményezte.

A köztársasági elnök álláspontja szerint a kihirdetésre megküldött törvény 2. § (1) bekezdése – az ÁSZTLtv. 5. § (4) bekezdése c) pontját megállapító részében –, valamint 8. §-a – az ÁSZTLtv. 5. § (4) bekezdése c) pontjában meghatározott személyi kör tekintetében – alkotmányellenes.

2. Az indítvány lényege szerint a kihirdetésre megküldött Törvény lényegi eleme, hogy kiveszi az anonimizálandó adatok köréből az operatív kapcsolat, a hálózati személy és azon hivatásos alkalmazott, akinek a személyi anyaga a Levéltár kezelésében van, azonosításához és a működése megismeréséhez szükséges személyes adatait [a Törvény 2. § (1) bekezdése alapján a ÁSZTLtv. új 5. § (4) bekezdés c) pontja].

Ezeket az adatokat bárki nyilvánosságra hozhatja [ÁSZTLtv. hatályos 5. § (5) bekezdése]. A Törvény 8. §-a által megállapított ÁSZTLtv. 10/A. §-a alapján a Levéltár a honlapján bárki számára hozzáférhetővé teszi az olyan dokumentumokat, melyekből a nem anonimizálandó adatok is megismerhetők.

A módosítás révén tehát megszűnne az operatív kapcsolat, a hálózati személy és azon hivatásos alkalmazott, akinek a személyi anyaga a Levéltár kezelésében van, joga arra, hogy a Levéltár kezelésében lévő személyi anyagaik-

ban az azonosításukhoz szükséges személyes és a működésükre vonatkozó adataikat a törvény anonimizálással védje. Azokat bárki korlátozás nélkül megismerheti.

Mind a hatályos ÁSZTLtv. szabályozása – hogy a megfigyelt személy megismerheti a vele kapcsolatba hozható hálózati személyről, operatív kapcsolatról és hivatásos alkalmazottról az annak azonosításához szükséges adatokat [3. § (2) bekezdés] – mind a Törvény szándéka azzal, hogy ezeket az adatokat a jövőben bárki megismerhesse, korlátozza e személyeknek a személyes adatok védelméhez való jogát [Alkotmány 59. § (1) bekezdés].

Ugyancsak korlátozza ezt a jogot a ÁSZTLtv.-nek az a rendelkezése is, hogy a közszereplő hivatásos alkalmazott, a közszereplő operatív kapcsolat és a közszereplő hálózati személyek azonosításához szükséges adatai bárki által megismerhetők és nyilvánosságra hozhatóak [5. § (4) bekezdés c) pont].

A jelen ügyben megfogalmazott egyik alkotmányossági kérdés az, hogy megfelelnek-e az alapjog-korlátozás alkotmányos feltételeinek a Törvény azon rendelkezései, melyek bárki számára hozzáférhetővé teszik az operatív kapcsolat, a hálózati személy és azon hivatásos alkalmazott, akinek a személyi anyaga a Levéltár kezelésében van, személyes és működésükkel kapcsolatos adatait, függetlenül attól, hogy az illető közszereplő-e [Törvény 2. § (1) bekezdése és 8. §-a az ÁSZTLtv. 5. § (4) bekezdés új c) pontja tekintetében].

A köztársasági elnök szerint a Törvény 2. § (1) bekezdése és 8. §-a alkotmányos indok nélkül tenné bárki részére hozzáférhetővé ezeket az adatokat, ezért sérti a személyes adatok védelméhez az Alkotmány 59. § (1) bekezdésében biztosított jogot.

A 60/1994. (XII. 24.) AB határozatból (ABH 1994, 342.) a köztársasági elnök szerint az következik, hogy az operatív kapcsolatok, hálózati személyek, hivatásos alkalmazottak e tevékenységükkel összefüggő adatai személyes adatok, és nyilvánosságra hozatalukra, illetve közérdekűségekre csak akkor lehet igényt tartani, ha e személyek közszereplők. Ellenkező esetben az érintett személyek személyes adatai az Alkotmány 59. § (1) bekezdése védelme alatt állnak.

A köztársasági elnök szerint a törvényhozó a Törvény elfogadása során nem fogalmazott meg olyan alkotmányos célt, melynek elérése indokolttá és szükségessé tenné a teljes nyilvánosságra hozattal járó alapjog-korlátozást. Mivel a megfigyelt az ÁSZTLtv. hatályos 3. § (2) bekezdése alapján is megismerhetik a velük kapcsolatba hozható operatív kapcsolatról, hálózati személyről, hivatásos alkalmazottról az azonosításukhoz szükséges adatokat, az ezzel összefüggő információs önrendelkezési jog érvényesítéséhez (és az „információs kárpótláshoz”) nincs szükség ezeknek a személyes adatoknak a teljes nyilvánosságra hozatalára.

Alkotmányosan elfogadhatatlan ugyanakkor az alapvető jog korlátozása indokként az, hogy a törvényhozó az ügynöki tevékenységre vonatkozó személyes és egyéb adatok esetenkénti jogsértő nyilvánosságra hozatalát úgy kívánja megelőzni, hogy lehetővé teszi valamennyi ilyen személyes adat nyilvánosságra hozatalát.

A köztársasági elnök utalt arra is, hogy a Törvény új 5. § (4) bekezdése c) pontjában felsorolt személyek egységes kezelése adataik nyilvánosságra hozatalát illetően alkotmányossági szempontból aggályos, mert a hivatásos alkalmazottnak, tehát a beszervezőknek és tartótiszteknek, illetve a hálózati személyeknek, tehát a beszervezett ügynököknek a titkosszolgálatok működtetésében és tevékenységében jelentősen eltérő szerepük volt. Kérte ezért, hogy az Alkotmánybíróság az alkotmányossági vizsgálatot a Törvény új 5. § (4) bekezdése c) pontjában felsorolt személyi körök tekintetében külön-külön folytassa le.

3. A köztársasági elnök szerint a Törvény 2. § (1) bekezdése az ÁSZTLtv. 5. § (4) bekezdése c) pontját megállapító részében, valamint 8. §-a az ÁSZTLtv. 10/A. §-át megállapító részében – amennyiben az az ÁSZTLtv. 5. § (4) bekezdése c) pontjában meghatározott személyi körre vonatkozik – ellentétes az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való joggal is.

Az Alkotmány 57. § (5) bekezdése szerint a Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. Ez a szabály a „más hatósági döntések” ellen is előírja a jogorvoslat megnyitását, a köztársasági elnök szerint függetlenül attól, hogy az adott állami szerv a közigazgatási szervnek minősül-e. Ha tehát állami szerv jogszabály felhatalmazása alapján magánjogi jogalanyokat érintő közhatalmi jellegű egyedi döntést hozhat, az Alkotmány 57. § (5) bekezdése megköveteli a jogorvoslat lehetőségét. Különösen irányadó ez a szabály akkor, ha az egyedi döntés valamely alapjog szempontjából lényeges életviszonyra vonatkozik és a döntés által bekövetkező érdeksérelem jelentős lehet.

Ebben az értelemben állapította meg az Alkotmánybíróság az Abh.-ban, hogy a vizsgált törvény akkor alkotmányos, ha „a közérdekű adatok feltárását olyan eljárás előzi meg, amely szavatolja azok valódiságát. Vagyis a bizottság államigazgatási eljárási jellege és a bírói út a törvény alkotmányosságának feltétele.” Az Abh. felhívja a figyelmet arra is, hogy a különböző biztonsági szolgálatok által kezelt adatok teljes körűségének és megbízhatóságának kérdése súlyos alkotmányossági kérdésként vetődik fel, ha a törvényhozó a teljes adatanyag, s így minden hálózati személy kilétének nyilvánosságra hozása mellett dönt. Ha pedig a nyilvánosságra hozatal nem teljes körű, az adatok megbízhatósága elsősorban abból a szempontból jelentős, hogy hamis – különösen utólag behelyezett – adatok és ne-

vek nyilvánosságra kerülése ellen a Törvényben meghatározott eljárás nyújtson elegendő biztosítékot.

A Törvény 2. § (1) bekezdése és 8. §-a lényegében a teljes nyilvánosságra hozatalt tűzi célul, legalábbis ami az ÁSZTLtv. új 5. § (4) bekezdés c) pontjában felsorolt személyek azonosításhoz szükséges adatokat és ebbéli tevékenységeiket illeti. Ez a személyes adatvédelmi aspektus mellett közvetlenül kihathat az érintettek jóhírnevére [Alkotmány 59. § (1) bekezdés] is. Ezért alkotmányossági feltétel, hogy az ilyen adatok nyilvános feltárását olyan eljárás előzze meg, mely szavatolja azok valóságát. Vagyis a közigazgatási eljárás és végső soron a bírói út a nyilvánosságra hozatal feltétele. Ilyen garanciális jogorvoslati rendelkezéseket a Törvény, illetve az ÁSZTLtv. nem tartalmaz.

Az utólagos jogorvoslat igénybevétele, bár fontos lehet, de számos esetben nem lenne képes hatékony módon reparálni az alapjog sérelmet. Márpedig az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a jogorvoslatnak érdeminek és hatékonynak kell lennie.

A megelőző és hatékony jogorvoslati út kizárását sem elkerülhetetlennek, sem arányosnak nem lehet tekinteni. Mindezek alapján a Törvény 2. § (1) bekezdése és 8. §-a a köztársasági elnök szerint ellentétes az Alkotmány 57. § (5) bekezdésével, mert nem biztosítja a megelőző, hatékony jogorvoslatot az érintettek számára.

II.

1. Az Alkotmány szabályai szerint:

„57. § (...)

(5) A Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslati jogot – a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében, azzal arányosan – a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény korlátozhatja. (...)

59. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkit megillet a jóhírnévhez, a magánlakás sérthetetlenségéhez, valamint a magántitok és a személyes adatok védelméhez való jog.”

2. A Törvénynek a köztársasági elnöki indítvánnyal támadott szabályai a következőképpen rendelkeznek:

„2. §

(1) Az ÁSZTLtv. 5. § (4) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, a bekezdés a következő új d) ponttal egészül ki, egyben a jelenlegi d) pont jelölése e) pontra változik:

„(Nem kell anonimizálni)

c) az operatív kapcsolat, a hálózati személy és azon hivatalos alkalmazott, akinek a személyi anyaga a Levéltár

kezelésében van, családi és utónevét, illetve neveit, születési helyét és idejét, munkahelyét, foglalkozását, beszervezésének, illetve állományba vételének idejét, az azt végző személy nevét és rendfokozatát, minősítését, a beszervezés, illetve az állományba vétel alapját, foglalkoztatása vonalát, fedőnevét, illetve fedőszámát, nők esetében leánykori családi és utónevét, illetve neveit,

d) a bírósági, illetve államigazgatási vagy más hatósági eljárás során hatáskörében, illetve a Magyar Dolgozók Pártja vagy a Magyar Szocialista Munkáspárt tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként e minőségében eljáró személy családi és utónevét, illetve neveit, továbbá beosztását;” (...)

8. §

Az ÁSZTLtv. a következő új 10/A. §-sal egészül ki:

„10/A. § (1) A Levéltár a honlapján bárki számára – az általa kezelt iratok vonatkozásában teljeskörűen – hozzáférhetővé teszi

a) az 1. §-ban meghatározott szervek iktatókönyveinek, továbbá operatív tisztjei saját munkanaplóinak digitalizált másolatait,

b) az 1. §-ban meghatározott szervek hálózati nyilvántartásából az ún. 6-os kartonok digitalizált másolatait, ha az érintett személy ún. beszervezési dossziéja ('B'-dosszié) vagy ún. munkadossziéja ('M'-dosszié) szerepel a Levéltár által kezelt valamely iktatókönyvben,

c) a Belügyminisztérium Személyzeti Főosztályának kartonális nyilvántartásából a 'T'-tiszttek, valamint az 'SZT'-tiszttek kinevezési parancsait.

(2) Ha a Levéltár az e törvény 5. §-a alapján történő megismeréshez valamely általa kezelt iratról másolatot készít, annak digitalizált változatát a Levéltár a honlapján bárki számára hozzáférhetővé teszi.

(3) A Levéltárban kezelt iratok digitalizált másolatait teljeskörűen a Levéltár honlapján bárki számára hozzáférhetővé kell tenni. A közzététel ütemezését – az (1) bekezdésben meghatározott közzététel megvalósulását követően – a Testület határozza meg.

(4) A Levéltár honlapján megfigyelt személyre és harmadik személyre vonatkozó személyes adatokat kizárólag az érintett megfigyelt személy, illetve harmadik személy kifejezett hozzájárulásával lehet bárki számára hozzáférhetővé tenni.

(5) Az e §-ban meghatározott másolatok elkészítésekor az 5. § rendelkezéseit alkalmazni kell.”

III.

1. Alkotmányjogi szempontból a jelen ügy előzményének lehet tekinteni az egyes fontos tisztségeket betöltő személyek ellenőrzéséről szóló (módosított) 1994. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Etv.) egyes rendelkezései

alkotmányellenességének utólagos vizsgálata tárgyában született alkotmánybíróági határozatokat.

Az Etv.-t eddig az Alkotmánybíróság több határozatban vizsgálta, így többek között a 60/1994. (XII. 24.) AB határozatban (1. Abh.) és a 23/1999. (VI. 30.) AB határozatban (2. Abh.).

Az Etv. eredeti alapkoncepciója volt, hogy kötelezővé tette meghatározott állami tisztségviselők és más fontos tisztségek betöltőinek ellenőrzését, abból a szempontból, hogy bizonyos személyek a jogállam kialakulása előtt végeztek-e (belső reakció elhárító) állambiztonsági tevékenységet; kaptak-e döntéseikhez az állambiztonsági szervektől adatokat, illetve tagjai voltak-e a karhatalmi alakulatnak, a Nyilaskeresztes Pártnak. Ha a vizsgálat során valakiről ezeket megállapítják, akkor az ellenőrzés eredményét nyilvánosságra hozzák, kivéve, ha az ellenőrzött személy tisztségéről lemondott. Mindez azt jelentette, hogy az Etv. attól függően minősítette az ellenőrzött személy bizonyos adatait közérdekűvé, hogy a személy a politikai közéletben részt vesz-e, a közvéleményt alakítja-e.

Az 1. Abh. értelmében az Etv. alkotmányossági vizsgálatának legfontosabb kérdése kettős megközelítésben is felvethető volt, aszerint, hogy a kiindulás az információszabadságból vagy a személyi adatok közérdekűvé nyilvánításából történik. A III./III. Csoportfőnökség (és részben a többi titkosszolgálat) nyilvántartásai mind céljukat, mind tartalmukat, mind titkosságukat tekintve ellentételesek a jogállam minden eszméjével és tételesen az Alkotmánnyal is. Mi indokolhatja tehát a jogállamban titkos minősítésük fenntartását, illetve hogyan lehet úgy nyilvánosságra hozni őket, hogy közben azoknak a személyiségi jogai, akik e jogaik alkotmányos védelmét élvezik, ne sérüljenek? Ez a kérdésfeltevés az alkotmányellenesen létrejött titkosszolgálati adattárak egészének sorsát érintette, az Alkotmánybíróság ezért a vizsgálatot a nyilvántartások további sorsának alkotmányosságára is kiterjesztette.

Az 1. Abh. értelmében mindkét megközelítés azonban ugyanahhoz az ügydöntő kérdéshez vezet: a közérdekű nyilvántartás mely adatai kezelhetők mégis személyes adatként, illetve mely személyes adatok minősíthetők közérdekűnek? A határozat megállapította, hogy az Etv.-vel érintett nyilvántartások titkosságának megszüntetéséből nem következik az, hogy a nyilvántartásokban szereplő adatokat mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni, vagyis hogy az adatok automatikusan közérdekű adattá válnak. A titkosság megszűnése önmagában azt eredményezi, hogy információs önrendelkezési jogát [Alkotmány 59. § (1) bek.] minden érintett érvényesítheti, azaz saját személyes adatát megismerheti és azzal rendelkezhet. Egyebekben viszont az 1. Abh. szerint az ellenőrzendő személyeknek az állami vagy a közéletben betöltött pozíciója az, ami az adataikat az Alkotmány 61. § (1) bekezdése értelmében közérdekűvé teszi. Az Alkotmánybíróság a határozatában tehát a közérdekű adat fogalmát az Alkot-

mány 61. § (1) bekezdésére vonatkoztatta, s nem abban az értelemben használta, ahogy azt a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 2. § 3. pontja meghatározza, illetve ahogy arról az Avtv. 19. § (3) bekezdése rendelkezik. Az 1. Abh. szerint közérdek önmagában nem elég alapjog-korlátozás indoklására – hacsak maga az Alkotmány kifejezetten nem engedélyezi, mint például a kisajátítás esetében. [Vö. 64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1993, 373, 381.] A személyi szám határozat kifejezetten el akarta kerülni, hogy az adatvédelmet csupán a közérdekre hivatkozva át lehessen törni [15/1991. (IV. 13.) AB határozat, ABH 1991, 40, 42.]. Ez az alkotmányos követelmény érvényes arra a törvényre is, amely – mint az Etv. – az Avtv.-től függetlenül elrendeli személyes adat nyilvánosságra hozását. Az 1. Abh. szerint ügydöntő tehát annak az alapjognak vagy alkotmányos elvnek, illetve intézménynek azonosítása, amely a személyes adat nyilvánosságra hozását szükségessé teszi, továbbá annak vizsgálata, hogy az információs szabadság és az adatvédelem alapjogai kölcsönös korlátozása mindegyikük céljához viszonyítva arányos legyen.

Az 1. Abh., noha számos ponton alkotmányellenességet állapított meg, a főkérdésben az indítványokat lényegében elutasította. Emellett az Etv. alapkoncepcióját a fent kifejtettek szerint kitágította: felvetette az alkotmányellenes nyilvántartások és az ezekben foglalt adatok jogi sorsa általános rendezésének kérdését, és – alkotmányellenességet előidéző mulasztást megállapítva – felhívta a törvényalkotót, hogy mind a megfigyeltet, mind az ügynökök információs önrendelkezési jogát biztosítsa.

Az Etv.-t ezt követően módosító 1996. évi LXVII. törvény az 1. Abh.-nak kívánt eleget tenni. Rendelkezései, néhány eljárási, technikai szabály pontosítása mellett, főként az ellenőrzendő személyi kör meghatározására és az információs önrendelkezési jog gyakorlásának biztosítására irányulnak. Ez utóbbi célból az Etv. mint új intézményt, létrehozta a Történeti Hivaltalt (TH), speciális levéltárként.

A Történeti Hivatal jogutódjaként jött létre az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára (a továbbiakban: Levéltár), amelyről a 2003. január 22-én hatályba lépett ÁSZTLtv. rendelkezett. Az ÁSZTLtv. azzal jellemezhető, hogy a Levéltár olyan közlevéltár, amely állami szaklevéltárként működik. A levéltár illetékessége a törvényben meghatározott iratokra terjed ki. A Levéltár működésének speciális szabályait, valamint ellátandó feladatait az ÁSZTLtv. határozza meg.

Az ÁSZTLtv. 1. § (1) bekezdése szerint:

„A törvény hatálya kiterjed azokra az iratokra és adatokra, amelyek 1944. december 21. és 1990. február 14. között az állambiztonsági tevékenységet végző magyar állami szervek működésével összefüggésben

a) a Belügyminisztérium III-as Főcsoportfőnökségénél, ennek területi és helyi szerveinél, illetve elődeiknél (a Magyar Államrendőrség budapesti és vidéki főkapitányságának Politikai Rendészeti Osztályain és a Gazdasági Rendészeti Osztályok operatív csoportjaiban, a Magyar Államrendőrség Államvédelmi Osztályánál, a Belügyminisztérium Államvédelmi Hatóságánál, az Államvédelmi Hatóságnál, 1953 és 1956 között a Belügyminisztérium államvédelmi feladatokat ellátó szervezeti egységeinél, a Belügyminisztérium Politikai Nyomozó Főosztályánál), a Belügyminisztérium Határőrség Felderítő Osztályánál, valamint a Honvédelmi Minisztérium Katonapolitikai Osztályán, a Honvédelmi Minisztérium Katonapolitikai Csoportfőnökségén, a Honvédelmi Minisztérium Katonai Elhárító Főcsoportfőnökségén, a Honvédelmi Minisztérium IV. Főcsoportfőnökségén, a Magyar Néphadsereg Vezérkara 2. Csoportfőnökségén, a Belügyminisztérium Külügyi Osztályánál, a Belügyminisztérium Nemzetközi Kapcsolatok Osztályánál, a Belügyminisztérium Belbiztonsági Osztályánál, a Belügyminisztérium Állambiztonsági Operatív Nyilvántartó Osztályánál, vagy

b) a Belügyminisztérium Személyzeti Főosztályánál a Belügyminisztérium III. Főcsoportfőnökségének alkalmazottaival és a titkos, illetve a szigorúan titkos állományú munkatársaival kapcsolatban,

c) illetőleg az egyes fontos, valamint közbizalmi és közvélemény-formáló tisztségeket betöltő személyeket ellenőrző bizottságnál keletkeztek és irattári anyagába tartoztak.”

2. A különböző országok közpénzekből fenntartott levéltárai – miként arra a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény javaslatához fűzött indokolás rámutat – általánosan jellemző, hogy elsődleges feladatként a közhatalmat gyakorló vagy közfeladatot ellátó szervek irattáraiba tartozó dokumentumoknak (összefoglaló néven: köziratoknak) azt a részét őrzik meg és bocsátják a kutatók rendelkezésére, amely az irattárat létrehozó szerv működéséhez már nem szükséges, de adattartalma miatt a történetírás elsődleges forrásul szolgálhat, vagy az állam folytonossága, illetőleg az állampolgárok érdekeinek védelme szempontjából nélkülözhetetlen.

A nyugat-európai államok túlnyomó többsége – az információ szabadságáról, valamint a személyes adatok védelméről szóló törvényeikhez igazodva – új levéltári törvényt alkotott. Tipikusnak tekinthető, hogy e jogszabályok mindegyike a köziratok védelme és használhatóságának biztosítása érdekében meghatározza egyebek között az archiválási kötelezettség alá tartozó irattárak, valamint az ezen irattárak maradandó értékű iratainak átvételére illetékes levéltárak körét, s ezzel összefüggésben definiálja az irat fogalmát, idesorolva bármely típusú adathordozón rögzített adatot és információt; abból az alapelvből ki-

indulva, hogy a köziratok nyilvánosságát csak az állampolgárok és az állam jogos érdekeinek védelme miatt, akkor is csak meghatározott időre szólóan lehet korlátozni, szabályozza a levéltárban őrzött köziratok használatát.

E szabályozás jellemzője, hogy más rendelkezések vonatkoznak az iratok tudományos kutathatóságára, megismerésére és más szabályok a bárki által való megismerésre; eltérés mutatkozik a személyes adatot tartalmazó, illetve nem tartalmazó levéltári anyag védelmét illetően. Fő szabály szerint, az európai joggyakorlatban is általánosan alkalmazott harminc év az általános kutatási időhatár: a keletkezés naptári évétől számított harminc éven túli levéltári anyagban kutathat bárki. Személyes adatot tartalmazó levéltári anyagra speciális kutatási időhatár vonatkozik: főszabályként az ilyen anyag az érintett halálozási évét követő harminc év után válik bárki számára kutathatóvá.

A jelen ügyben nem szükséges a közlevéltárakban véggezhető tudományos kutatás lehetőségével [és az ezzel összefüggő nyilvánosságra hozattal] kapcsolatos alkotmányossági követelményeket vizsgálni, mert a Törvény támadott szabályaiban, lényeges tartalmuk szerint, „bárki” általi megismerhetőségről és nyilvánosságra hozatalról van szó.

3. Az ÁSZTLtv. hatályos 5. § (1) bekezdése értelmében – anonimizált formában – bárki megismerheti és nyilvánosságra hozhatja a Levéltárban kezelt iratokat. Nem kell azonban anonimizálni, többek között, azokat az adatokat, amelyek a közszereplő hivatásos alkalmazott, a közszereplő operatív kapcsolat és a közszereplő hálózati személyek azonosításához szükségesek [5. § (4) bekezdés hatályos c) pontja].

Ezen túlmenően a megfigyelt, a harmadik személy, a hivatásos alkalmazott, az operatív kapcsolat és a hálózati személy megismerheti és nyilvánosságra hozhatja a Levéltárban kezelt iratban szereplő, kizárólag vele kapcsolatba hozható személyes adatokat [3. § (1) bekezdés].

A megfigyelt személy továbbá megismerheti a vele kapcsolatba hozható hálózati személyről, operatív kapcsolatról és hivatásos alkalmazotról az annak azonosításához szükséges adatokat is [3. § (2) bekezdés].

Végül a 3. § (3) bekezdése alapján a megfigyelt személy, illetve a harmadik személy megismerheti és – a harmadik személy, illetve a megfigyelt személy hozzájárulásával – nyilvánosságra hozhatja a megfigyelt és a harmadik személy között történt személyes érintkezéseket rögzítő vagy leíró adatokat (pl. személyes találkozásról, beszélgetésről gyűjtött adatok).

E hatályos rendelkezések célja az érintettek információs önrendelkezési jogának garantálása és a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alkotmányos jog érvényesülése, megfelelő egyensúly teremtése az információ szabadsága és a személyes adatok védelme között.

A Törvény ezt, a fokozatosságra épülő iratnyilvánossági struktúrát átalakítja. A módosítás lényegi eleme, hogy kiveszi az anonimizálандó adatok köréből az operatív kapcsolat, a hálózati személy és azon hivatásos alkalmazott, akinek a személyi anyaga a Levéltár kezelésében van, azonosításához és a működése megismeréséhez szükséges személyes adatait [a Törvény 2. § (1) bekezdése alapján a ÁSZTLtv. új 5. § (4) bekezdés c) pontja].

Ezeket az adatokat bárki nyilvánosságra hozhatja [ÁSZTLtv. hatályos 5. § (5) bekezdése]; a Törvény 8. §-a által megállapított ÁSZTLtv. 10/A. §-a alapján pedig a Levéltár a honlapján bárki számára hozzáférhetővé teszi az olyan dokumentumokat, melyekből a nem anonimizálандó adatok is megismerhetők.

A módosítás révén már most megszűnne az operatív kapcsolat, a hálózati személy és azon hivatásos alkalmazott, akinek a személyi anyaga a Levéltár kezelésében van, joga arra, hogy a Levéltár kezelésében lévő személyi anyagaikban az azonosításukhoz szükséges személyes és a működésükre vonatkozó adataikat a törvény anonimizálással védje – tekintet nélkül arra, hogy az iratok mikor keletkeztek, illetve az érintett személy él-e még, vagy halála óta mennyi idő telt el.

A Törvény nem tartalmaz semmilyen kiegyensúlyozást az információ szabadsága és a személyes adatok védelme között. Korlátozás nélkül, az adatok megismeréséhez fűződő alkotmányos jog érvényesülésének biztosít egyoldalúan, feltétlen elsőbbséget.

A személyes adatok védelméhez való jog korlátozását indokolhatja a megfigyelték információs önrendelkezési joga (és „információs kárpótlása”), továbbá az 1. Abh.-ban előírt az a követelmény, hogy a közszereplők arra vonatkozó adatai, hogy korábban a jogállamisággal ellentétes tevékenységet folytattak, vagy olyan szerv tagjai voltak, amely korábban a jogállamisággal ellentétes tevékenységet folytatott, az Alkotmány 61. § szerinti közérdekű adatok.

Az 1. Abh.-ból azonban az következik, hogy az operatív kapcsolatok, hálózati személyek, hivatásos alkalmazottak e tevékenységükkel összefüggő adatai személyes adatok, és nyilvánosságra hozatalukra, illetve közérdekűségükre csak akkor lehet igényt tartani, ha e személyek közszereplők. Ellenkező esetben az érintett személyek személyes adatai az Alkotmány 59. § (1) bekezdése védelme alatt állnak.

Az Alkotmánybíróság a működése kezdetétől a személyes adatok védelméhez való jogot nem hagyományos védelmi jogként értelmezi, hanem annak aktív oldalát is figyelembe véve, információs önrendelkezési jogként [20/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 69, először kifejezetten: 15/1991. (IV. 13.) AB határozat, ABH 1991, 40, 41.]

Nincs olyan alkotmányos cél, melynek elérése indokoltá és szükségessé tenné a teljes nyilvánosságra hozat-

tallal járó alapjog-korlátozást. Mivel a megfigyelték a ÁSZTLtv. hatályos 3. § (2) bekezdése alapján is megismerhetik a velük kapcsolatba hozható operatív kapcsolatról, hálózati személyről, hivatásos alkalmazottról az azonosításukhoz szükséges adatokat, az ezzel összefüggő információs önrendelkezési jog érvényesítéséhez (és az „információs kárpótláshoz”) nincs szükség ezeknek a személyes adatoknak a teljes nyilvánosságra hozatalára.

A pusztán információs érdek önmagában nem elég a személyes adatok védelméhez való jognak a Törvény kifogásolt szabályai szerinti korlátozásához.

Nem jöhet szóba az alapvető jog korlátozása indokaként az, hogy a törvényhozó az ügynöki tevékenységre vonatkozó személyes és egyéb adatok esetenkénti megsértő nyilvánosságra hozatalát úgy kívánja megelőzni, hogy lehetővé teszi valamennyi ilyen személyes adat nyilvánosságra hozatalát. Az 1. Abh. értelmében önmagában a közérdek, vagy olyan jogpolitikai célkitűzések, mint „az elmúlt rendszer állambiztonsági szolgálatai tevékenységének megismerése” (ÁSZTLtv. Preambuluma), nem elegendőek a személyes adatok nyilvánosságra hozatalához. A hivatásos alkalmazottak, hálózati személyek (ügynökök) stb. nyilvános azonosítása, a tevékenységüket dokumentáló anyagok nyilvánosságra hozatala önmagában egyébként sem elegendő „az elmúlt rendszer állambiztonsági szolgálatai tevékenységének megismeréséhez”. Bármilyen súllyal bírtak is az állambiztonsági szervek a pártállami rendszerben, irataik és adataik csak alapos szakmai forráskritikával és a másutt feltalálható további adatokkal való egybevetés alapján képezhetik a „múlt feltárásának” forrásbázisát, és az ilyen adatminőség a feltétele annak, hogy személyiségi jogok korlátozása alkotmányos lehessen.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a Törvény 2. § (1) bekezdése valamint 8. §-a az ÁSZTLtv. 5. § (4) bekezdése c) pontjában meghatározott személyi kör tekintetében ellentétes az Alkotmány 59. § (1) bekezdésével. A személyes adatok védelméhez való jog sérelmének megállapítása következtében nem volt szükség arra a további vizsgálódásra, hogy a Törvény új 5. § (4) bekezdése c) pontjában felsorolt személyek egységes kezelése alkotmányosan elfogadható-e.

4. Az Alkotmány 57. § (5) bekezdése „a bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen” írja elő a jogorvoslat megnyitását.

A jogorvoslatihoz való alapvető jog tárgyilag a hatósági döntésekre terjed ki. Nem terjed ki a nem állami, pl. a munkáltatói (1129/B/1992. AB határozat, ABH 1993, 604, 605.), vagy a tulajdonosi (1534/B/1990. AB határozat, ABH 1991, 602, 603.) döntésekre, és nem terjed ki az állami, de nem hatósági, pl. a katonai előljárói [485/B/1992. AB határozat, ABH 1992, 611, 613.; 578/B/1992. AB határozat, ABH 1993, 590, 591.; 57/1993. (X. 25.) AB határozat, ABH 1993, 349, 351.] döntésekre. Azt, hogy vala-

mely állami vagy nem állami szerv döntése hatóságának minősül-e az Alkotmány 57. § (5) bekezdése alkalmazásában, csak a konkrét szabályozási környezetre tekintettel lehet eldönteni.

Az 1. Abh. értelmében az Etv. alkotmányossága megítélésének általános kérdései közé tartozott az, hogy az Etv.-ben meghatározott adatoknak a hiányos vagy megbízhatatlan volta, illetve a törvény ezeken alapuló végrehajtása nem vezet-e alkotmányellenes diszkriminációra; a határozat szerint ugyanennek az alkotmányos problémának a másik oldala volt, hogy az 1. Abh. szerint az Etv. „akkor alkotmányos, ha a közérdekű adatok feltárását olyan eljárás előzi meg, amely szavatolja azok valódiságát. Vagyis a [z ellenőrzést végző] bizottság államigazgatási eljárási jellege és a bírói út az Etv. Törvény alkotmányosságának feltétele.”

A köztársasági elnök indítványa szerint „a Törvény 8. §-a – az ÁSZTLtv. 5. § (4) bekezdése c) pontjában meghatározott személyi kör tekintetében – alkotmányellenes.”

A Törvény 8. §-a a Levéltári törvénybe egy új, 10/A. §-t iktat be. Ezek a rendelkezések a Levéltár számára írnak elő kötelezettségeket. Ezek egyike, hogy „[ha] a Levéltár az e törvény 5. §-a alapján történő megismeréshez valamely általa kezelt iratról másolatot készít, annak digitalizált változatát a Levéltár a honlapján bárki számára hozzáférhetővé teszi.”

A Törvény feladatot és hatáskört ír elő a Levéltár számára, ennek ellátása a Levéltárra tartozik.

A Levéltár a hozzáférhetővé tételre vonatkozó döntésével a Törvény alapján közhatalmi tevékenységet végez, meghatározott szempontok alapján természetes személyekkel kapcsolatba hozható adatok kötelező nyilvánosságra hozataláról dönt.

A Levéltár tevékenysége ebben a részében hatósági tevékenység, a Levéltár a Törvény új 10/A. §-a alapján jogalkalmazást végez, döntési jogköre van. A Levéltár akkor, amikor a Törvény új 10/A. §-a alapján eljár és döntéseket hoz, államigazgatási ügyet intéz.

A kifejtettekben következően a Törvény 8. §-ában meghatározott hozzáférhetővé tétel akkor alkotmányos az Alkotmány 57. § (5) bekezdése tükrében, ha személyes adatoknak a Levéltár honlapján való hozzáférhetővé tételét olyan eljárás előzi meg, amely – megfelelő eljárási garanciák biztosításával – szavatolja azok valódiságát.

5. A Törvény 2. § (1) bekezdése az ÁSZTLtv. 5. § (4) bekezdése c) pontját megállapító részében bizonyos személyes adatok megismerését teszi lehetővé kérelemre, bárki számára.

A Törvény 2. § (1) bekezdése nem ír elő kötelező nyilvánosságra hozatalt a Levéltár számára, hanem a levéltári anyag tanulmányozását, abból adatok kigyűjtését teszi lehetővé tudományos vagy más cél érdekében. Ilyen esetben a Levéltár a kutatható, illetve a bárki által megismerhető

levéltári anyagnak a folyamatos használhatóvá tételét biztosítja – anélkül, hogy az érintett anyagban szereplő személyes adatokról döntenie kellene.

A Törvény ebben a részében levéltári anyag nem korlátozott kutathatóvá tételéről rendelkezik, nem csak tudományos célú kutatás keretében. A Törvénynek ez a támadott szabálya azt teszi csupán lehetővé, hogy azokat a levéltári anyagokat, amelyek a levéltár kezelésében vannak, mások használják. Ez a használat független attól, hogy az irat vagy az abban foglalt adat hamis vagy hamisított, illetve tartalma valós vagy valótlan-e. Sem Levéltárnak a rendelkezésre állása körében hozott döntései, sem a kutatást végző személy döntései nem minősülnek az Alkotmány 57. § (5) bekezdése alkalmazásában hatósági döntésnek.

Minthogy a jogorvoslathoz való jog csak a hatósági döntésekre terjed ki, a Levéltár anyagában történő kutatásra vonatkozó törvényi rendelkezések nem hozhatók összefüggésbe a jogorvoslathoz való alapvető joggal. Nem a jogorvoslathoz való jogot, hanem a személyes adatok védelméhez való jogot sérti az olyan törvény, amely személyes adatok kellő védelme – pl. megfelelő védelmi idő, hozzájáruló nyilatkozat, anonimizálás vagy más garancia – nélkül tesz kutathatóvá személyes adatokat is tartalmazó anyagokat, függetlenül attól, hogy az adatok valódiak vagy valótlanok, a kutatást végző vagy más személy nyilvánosságra hozza-e azokat vagy sem.

A Törvény 2. § (1) bekezdés az Alkotmány 57. § (5) bekezdésével nem ellentétes.

6. Az Alkotmánybíróság a határozatát az alkotmányellenesség megállapítására tekintettel tette közzé a Magyar Közlönyben.

Dr. Holló András s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Bagi István s. k., *Dr. Bihari Mihály s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k., *Dr. Erdei Árpád s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k., *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., *Dr. Kukorelli István s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 563/A/2005.

**VI. rész KÖZLEMÉNYEK,
HIRDET MÉNYEK**

**A belügyminiszter és a pénzügyminiszter
együttes közleménye
a helyi önkormányzatok és a többcélú kistérségi társulások 2005. szeptember 1-jei keresetemeléséhez
biztosítandó hozzájárulásról**

A Kormány 2005. szeptember 21-i ülésén döntött arról, hogy a közalkalmazottakat foglalkoztató helyi önkormányzatok és a többcélú kistérségi társulások 2005. szeptember 1-jei keresetemeléséhez 3000 millió forint kiegészítő támogatást biztosít. A forrás elosztásának elveit kormányrendelet rögzíti.

A Kormány felhatalmazása alapján a belügyminiszter és a pénzügyminiszter e közlemény *mellékletében* teszi közzé a helyi önkormányzatokat és a többcélú kistérségi társulásokat megillető kiegészítő támogatás összegéről szóló jegyzéket.

A támogatásokat 2005. október hónapban a Belügyminisztérium utalványozása alapján a Magyar Államkincstár folyósítja.

Dr. Lamperth Mónika s. k.,
belügyminiszter

Dr. Veres János s. k.,
pénzügyminiszter

Melléklet

Támogatásban részesülő önkormányzatok és többcélú kistérségi társulások

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
---------	--	-------------------

BUDAPEST

1.	Budapest Főváros Önkormányzata	99 517 068
2.	Budapest I. Kerület	2 729 592
3.	Budapest II. Kerület	7 994 806
4.	Budapest III. Kerület	12 508 852
5.	Budapest IV. Kerület	9 979 040
6.	Budapest V. Kerület	4 727 214
7.	Budapest VI. Kerület	5 515 261
8.	Budapest VII. Kerület	4 790 442
9.	Budapest VIII. Kerület	6 239 137
10.	Budapest IX. Kerület	6 184 536
11.	Budapest X. Kerület	9 145 423
12.	Budapest XI. Kerület	12 091 991
13.	Budapest XII. Kerület	6 210 006
14.	Budapest XIII. Kerület	11 449 100
15.	Budapest XIV. Kerület	12 271 800
16.	Budapest XV. Kerület	8 454 391
17.	Budapest XVI. Kerület	6 692 198
18.	Budapest XVII. Kerület	8 012 370

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
19.	Budapest XVIII. Kerület	10 886 983
20.	Budapest XIX. Kerület	6 715 566
21.	Budapest XX. Kerület	5 515 800
22.	Budapest XXI. Kerület	9 932 855
23.	Budapest XXII. Kerület	5 097 990
24.	Budapest XXIII. Kerület	2 261 708
	<i>Budapest összesen</i>	<i>274 924 129</i>

BARANYA MEGYE

1.	Abaliget	432 184
2.	Almamellék	525 850
3.	Almáskeresztúr	5 000
4.	Alsómocsolád	11 203
5.	Alsószentmárton	174 260
6.	Apátvarasd	11 722
7.	Aranyosgadány	24 598
8.	Áta	12 114
9.	Babarc	270 038
10.	Babarcszőlős	18 292
11.	Bakóca	15 552
12.	Bakonya	56 770
13.	Baksa	487 642
14.	Bár	104 716
15.	Baranya Megyei Önkormányzat	7 343 932
16.	Baranyajenő	490 946
17.	Basal	9 118
18.	Belvárdgyula	26 830
19.	Beremend	460 498
20.	Berkesd	505 548
21.	Besence	12 450
22.	Bezedek	16 469
23.	Bicsérd	471 532
24.	Bikal	17 388
25.	Birján	7 554
26.	Boda	27 646
27.	Bodolyabér	13 155
28.	Bogád	328 191
29.	Bogádmindszent	477 545
30.	Bogdása	11 467
31.	Boldogasszonyfa	26 933

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
32.	Bóly	1 056 511
33.	Borjád	311 605
34.	Bosta	10 199
35.	Bükkösd	742 501
36.	Bürös	7 982
37.	Csányoszló	532 751
38.	Csebény	11 709
39.	Cserdi	5 662
40.	Csertő	37 717
41.	Cún	12 144
42.	Dencsháza	634 617
43.	Dinnyeberki	13 902
44.	Diósviszló	421 630
45.	Drávacsepely	10 470
46.	Drávafok	344 127
47.	Drávaiványi	11 761
48.	Dráwapiski	13 545
49.	Drávaszabolcs	490 539
50.	Drávasztára	192 286
51.	Dunaszekcső	730 617
52.	Egerág	521 021
53.	Egyházasharaszti	572 464
54.	Egyházaskozár	609 391
55.	Ellend	7 876
56.	Endrőc	18 215
57.	Erdősmecske	166 018
58.	Erzsébet	83 279
59.	Feked	36 879
60.	Felsőszentmárton	481 507
61.	Geresdlak	371 545
62.	Gilvánfa	111 392
63.	Gordisa	12 989
64.	Gödre	402 870
65.	Görcsöny	455 888
66.	Görcsönydoboka	57 640
67.	Gyód	93 882
68.	Gyöngyfa	9 489
69.	Gyöngyösmellék	10 408
70.	Harkány	1 915 303
71.	Hásságy	21 754

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
72.	Hegyhátmaróc	20 855
73.	Hegyszentmárton	79 741
74.	Helesfa	64 282
75.	Hetvehely	394 542
76.	Hidas	602 622
77.	Himesháza	471 543
78.	Hobol	97 930
79.	Homorúd	148 533
80.	Hosszúhetény	1 137 160
81.	Illocska	26 480
82.	Ivánbattyán	11 494
83.	Ivándárda	21 266
84.	Kákics	9 493
85.	Kárász	16 689
86.	Kásád	43 753
87.	Kátoly	34 614
88.	Kékesd	9 635
89.	Kémes	443 517
90.	Kemse	8 313
91.	Keszü	7 585
92.	Kétújfalu	993 422
93.	Királyegyháza	413 272
94.	Kisbeszterce	11 854
95.	Kisdér	10 074
96.	Kisdobsza	18 822
97.	Kishajmás	11 382
98.	Kisharsány	14 509
99.	Kisherend	11 444
100.	Kisjakabfalva	12 849
101.	Kislippó	64 223
102.	Kisnyárád	8 138
103.	Kistótfalu	45 423
104.	Kisvaszar	146 754
105.	Komló	7 797 490
106.	Komlói Kistérségi Többcélú Önkormányzati Társulás	66 887
107.	Kórós	15 289
108.	Kozármisleny	870 974
109.	Köblény	24 690
110.	Kökény	10 393
111.	Kölked	331 784

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
112.	Kővágószőlős	175 720
113.	Lánycsók	1 131 484
114.	Liget	146 164
115.	Lippó	345 532
116.	Liptód	28 548
117.	Lothárd	7 790
118.	Lovászhetény	55 398
119.	Lúzsok	15 691
120.	Mágocs	1 131 871
121.	Magyarbóly	560 822
122.	Magyaregregy	103 347
123.	Magyarhertelend	102 480
124.	Magyarlukafa	10 591
125.	Magyarmecske	655 000
126.	Magyarszék	383 709
127.	Majs	457 468
128.	Mánfa	85 240
129.	Márfa	6 737
130.	Máriakéménd	308 750
131.	Marócsa	12 243
132.	Márok	81 568
133.	Matty	191 667
134.	Máza	362 890
135.	Mecseknádasd	1 017 541
136.	Mekényes	24 607
137.	Merenye	20 254
138.	Mindszentgodisa	640 345
139.	Mohács	8 944 305
140.	Molvány	11 370
141.	Mozsgó	562 495
142.	Nagycsány	10 940
143.	Nagydobsza	748 150
144.	Nagyhajmás	98 787
145.	Nagyharsány	671 514
146.	Nagykozár	276 067
147.	Nagynyárád	431 565
148.	Nagypall	144 272
149.	Nagypeterd	789 361
150.	Nagytótfalu	37 313
151.	Nemeske	38 477

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
152.	Óbánya	49 539
153.	Ócsárd	27 771
154.	Ófalu	96 698
155.	Okorág	21 824
156.	Olasz	243 969
157.	Orfű	146 902
158.	Ózdfalu	10 989
159.	Palkonya	20 941
160.	Palotabozsok	336 095
161.	Páprád	13 277
162.	Patapoklosi	29 356
163.	Pécs Megyei Jogú Város	36 277 391
164.	Pécsi Többcélú Kistérségi Társulás	45 699
165.	Pécsudvard	6 131
166.	Pécsvárad	1 084 823
167.	Pécsváradi Többcélú Kistérségi Társulás	49 536
168.	Pellérd	492 753
169.	Peterd	10 006
170.	Pettend	11 151
171.	Piskó	13 412
172.	Pócsa	7 094
173.	Pogány	168 642
174.	Romonya	88 986
175.	Rózsafa	143 055
176.	Sárok	5 526
177.	Sásd	2 129 623
178.	Sásdi Többcélú Kistérségi Társulás	36 868
179.	Sátorhely	221 108
180.	Sellye	1 467 306
181.	Siklós	5 576 654
182.	Siklósi Többcélú Kistérségi Társulás	72 912
183.	Siklósnagyfalu	61 780
184.	Somberek	502 889
185.	Somogyapáti	733 198
186.	Somogyhárság	323 080
187.	Somogyhatvan	16 885
188.	Somogyviszló	22 544
189.	Sósvertike	23 810
190.	Sumony	216 670
191.	Szabadszentkirály	408 662

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
192.	Szágy	9 727
193.	Szajk	105 200
194.	Szalánta	631 903
195.	Szalatnak	368 382
196.	Szaporca	10 370
197.	Szászvár	1 187 181
198.	Szava	61 093
199.	Szebény	253 459
200.	Szederkény	650 639
201.	Székelyszabar	194 683
202.	Szellő	5 197
203.	Szemely	17 776
204.	Szentszécsény	116 998
205.	Szentegát	63 075
206.	Szentkatalin	10 554
207.	Szentlászló	579 249
208.	Szentlőrinc	2 804 814
209.	Szigetvár	4 776 163
210.	Szigetvár–Dél-Zselic Kistérségi Többcélú Társulás	5 000
211.	Szilágyszentmiklós	6 635
212.	Szilvás	12 678
213.	Szőkéd	40 989
214.	Szűr	16 839
215.	Teklafalu	8 920
216.	Tésenfa	12 487
217.	Téseny	23 723
218.	Tormás	68 097
219.	Töttös	168 993
220.	Udvar	14 384
221.	Újpetre	548 349
222.	Vajszló	1 529 946
223.	Várad	9 262
224.	Vásárosbéc	12 392
225.	Vásárosdombó	704 563
226.	Vásárosok	10 890
227.	Véménd	772 114
228.	Versend	490 827
229.	Villány	894 391
230.	Vokány	503 826
231.	Zádor	38 405

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
232.	Zaláta	136 628
233.	Zengővárkony	70 948
234.	Zók	17 598
	<i>Baranya megye összesen</i>	<i>128 487 923</i>

BÁCS-KISKUN MEGYE

1.	Ágasegyháza	573 444
2.	Akasztó	953 906
3.	Apostag	632 785
4.	Bácsalmás	3 428 735
5.	Bácsbokod	875 641
6.	Bácsborsód	375 944
7.	Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat	8 959 705
8.	Bácsszentgyörgy	14 216
9.	Bácsszőlős	44 216
10.	Baja	13 283 804
11.	Bajai Többcélú Kistérségi Társulás	109 863
12.	Ballószög	629 418
13.	Balotaszállás	485 789
14.	Bátmonostor	495 740
15.	Bátya	625 804
16.	Bócsa	534 561
17.	Borota	512 866
18.	Bugac	965 267
19.	Császártöltés	1 028 568
20.	Csátalja	582 874
21.	Csávoly	500 495
22.	Csengőd	817 061
23.	Csikéria	329 906
24.	Csolyospálos	532 307
25.	Dávod	525 750
26.	Drágszél	9 965
27.	Dunaegyháza	551 331
28.	Dunafalva	374 376
29.	Dunapataj	1 245 385
30.	Dunaszentbenedek	183 032
31.	Dunavecse	1 117 178
32.	Dusnok	1 161 968
33.	Érsekcsanád	1 024 808
34.	Érsekhalma	33 892

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
35.	Fajsz	633 880
36.	Felsőlajos	266 509
37.	Felsőszentiván	590 032
38.	Foktő	943 711
39.	Fülöpháza	416 276
40.	Fülöpjakab	494 162
41.	Fülöpszállás	746 953
42.	Gara	1 060 106
43.	Gátér	513 787
44.	Géderlak	592 279
45.	Hajós	1 203 912
46.	Harkakötöny	891 726
47.	Harta	1 283 699
48.	Helvécia	1 311 933
49.	Hercegszántó	581 233
50.	Homokmégy	105 516
51.	Imrehegy	405 663
52.	Izsák	2 072 723
53.	Jakabszállás	843 488
54.	Jánoshalma	3 499 292
55.	Jászszentlászló	1 188 120
56.	Kalocsa	11 163 253
57.	Kaskantyú	353 446
58.	Katymár	764 840
59.	Kecel	2 791 095
60.	Kecskemét Megyei Jogú Város	22 380 025
61.	Kelebia	1 122 158
62.	Kéleshalom	126 452
63.	Kerekegyháza	1 744 803
64.	Kiskőrös	7 866 043
65.	Kiskőrösi Többcélú Kistérségi Társulás	5 000
66.	Kiskunfélegyháza	19 267 088
67.	Kiskunhalas	9 947 473
68.	Kiskunmajsa	4 885 487
69.	Kisszállás	1 215 168
70.	Kömpöc	22 371
71.	Kunadacs	595 140
72.	Kunbaja	857 309
73.	Kunbaracs	252 064
74.	Kunfehértó	680 648

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
75.	Kunpeszér	255 218
76.	Kunszállás	500 915
77.	Kunszentmiklós	3 869 152
78.	Ladánybene	550 283
79.	Lajosmizse	3 033 938
80.	Lakitelek	1 551 533
81.	Madaras	1 597 573
82.	Mátételke	11 600
83.	Mélykút	1 878 615
84.	Miske	611 872
85.	Móricgát	26 728
86.	Nagybaracska	778 456
87.	Nemesnádudvar	429 979
88.	Nyárlőrinc	373 113
89.	Ordas	22 672
90.	Orgovány	1 191 563
91.	Öregcsertő	331 500
92.	Páhi	428 359
93.	Pálmonostora	625 330
94.	Petőfiszállás	644 984
95.	Pirtó	155 131
96.	Rém	425 827
97.	Solt	2 025 183
98.	Soltszentimre	475 905
99.	Soltvadkert	2 016 299
100.	Sükösd	1 035 401
101.	Szabadszállás	1 993 779
102.	Szakmár	805 467
103.	Szalkszentmárton	1 060 445
104.	Szank	380 661
105.	Szentkirály	850 059
106.	Szeremle	550 614
107.	Tabdi	412 741
108.	Tass	905 458
109.	Tataháza	541 183
110.	Tázlár	778 825
111.	Tiszaalpár	1 520 094
112.	Tiszkécske	4 842 906
113.	Tiszaug	635 979
114.	Tompa	1 508 958

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
115.	Újtelek	12 261
116.	Uszód	65 651
117.	Városföld	192 957
118.	Vaskút	1 426 979
119.	Zsana	204 489
	<i>Bács-Kiskun megye összesen</i>	<i>192 742 098</i>

BÉKÉS MEGYE

1.	Almáskamarás	560 540
2.	Battonya	3 614 769
3.	Békés	7 863 841
4.	Békés Megyei Önkormányzat	10 467 171
5.	Békéscsaba Megyei Jogú Város	25 814 405
6.	Békéssámson	1 039 268
7.	Békésszentandrás	1 747 282
8.	Bélmegyer	552 865
9.	Biharugra	420 258
10.	Bucsa	1 202 726
11.	Csabacsüd	703 270
12.	Csabaszabadi	133 277
13.	Csanádapáca	1 275 746
14.	Csárdaszállás	92 144
15.	Csorvás	1 695 769
16.	Dévaványa	4 312 541
17.	Doboz	1 697 833
18.	Dombegyház	1 094 646
19.	Dombiratos	305 195
20.	Ecsegfalva	552 461
21.	Elek	3 292 228
22.	Füzesgyarmat	1 879 838
23.	Gádos	1 308 274
24.	Gerendás	299 969
25.	Geszt	468 990
26.	Gyomaendrőd	5 443 344
27.	Gyula	11 118 548
28.	Hunya	292 155
29.	Kamut	395 392
30.	Kardos	188 122
31.	Kardoskút	98 262
32.	Kaszaper	694 278

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
33.	Kertészsziget	202 536
34.	Kétegyháza	1 527 650
35.	Kétsoprony	470 508
36.	Kevermes	943 229
37.	Kisdombegyház	114 377
38.	Kondoros	1 890 270
39.	Körösladány	825 113
40.	Körösnagyharsány	291 889
41.	Köröstarcsa	1 018 099
42.	Körösújfalú	105 238
43.	Kötegyán	738 506
44.	Kunágota	1 181 692
45.	Lőkösháza	643 162
46.	Magyarbánhegyes	698 723
47.	Magyardombegyház	88 670
48.	Medgyesbodzás	513 596
49.	Medgyesegyháza	1 391 542
50.	Méhkerék	1 007 827
51.	Mezőberény	6 529 206
52.	Mezőgyán	478 148
53.	Mezőhegyes	2 015 648
54.	Mezőkovácsháza	1 642 620
55.	Murony	393 066
56.	Nagybánhegyes	433 621
57.	Nagykamarás	462 460
58.	Nagyszénás	1 610 678
59.	Okány	1 149 205
60.	Orosháza	8 570 231
61.	Örménykút	26 878
62.	Pusztaföldvár	651 393
63.	Pusztatottlaka	246 231
64.	Sarkad	6 052 344
65.	Sarkadkeresztúr	756 663
66.	Szabadkígyós	759 071
67.	Szarvas	4 072 561
68.	Szeghalom	3 935 423
69.	Tarhos	362 157
70.	Telekgerendás	412 806
71.	Tótkomlós	2 456 626
72.	Újkígyós	1 565 554

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
73.	Újszalonta	9 505
74.	Végegyháza	563 462
75.	Vésztő	2 792 146
76.	Zsadány	820 870
	<i>Békés megye összesen</i>	<i>153 046 607</i>

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYE

1.	Abaújalpár	17 633
2.	Abaújkér	132 754
3.	Abaújlak	19 349
4.	Abaújszántó	1 713 844
5.	Abaújszolnok	19 271
6.	Abaújvár	214 673
7.	Abod	33 992
8.	Aggtelek	442 448
9.	Alacska	295 119
10.	Alsóberecki	361 308
11.	Alsódobsza	135 484
12.	Alsógagy	30 067
13.	Alsóregmec	16 287
14.	Alsószuha	59 894
15.	Alsótelekes	14 603
16.	Alsóvadász	865 437
17.	Alsózsolca	2 272 891
18.	Arló	1 930 725
19.	Arnót	793 142
20.	Ároktő	599 824
21.	Aszaló	737 037
22.	Baktakék	734 361
23.	Balajt	79 277
24.	Bánhorváti	567 577
25.	Bánréve	396 312
26.	Baskó	42 067
27.	Becskeháza	5 000
28.	Bekecs	810 019
29.	Berente	163 604
30.	Beret	19 074
31.	Berzék	301 590
32.	Bodroghalom	695 783
33.	Bodrogkeresztúr	422 598

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
34.	Bodrogkisfalud	321 840
35.	Bodrogolaszi	437 829
36.	Bódvalenke	17 321
37.	Bódvarákó	16 848
38.	Bódvaszilas	705 299
39.	Bogács	862 126
40.	Boldogkőújfalu	32 821
41.	Boldogkőváralja	834 532
42.	Boldva	1 152 933
43.	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat	17 603 411
44.	Borsodbóta	479 375
45.	Borsodgeszt	322 968
46.	Borsodivánka	295 158
47.	Borsodnádass	1 235 855
48.	Borsodszentgyörgy	457 405
49.	Borsodszirák	286 738
50.	Bózsza	10 890
51.	Bőcs	364 514
52.	Bükkábrány	173 337
53.	Bükkaranyos	530 120
54.	Bükkmogyorósd	9 410
55.	Bükkszentkereszt	467 612
56.	Bükkzsérc	396 834
57.	Büttös	18 082
58.	Cigánd	957 745
59.	Csenyété	377 955
60.	Cserépfalu	419 930
61.	Cserépváralja	156 170
62.	Csernely	548 182
63.	Csincse	65 931
64.	Csobád	214 948
65.	Csobaj	411 543
66.	Csokvaomány	475 086
67.	Damak	12 869
68.	Dámóc	35 905
69.	Debréte	10 024
70.	Dédestapolcsány	563 144
71.	Detek	29 037
72.	Domaháza	491 231
73.	Dövény	62 743

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
74.	Edelény	5 924 020
75.	Egerlövő	121 230
76.	Emőd	2 012 429
77.	Encs	4 209 463
78.	Erdőbénye	560 519
79.	Erdőhorváti	459 829
80.	Fáj	76 124
81.	Fancsal	21 977
82.	Farkaslyuk	868 650
83.	Felsőberekci	151 858
84.	Felsődobsza	749 524
85.	Felsőgagy	22 025
86.	Felsőkelecsény	102 745
87.	Felsőnyárád	652 575
88.	Felsőregmec	11 335
89.	Felsőtelekes	471 398
90.	Felsővadász	748 924
91.	Felsőzsolca	2 021 381
92.	Filkeháza	8 221
93.	Fony	207 627
94.	Forró	1 150 092
95.	Fulókércs	147 909
96.	Füzér	229 245
97.	Füzérkajata	42 790
98.	Füzérkomlós	614 341
99.	Füzérradvány	84 948
100.	Gadna	12 165
101.	Gagyapáti	13 287
102.	Gagybátor	9 584
103.	Gagyvendégi	12 861
104.	Galvács	13 071
105.	Garadna	47 128
106.	Gelej	185 936
107.	Gesztely	1 164 248
108.	Girincs	567 761
109.	Golop	272 308
110.	Gömörszőlős	11 643
111.	Gönc	1 165 550
112.	Göncruszka	369 021
113.	Györgytarló	430 385

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
114.	Halmaj	902 263
115.	Hangács	142 004
116.	Hangony	662 267
117.	Harsány	667 186
118.	Hegymeg	19 915
119.	Hejce	38 668
120.	Hejőbába	682 365
121.	Hejőkeresztúr	611 975
122.	Hejőkürt	5 000
123.	Hejőpapi	479 599
124.	Hejőszalonta	16 377
125.	Hercegkút	235 918
126.	Hernádbúd	12 725
127.	Hernádcéce	11 451
128.	Hernádkak	629 434
129.	Hernádkércs	10 823
130.	Hernádnémeti	1 193 653
131.	Hernádpetri	35 070
132.	Hernádszentandrás	46 420
133.	Hernádszurdok	47 574
134.	Hernádvécse	807 306
135.	Hét	12 069
136.	Hidasnémeti	716 813
137.	Hidvégdó	481 948
138.	Hollóháza	380 062
139.	Homrogd	769 433
140.	Igrici	533 465
141.	Imola	10 320
142.	Ináncs	858 102
143.	Irota	13 597
144.	Izsófalva	601 212
145.	Jákfalva	58 724
146.	Járdánháza	840 340
147.	Jósvafő	38 115
148.	Kács	118 300
149.	Kánó	14 228
150.	Kány	13 548
151.	Karcsa	1 109 419
152.	Karos	164 422
153.	Kazincbarcika	7 749 064

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
154.	Kázsmárk	1 056 435
155.	Kéked	33 190
156.	Kelemér	169 799
157.	Kenézlő	550 459
158.	Keresztéte	19 289
159.	Kesznyéten	907 507
160.	Királd	199 335
161.	Kiscsécs	12 446
162.	Kisgyőr	699 065
163.	Kishuta	7 282
164.	Kiskinizs	9 128
165.	Kistokaj	207 221
166.	Komjáti	26 365
167.	Komlóska	150 587
168.	Kondó	125 761
169.	Korlát	15 311
170.	Köröm	837 836
171.	Krasznokvajda	606 290
172.	Kupa	20 120
173.	Kurityán	618 011
174.	Lácacséke	64 430
175.	Ládbesenyő	26 950
176.	Lak	453 645
177.	Legyesbénye	536 468
178.	Léh	207 808
179.	Lénárdaróc	79 962
180.	Litka	11 239
181.	Mád	858 290
182.	Makkoshotyka	578 463
183.	Mályi	789 558
184.	Mályinka	168 725
185.	Martonyi	25 230
186.	Megyaszó	1 502 924
187.	Méra	546 161
188.	Meszes	14 937
189.	Mezőcsát	3 209 302
190.	Mezőkeresztes	1 318 787
191.	Mezőkövesd	6 460 467
192.	Mezőnagymihály	534 205
193.	Mezőnyárad	421 405

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
194.	Mezőzombor	911 733
195.	Mikóháza	465 193
196.	Miskolc Megyei Jogú Város	75 097 380
197.	Mogyoróska	9 772
198.	Monaj	26 022
199.	Monok	681 794
200.	Múcsony	818 232
201.	Muhi	25 082
202.	Nagybarca	219 014
203.	Nagycsécs	101 881
204.	Nagyhuta	7 502
205.	Nagykinizs	74 718
206.	Nagyrozvagy	581 313
207.	Négyes	9 405
208.	Nekézseny	430 704
209.	Nemesbikk	57 535
210.	Novajidrány	773 806
211.	Nyékládháza	1 294 489
212.	Nyésta	10 900
213.	Nyíri	37 738
214.	Nyomár	66 455
215.	Olaszliszka	862 022
216.	Onga	1 566 386
217.	Ónod	1 052 396
218.	Ormosbánya	747 760
219.	Oszlár	48 275
220.	Ózd	15 585 212
221.	Pácin	678 737
222.	Pálháza	780 619
223.	Pamlény	16 627
224.	Pányok	35 702
225.	Parasznya	726 284
226.	Pere	165 946
227.	Perecse	11 893
228.	Perkupa	519 167
229.	Prügy	1 229 865
230.	Pusztafalu	48 787
231.	Pusztaradvány	21 252
232.	Putnok	3 994 274
233.	Radostyán	83 593

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
234.	Ragály	379 014
235.	Rakaca	532 504
236.	Rakacaszend	21 915
237.	Rásonysápberencs	63 243
238.	Rátka	518 092
239.	Regéc	5 000
240.	Répáshuta	208 346
241.	Révleányvár	302 819
242.	Ricse	1 185 894
243.	Rudabánya	1 029 981
244.	Rudolftelep	349 617
245.	Sajóbábony	336 075
246.	Sajóecseg	149 748
247.	Sajógalgóc	11 323
248.	Sajóhídvég	564 558
249.	Sajóivánka	52 393
250.	Sajókápolna	5 000
251.	Sajókaza	1 154 848
252.	Sajókeresztúr	435 635
253.	Sajólád	1 117 528
254.	Sajólaszlófalva	116 520
255.	Sajómercse	20 276
256.	Sajónémeti	124 031
257.	Sajóörös	82 046
258.	Sajópálfala	47 300
259.	Sajópetri	410 766
260.	Sajópüspöki	176 415
261.	Sajósenye	36 388
262.	Sajószentpéter	6 394 457
263.	Sajószöged	358 931
264.	Sajóvamos	630 816
265.	Sajóvelezd	448 258
266.	Sály	682 215
267.	Sárazsadány	40 957
268.	Sárospatak	7 381 727
269.	Sárospataki Többcélú Kistérségi Társulás	8 665
270.	Sáta	659 978
271.	Sátoraljaújhely	6 519 186
272.	Selyeb	252 215
273.	Semjén	78 132

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
274.	Serényfalva	279 412
275.	Sima	7 517
276.	Sóstófalva	135 229
277.	Szakácsi	5 000
278.	Szakáld	196 886
279.	Szalaszend	701 683
280.	Szalonna	610 623
281.	Szászfa	15 630
282.	Szegi	35 426
283.	Szegilong	60 759
284.	Szemere	441 290
285.	Szendrő	2 266 973
286.	Szendrőlád	1 333 097
287.	Szentistván	641 113
288.	Szerencs	4 683 900
289.	Szerencsi Többcélú Kistérségi Társulás	6 622
290.	Szikszo	2 583 951
291.	Szikszoí Többcélú Kistérségi Társulás	25 521
292.	Szin	421 319
293.	Szinpetri	32 651
294.	Szirmabesenyő	1 086 635
295.	Szomolya	761 495
296.	Szögliget	112 074
297.	Szőlősdó	23 436
298.	Szuhafő	10 028
299.	Szuhakálló	412 092
300.	Szuhogy	584 806
301.	Taktabáj	268 163
302.	Taktaharkány	1 494 520
303.	Taktakenéz	593 546
304.	Taktaszada	851 473
305.	Tállya	488 628
306.	Tarcal	951 276
307.	Tard	432 085
308.	Tardona	322 949
309.	Telkibánya	352 126
310.	Teresztenye	5 000
311.	Tibolddaróc	635 257
312.	Tiszabábolna	290 966
313.	Tizacsermely	231 252

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
314.	Tiszadorogma	227 347
315.	Tiszakarád	924 460
316.	Tiszakeszi	1 149 668
317.	Tiszaladány	363 191
318.	Tiszalúc	1 983 639
319.	Tiszapalkonya	515 716
320.	Tiszatardos	43 296
321.	Tiszatarján	536 808
322.	Tiszaújváros	3 895 167
323.	Tiszavalk	151 366
324.	Tokaj	5 800 509
325.	Tolcsva	704 577
326.	Tomor	226 033
327.	Tornabarakony	21 563
328.	Tornakápolna	5 462
329.	Tornanádaska	193 839
330.	Tornaszentandrás	10 396
331.	Tornaszentjakab	32 206
332.	Tornyosnémeti	143 429
333.	Újcsanáros	482 617
334.	Uppony	43 442
335.	Vadna	125 047
336.	Vajdácska	570 069
337.	Vámosújfalú	571 533
338.	Varbó	172 791
339.	Varbóc	16 332
340.	Vatta	96 452
341.	Vilmány	1 276 527
342.	Vilyvitány	15 086
343.	Viss	278 514
344.	Viszló	9 645
345.	Vizsoly	870 770
346.	Zádorfalva	490 686
347.	Zalkod	28 821
348.	Zemplénagárd	373 899
349.	Ziliz	120 598
350.	Zsujta	12 539
351.	Zubogy	343 207
<i>Borsod-Abaúj-Zemplén megye összesen</i>		<i>308 564 372</i>

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
---------	--	-------------------

CSONGRÁD MEGYE

1.	Algyő	412 954
2.	Apátfalva	1 278 021
3.	Árpádhalom	189 319
4.	Ásotthalom	1 899 642
5.	Baks	843 379
6.	Balástya	1 108 180
7.	Bordány	1 028 790
8.	Csanádalberti	420 325
9.	Csanádpalota	1 293 593
10.	Csanytelek	1 084 791
11.	Csengele	560 686
12.	Csongrád	4 906 725
13.	Csongrád Megyei Önkormányzat	10 852 424
14.	Derekegyház	450 480
15.	Deszk	525 739
16.	Dóc	351 474
17.	Domaszék	881 475
18.	Eperjes	109 256
19.	Fábiánsebestyén	992 236
20.	Felgyő	533 473
21.	Ferencszállás	99 948
22.	Forráskút	927 688
23.	Földeák	1 333 649
24.	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város	17 600 822
25.	Királyhegyes	344 667
26.	Kistelek	3 127 334
27.	Kiszombor	1 513 204
28.	Klárafalva	97 726
29.	Kövegy	126 236
30.	Kübekháza	444 409
31.	Magyarcsanak	738 071
32.	Makó	6 657 769
33.	Maroslele	683 261
34.	Mártély	496 651
35.	Mindszent	2 758 357
36.	Mórahalom	2 217 330
37.	Nagyér	227 156
38.	Nagylak	5 000
39.	Nagymágocs	925 635

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
40.	Nagytőke	86 624
41.	Óföldreák	10 744
42.	Ópusztaszer	685 393
43.	Öttömös	350 489
44.	Pitvaros	709 487
45.	Pusztamérges	548 660
46.	Pusztaszer	413 048
47.	Röszke	504 513
48.	Ruzsa	1 034 708
49.	Sándorfalva	1 933 907
50.	Szatymaz	1 221 907
51.	Szeged Megyei Jogú Város	40 189 844
52.	Szegvár	1 397 433
53.	Székkutas	680 685
54.	Szentes	8 889 475
55.	Tiszasziget	496 605
56.	Tömörkény	1 083 453
57.	Újszentiván	370 603
58.	Üllés	949 135
59.	Zákányszék	1 141 887
60.	Zsombó	749 488
	<i>Csongrád megye összesen</i>	<i>133 495 963</i>

FEJÉR MEGYE

1.	Aba	1 746 047
2.	Adony	620 814
3.	Alap	717 724
4.	Alcsútdoboz	415 843
5.	Alsószentiván	230 622
6.	Bakonycsernye	915 917
7.	Balinka	25 340
8.	Baracs	577 146
9.	Baracska	632 337
10.	Beloianisz	450 663
11.	Besnyő	457 515
12.	Bicske	1 075 085
13.	Bodajk	809 744
14.	Bodmér	5 000
15.	Cece	1 007 575
16.	Csabdi	344 920

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
17.	Csákberény	15 826
18.	Csákvár	1 351 424
19.	Csókakő	264 771
20.	Csór	416 239
21.	Csősz	449 036
22.	Daruszentmiklós	388 422
23.	Dég	909 798
24.	Dunaújváros Megyei Jogú Város	8 917 174
25.	Előszállás	854 832
26.	Enying	2 749 386
27.	Ercsi	771 553
28.	Etyek	1 003 956
29.	Fehérvárcsurgó	1 064 463
30.	Fejér Megyei Önkormányzat	8 045 196
31.	Felcsút	381 902
32.	Füle	214 837
33.	Gánt	99 569
34.	Gárdony	2 763 626
35.	Gyúró	315 422
36.	Hantos	343 210
37.	Igar	116 707
38.	Iszkaszentgyörgy	195 569
39.	Isztimér	118 056
40.	Ivánca	887 288
41.	Jenő	325 741
42.	Kajászó	225 869
43.	Káloz	1 131 414
44.	Kápolnásnyék	600 621
45.	Kincsesbánya	210 428
46.	Kisapostag	106 199
47.	Kisláng	992 904
48.	Kőszárhegy	93 727
49.	Kulcs	286 279
50.	Lajoskomárom	1 155 327
51.	Lepsény	962 273
52.	Lovasberény	650 495
53.	Magyaralmás	8 803
54.	Mány	586 876
55.	Martonvásár	1 371 712
56.	Mátyásdomb	90 902

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
57.	Mezőfalva	1 394 772
58.	Mezőkomárom	541 443
59.	Mezőszentgyörgy	484 547
60.	Mezőszilas	882 672
61.	Mór	1 714 157
62.	Nadap	60 732
63.	Nádasdladány	622 492
64.	Nagykarácsony	474 057
65.	Nagylók	381 894
66.	Nagyveleg	124 763
67.	Nagyvenyim	389 930
68.	Óbarok	65 345
69.	Pákozd	538 804
70.	Pátka	569 237
71.	Pázmánd	522 939
72.	Perkáta	1 210 465
73.	Polgárdi	1 547 158
74.	Pusztaszabolcs	1 499 753
75.	Pusztavám	10 167
76.	Rácalmás	558 397
77.	Ráckeresztúr	584 756
78.	Sárbogárd	4 321 627
79.	Sáregres	150 948
80.	Sárkeresztes	170 374
81.	Sárkeresztúr	1 029 220
82.	Sárosd	1 185 258
83.	Sárszentágota	340 953
84.	Sárszentmihály	510 599
85.	Seregélyes	1 220 282
86.	Soponya	531 940
87.	Söréd	55 100
88.	Sukoró	30 418
89.	Szabadbattyán	855 859
90.	Szabadegyháza	5 000
91.	Szabadhídvég	150 667
92.	Szár	489 794
93.	Székesfehérvár Megyei Jogú Város	17 969 800
94.	Tabajd	243 654
95.	Tác	385 856
96.	Tordas	384 680

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
97.	Újbarok	11 235
98.	Úrhida	273 804
99.	Vajta	304 593
100.	Vál	781 805
101.	Velence	656 682
102.	Vereb	321 128
103.	Vértesacsá	627 198
104.	Vértesboglár	400 260
105.	Zámoly	630 809
106.	Zichyújfalu	126 637
	<i>Fejér megye összesen</i>	<i>99 814 784</i>

GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE

1.	Abda	223 306
2.	Acsalag	113 158
3.	Ágfalva	443 964
4.	Agyagosszergény	283 897
5.	Árpás	27 679
6.	Ásványráró	502 964
7.	Babót	252 558
8.	Bágyogszovát	631 165
9.	Bakonygyirót	9 354
10.	Bakonypéterd	17 785
11.	Bakonyszentlászló	834 607
12.	Barbacs	291 508
13.	Beled	892 339
14.	Bezenye	550 107
15.	Bezi	177 143
16.	Bogyoszló	276 878
17.	Bőny	605 590
18.	Börcs	59 494
19.	Bősárkány	792 388
20.	Cirák	231 582
21.	Csapod	101 179
22.	Csikvánd	34 584
23.	Csorna	3 675 045
24.	Darnózseli	487 568
25.	Dénesfa	8 183
26.	Dör	212 370
27.	Dunakiliti	168 213

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
28.	Dunaszeg	466 998
29.	Dunaszentpál	136 023
30.	Dunasziget	467 095
31.	Écs	404 194
32.	Edve	12 559
33.	Egyed	177 384
34.	Egyházashalu	301 591
35.	Enese	413 752
36.	Farád	554 398
37.	Fehértó	11 850
38.	Feketeerdő	7 420
39.	Felpéc	150 590
40.	Fertőd	845 234
41.	Fertőendréd	187 169
42.	Fertőhomok	47 912
43.	Fertőrákos	589 326
44.	Fertőszentmiklós	587 656
45.	Fertőszéplak	111 281
46.	Gönyű	600 210
47.	Gyarmat	452 081
48.	Gyóró	45 366
49.	Gyömöre	484 992
50.	Győr Megyei Jogú Város	23 990 158
51.	Győrasszonyfa	188 951
52.	Győrladamér	196 057
53.	Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat	6 653 650
54.	Gyórság	418 237
55.	Gyórsövényház	241 773
56.	Gyórszemere	670 160
57.	Győrújbarát	407 780
58.	Győrújfalu	89 869
59.	Győrzámoly	429 601
60.	Halászi	639 069
61.	Harka	408 160
62.	Hédervár	408 245
63.	Hegyeshalom	588 582
64.	Hegykő	398 512
65.	Hidegség	5 000
66.	Himod	289 492
67.	Hövej	52 219

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
68.	Ikrény	409 066
69.	Iván	537 407
70.	Jánossomorja	723 442
71.	Jobaháza	145 375
72.	Kajárpéc	409 749
73.	Kapuvár	3 202 167
74.	Károlyháza	8 056
75.	Kimle	775 044
76.	Kisbabot	10 724
77.	Kisbajcs	386 046
78.	Kisbodak	9 772
79.	Kisfalud	76 580
80.	Kóny	789 017
81.	Kópháza	410 430
82.	Koroncó	383 401
83.	Kunsziget	104 358
84.	Lázi	11 675
85.	Lébény	673 409
86.	Levél	165 413
87.	Lipót	39 175
88.	Lövő	138 912
89.	Magyarkeresztúr	59 982
90.	Máriakálnok	356 796
91.	Markotabödöge	64 831
92.	Mecsér	162 406
93.	Mérges	16 256
94.	Mezőörs	363 206
95.	Mihályi	453 174
96.	Mórichida	427 337
97.	Mosonmagyaróvár	5 536 272
98.	Mosonszentmiklós	619 092
99.	Mosonszolnok	179 036
100.	Nagybajcs	61 015
101.	Nagycenk	425 973
102.	Nagylózs	257 912
103.	Nagyszentjános	427 046
104.	Nyalka	66 635
105.	Nyúl	608 784
106.	Osli	384 252
107.	Öttevény	478 611

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
108.	Páli	110 683
109.	Pannonhalma	854 941
110.	Pásztori	18 706
111.	Pázmándfalu	268 099
112.	Pér	531 526
113.	Pereszteg	251 847
114.	Petőháza	57 693
115.	Potyond	5 000
116.	Püski	434 778
117.	Rábacsanak	236 061
118.	Rábacsécsény	281 147
119.	Rábakecöl	362 207
120.	Rábapatoná	484 634
121.	Rábapordány	322 325
122.	Rábasebes	16 697
123.	Rábaszentandrás	103 282
124.	Rábaszentmihály	121 937
125.	Rábaszentmiklós	6 363
126.	Rábatamási	407 425
127.	Rábcakapi	51 388
128.	Rajka	567 285
129.	Ravaszd	431 412
130.	Répceszemere	108 597
131.	Répcévis	90 507
132.	Rétalap	103 778
133.	Románd	106 510
134.	Röjtökmuzsaj	93 694
135.	Sarród	106 345
136.	Sikátor	11 649
137.	Sobor	25 228
138.	Sokorópátka	411 899
139.	Sopron Megyei Jogú Város	11 358 659
140.	Sopronhorpács	105 518
141.	Sopronkövesd	119 802
142.	Sopronnémeti	8 151
143.	Szakony	44 363
144.	Szany	185 874
145.	Szárföld	163 315
146.	Szerecseny	86 055
147.	Szil	559 276

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
148.	Szilsárkány	280 690
149.	Táp	239 802
150.	Tápszentmiklós	465 543
151.	Tarjánpuszta	77 901
152.	Tárnokréti	11 413
153.	Tényő	356 296
154.	Tét	1 064 669
155.	Töltéstava	339 215
156.	Újkér	406 163
157.	Újrónafő	5 000
158.	Und	145 410
159.	Vadosfa	11 428
160.	Vág	174 534
161.	Vámosszabadi	74 903
162.	Várbalog	14 286
163.	Vásárosfalu	14 619
164.	Veszkény	135 328
165.	Veszprémvarsány	148 640
166.	Vitnyéd	341 686
167.	Völcsej	89 621
168.	Zsebeháza	5 000
169.	Zsira	213 626
	<i>Győr-Moson-Sopron megye összesen</i>	<i>99 623 467</i>

H A J D Ú - B I H A R M E G Y E

1.	Álmosd	907 407
2.	Ártánd	28 269
3.	Bagamér	1 525 122
4.	Bakonszeg	574 467
5.	Balmazújváros	7 074 922
6.	Balmazújvárosi Kistérség Többcélú Társulása	251 603
7.	Báránd	956 370
8.	Bedő	316 893
9.	Berekböszörmény	918 765
10.	Berettyóújfalu	10 792 507
11.	Bihardancsháza	76 074
12.	Biharkeresztes	1 339 470
13.	Biharnagybajom	1 378 620
14.	Bihartorda	585 221
15.	Bocskai kert	655 503

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
16.	Bojt	413 945
17.	Csökmő	1 189 101
18.	Darvas	379 945
19.	Debrecen Megyei Jogú Város	52 601 381
20.	Derecske	3 932 275
21.	Ebes	953 654
22.	Egyek	1 560 155
23.	Esztár	868 513
24.	Folyás	12 501
25.	Földes	1 431 095
26.	Furta	609 405
27.	Fülöp	877 973
28.	Gáborján	545 851
29.	Görbeháza	996 303
30.	Hajdúbagos	637 903
31.	Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat	7 318 790
32.	Hajdúböszörmény	14 289 486
33.	Hajdúdorog	2 642 394
34.	Hajdúhadház	7 939 760
35.	Hajdúnánás	8 442 177
36.	Hajdúsámson	4 807 382
37.	Hajdúszoboszló	6 728 930
38.	Hajdúszovát	1 168 793
39.	Hencida	656 561
40.	Hortobágy	345 418
41.	Hosszúpályi	2 915 273
42.	Kaba	652 958
43.	Kismarja	864 326
44.	Kokad	362 776
45.	Komádi	2 202 834
46.	Konyár	1 061 767
47.	Körösszakál	651 666
48.	Körösszegapáti	580 931
49.	Létavértes	3 762 953
50.	Magyarhomorog	689 825
51.	Mezőpeterd	103 304
52.	Mezősas	395 011
53.	Mikepércs	1 137 483
54.	Monostorpályi	943 767
55.	Nádudvar	2 317 452

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
56.	Nagyhegyes	316 361
57.	Nagykerek	636 549
58.	Nagyrábé	1 088 685
59.	Nyírábrány	1 632 505
60.	Nyíracsa	1 546 551
61.	Nyíradony	4 041 050
62.	Nyírmártonfalva	692 062
63.	Pocsaj	1 078 188
64.	Polgár	3 532 233
65.	Püspökladány	9 291 370
66.	Sáp	495 661
67.	Sáránd	793 419
68.	Sárrétudvari	1 397 429
69.	Szentpéterszeg	691 651
70.	Szerep	669 407
71.	Téglás	2 617 074
72.	Tépe	1 021 247
73.	Tetétlen	620 921
74.	Tiszacsege	2 485 987
75.	Tiszagyulaháza	286 740
76.	Told	117 955
77.	Újiráz	451 972
78.	Újléta	697 707
79.	Újszentmargita	657 500
80.	Újtikos	426 456
81.	Vámospércs	2 055 444
82.	Váncsod	306 799
83.	Vekerd	11 187
84.	Zsáka	766 822
	<i>Hajdú-Bihar megye összesen</i>	<i>207 800 162</i>

HEVES MEGYE

1.	Abasár	723 639
2.	Adács	959 911
3.	Aldebrő	450 955
4.	Andornaktálya	442 371
5.	Apc	318 009
6.	Átány	965 885
7.	Atkár	443 595
8.	Balaton	532 052

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
9.	Bátor	22 092
10.	Bekölce	188 706
11.	Bélapátfalva	1 301 991
12.	Besenyőtelek	1 301 339
13.	Boconád	460 926
14.	Bodony	170 043
15.	Boldog	1 035 315
16.	Bükkszék	324 278
17.	Bükkszenterzsébet	236 729
18.	Bükkszentmárton	9 895
19.	Csány	689 929
20.	Demjén	56 148
21.	Detk	176 664
22.	Domoszló	744 150
23.	Dormánd	221 548
24.	Ecséd	1 066 010
25.	Eger Megyei Jogú Város	11 238 358
26.	Egri Kistérség Többcélú Társulása	47 102
27.	Egerbakta	490 602
28.	Egerbocs	165 945
29.	Egercsehi	592 593
30.	Egerfarmos	193 139
31.	Egerszalók	182 391
32.	Egerszólát	344 229
33.	Erdőkövesd	136 118
34.	Erdőtelek	1 150 159
35.	Erk	425 519
36.	Fedémes	52 092
37.	Feldebrő	522 213
38.	Felsőtárkány	587 138
39.	Füzesabony	2 330 385
40.	Gyöngyös	3 622 302
41.	Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulása	245 826
42.	Gyöngyöshalász	614 139
43.	Gyöngyösoroszi	519 805
44.	Gyöngyöspata	832 955
45.	Gyöngyössolymos	605 218
46.	Gyöngyöstarján	525 539
47.	Halmajugra	177 660
48.	Hatvan	3 350 177

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
49.	Heréd	498 495
50.	Heves	7 380 352
51.	Heves Megyei Önkormányzat	10 587 629
52.	Hevesaranyos	309 858
53.	Hevesvezekény	138 328
54.	Hort	1 166 823
55.	Istenmezeje	543 643
56.	Ivád	68 361
57.	Kál	1 239 136
58.	Kápolna	441 033
59.	Karácsond	969 440
60.	Kerecsend	960 620
61.	Kisfüzes	7 184
62.	Kisköre	1 026 745
63.	Kisnána	308 810
64.	Kompolt	1 110 721
65.	Kömlő	1 216 256
66.	Lőrinci	1 444 367
67.	Ludas	81 635
68.	Maklár	474 998
69.	Markaz	205 039
70.	Mátraballa	174 355
71.	Mátraderecske	716 950
72.	Mátraszentimre	161 456
73.	Mezőszemere	748 396
74.	Mezőtárkány	894 942
75.	Mikófalva	275 319
76.	Mónosbél	8 332
77.	Nagyfüged	653 577
78.	Nagykökényes	199 718
79.	Nagyréde	667 022
80.	Nagytálya	160 985
81.	Nagyút	257 662
82.	Nagyvisnyó	333 025
83.	Noszvaj	508 262
84.	Novaj	436 837
85.	Ostoros	460 146
86.	Parád	840 147
87.	Parádsasvár	5 142
88.	Pély	632 814

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
89.	Pétervására	1 309 715
90.	Petőfibánya	464 199
91.	Poroszló	1 399 843
92.	Recsk	916 556
93.	Rózsaszentmárton	691 141
94.	Sarud	752 467
95.	Sirok	359 463
96.	Szajla	103 800
97.	Szentdomonkos	109 719
98.	Szihalom	935 969
99.	Szilvásvár	502 952
100.	Szúcs	61 938
101.	Szűcsi	445 880
102.	Tarnabod	367 646
103.	Tarnalelesz	1 397 910
104.	Tarnaméra	624 245
105.	Tarnaörs	868 331
106.	Tarnaszentmária	5 000
107.	Tarnaszentmiklós	319 815
108.	Tarnasadány	621 798
109.	Tenk	414 888
110.	Tiszanána	1 245 847
111.	Tófalva	66 776
112.	Újlőrincfalva	32 035
113.	Vámosgyörk	302 205
114.	Váraszó	113 015
115.	Vécs	131 534
116.	Verpelét	1 479 774
117.	Visonta	130 777
118.	Visznek	516 291
119.	Zagyvaszántó	671 851
120.	Zaránk	112 670
	<i>Heves megye összesen</i>	<i>97 584 394</i>

KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYE

1.	Ács	1 433 973
2.	Ácsteszer	376 304
3.	Aka	5 695
4.	Almásfüzitő	295 055
5.	Annavölgy	321 188

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
6.	Ászár	226 314
7.	Bábolna	405 950
8.	Baj	610 088
9.	Bajna	464 893
10.	Bajót	475 750
11.	Bakonybánk	9 114
12.	Bakonysárkány	423 027
13.	Bakonyszombathely	490 764
14.	Bana	348 435
15.	Bársonyos	716 541
16.	Bokod	239 880
17.	Császár	528 564
18.	Csatka	10 382
19.	Csém	12 910
20.	Csép	30 127
21.	Csolnok	808 835
22.	Dad	320 817
23.	Dág	405 226
24.	Dorog	1 247 426
25.	Dömös	106 314
26.	Dunaalmás	318 246
27.	Epöl	190 255
28.	Esztergom	3 455 922
29.	Ete	11 529
30.	Gyermely	147 182
31.	Héreg	127 842
32.	Kecskéd	337 986
33.	Kerékteleki	296 004
34.	Kesztölc	652 866
35.	Kisbér	2 448 092
36.	Kisigmánd	5 165
37.	Kocs	580 216
38.	Komárom	3 308 130
39.	Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat	8 634 300
40.	Kömlőd	322 223
41.	Környe	484 838
42.	Lábatlan	542 338
43.	Leányvár	320 950
44.	Máriahalom	208 292
45.	Mocsa	514 652

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
46.	Mogyorósbánya	273 844
47.	Nagyigmánd	464 059
48.	Nagysáp	489 482
49.	Naszály	447 294
50.	Neszmély	325 260
51.	Nyergesújfalú	1 285 296
52.	Oroszlány	5 126 159
53.	Piliscsév	626 893
54.	Pilismarót	562 372
55.	Réde	454 288
56.	Sárisáp	799 348
57.	Súr	482 716
58.	Süttő	314 947
59.	Szákszend	371 368
60.	Szárliget	460 669
61.	Szomód	442 484
62.	Szomor	285 406
63.	Tardos	519 264
64.	Tarján	506 949
65.	Tárkány	471 488
66.	Tát	1 892 123
67.	Tata	2 470 413
68.	Tatabánya Megyei Jogú Város	15 684 898
69.	Tokod	547 369
70.	Tokodaltáró	647 193
71.	Úny	24 236
72.	Várgesztes	74 814
73.	Vérteskethely	7 528
74.	Vértessomló	370 472
75.	Vértestolna	84 131
76.	Vértesszőlős	210 006
	<i>Komárom-Esztergom megye összesen</i>	<i>69 943 369</i>

NÓGRÁD MEGYE

1.	Alsópetény	151 635
2.	Alsótold	269 846
3.	Balassagyarmat	11 881 446
4.	Balassagyarmat Kistérség Többcélú Társulása	21 147
5.	Bánk	58 216
6.	Bárna	429 848

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
7.	Bátonyterenye	4 484 177
8.	Becske	131 275
9.	Bér	99 097
10.	Bercel	273 560
11.	Berkenye	85 179
12.	Bokor	34 367
13.	Borsosberény	461 400
14.	Buják	775 225
15.	Cered	732 789
16.	Csécse	400 727
17.	Cserháthaláp	59 871
18.	Cserhátsurány	504 298
19.	Cserhátszentiván	27 135
20.	Csitár	111 216
21.	Debercsény	11 103
22.	Dejtár	514 253
23.	Diósjenő	832 927
24.	Dorogháza	363 210
25.	Drégelypalánk	238 026
26.	Ecseg	604 355
27.	Egyházasdengeleg	172 171
28.	Egyházasgerge	304 067
29.	Endrefalva	564 339
30.	Erdőkürt	198 473
31.	Erdőtarcsa	91 513
32.	Érsekvadkert	1 308 658
33.	Etes	936 250
34.	Felsőpetény	139 450
35.	Felsőtold	8 558
36.	Galgaguta	85 663
37.	Garáb	12 061
38.	Héhalom	304 769
39.	Herencsény	15 594
40.	Hollókő	116 465
41.	Hont	123 927
42.	Horpács	18 086
43.	Hugyag	235 311
44.	Iliny	82 279
45.	Ipolytarnóc	101 317
46.	Ipolyvece	171 209

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
47.	Jobbágyi	544 551
48.	Kálló	657 114
49.	Karancsalja	356 877
50.	Karancsberény	94 553
51.	Karancskeszi	589 784
52.	Karancslapujtő	1 312 510
53.	Karancsság	746 122
54.	Kazár	475 396
55.	Keszeg	46 135
56.	Kétdodony	37 087
57.	Kisbágyon	10 275
58.	Kisecset	10 712
59.	Kishartyán	54 193
60.	Kozárd	15 139
61.	Kutasó	16 449
62.	Legénd	63 551
63.	Litke	9 755
64.	Lucfalva	477 476
65.	Ludányhalászi	440 034
66.	Magyargéc	469 589
67.	Magyarnándor	552 217
68.	Mátramindszent	421 550
69.	Mátranovák	352 768
70.	Mátraszele	282 433
71.	Mátraszőlős	445 838
72.	Mátraterenye	644 353
73.	Mátraverebély	755 304
74.	Mihálygerge	29 825
75.	Mohora	291 966
76.	Nagybárkány	435 321
77.	Nagylóc	534 209
78.	Nagyoroszi	405 809
79.	Nemti	81 993
80.	Nézsza	442 467
81.	Nógrád	350 612
82.	Nógrád Megyei Önkormányzat	7 317 730
83.	Nógrádkövesd	181 547
84.	Nógrádmarcal	103 629
85.	Nógrádmegyer	962 108
86.	Nógrádsáp	547 300

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
87.	Nógrádsipek	267 161
88.	Nógrádszakál	254 536
89.	Nőtincs	455 991
90.	Órhalom	500 638
91.	Ősagárd	60 414
92.	Palotás	676 548
93.	Pásztó	3 875 464
94.	Patak	357 424
95.	Patvarc	65 055
96.	Piliny	158 075
97.	Pusztaberki	7 243
98.	Rákócziánya	107 018
99.	Rétság	354 025
100.	Rétság Kistérség Többcélú Társulása	15 968
101.	Rimóc	841 197
102.	Romhány	657 573
103.	Ságújfalu	528 138
104.	Salgótarján Megyei Jogú Város	15 836 846
105.	Salgótarján Kistérség Többcélú Társulása	77 162
106.	Sámsonháza	62 681
107.	Sóshartyán	315 000
108.	Szalmatercs	10 488
109.	Szanda	166 702
110.	Szarvasgede	93 584
111.	Szécsénke	10 390
112.	Szécsény	1 743 701
113.	Szécsényfelfalu	151 379
114.	Szendehely	429 783
115.	Szente	76 519
116.	Szilaspogony	27 615
117.	Szirák	545 083
118.	Szuha	170 833
119.	Szurdokpuspöki	521 101
120.	Szügy	605 380
121.	Tar	476 493
122.	Terény	140 627
123.	Tereske	503 901
124.	Tolmács	85 591
125.	Vanyarc	614 437

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
126.	Varsány	626 032
127.	Vizslás	190 770
128.	Zabar	169 586
	<i>Nógrád megye összesen</i>	<i>82 946 921</i>

PEST MEGYE

1.	Abony	6 228 293
2.	Acsa	650 685
3.	Albertirsa	2 308 110
4.	Alsónémedi	462 547
5.	Apaj	437 643
6.	Áporka	5 000
7.	Aszód	1 754 587
8.	Bag	939 097
9.	Bénye	478 044
10.	Bernecebaráti	382 258
11.	Biatorbágy	853 318
12.	Budajenő	156 236
13.	Budakalász	869 758
14.	Budakeszi	1 329 073
15.	Budaörs	4 008 767
16.	Bugyi	373 516
17.	Cegléd	7 945 131
18.	Ceglédbercel	1 039 963
19.	Csemő	1 203 056
20.	Csévharaszt	211 530
21.	Csobánka	276 857
22.	Csomád	316 388
23.	Csömör	665 866
24.	Csővár	144 748
25.	Dabas	4 573 399
26.	Dánszentmiklós	899 173
27.	Dány	1 277 787
28.	Délegyháza	648 261
29.	Diósd	467 608
30.	Domony	435 171
31.	Dömsöd	2 088 839
32.	Dunabogdány	847 825
33.	Dunaharaszti	2 022 103
34.	Dunakeszi	3 036 642

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
35.	Dunavarsány	1 283 634
36.	Ecser	410 183
37.	Érd	13 456 398
38.	Erdőkertes	1 281 309
39.	Farmos	1 170 186
40.	Felsőpakony	711 349
41.	Fót	2 621 881
42.	Galgagyörk	370 467
43.	Galgahévíz	690 441
44.	Galgamácsa	636 543
45.	Gomba	717 668
46.	Göd	2 923 284
47.	Gödöllő	3 464 918
48.	Gyál	5 265 970
49.	Gyömrő	3 785 679
50.	Halásztelek	1 061 525
51.	Herceghalom	124 751
52.	Hernád	691 935
53.	Hévízgyörk	827 062
54.	Iklad	228 764
55.	Inárcs	1 039 462
56.	Ipolydamásd	37 541
57.	Ipolytölgyes	13 458
58.	Isaszeg	2 631 472
59.	Jászkarajenő	1 018 294
60.	Kakucs	550 034
61.	Kartal	1 968 039
62.	Káva	56 542
63.	Kemence	683 395
64.	Kerepes	1 130 931
65.	Kiskunlacháza	4 354 931
66.	Kismaros	356 281
67.	Kisnémedi	119 193
68.	Kisoroszi	45 252
69.	Kistarcsa	1 963 016
70.	Kocsér	828 102
71.	Kóka	1 373 938
72.	Kosd	687 383
73.	Kóspallag	298 510
74.	Kőröstetlen	241 158

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
75.	Leányfalu	172 652
76.	Letskés	424 066
77.	Lórév	11 993
78.	Maglód	1 981 839
79.	Majosháza	70 384
80.	Makád	15 113
81.	Márianosztra	331 749
82.	Mende	914 736
83.	Mikebuda	242 263
84.	Mogyoród	320 420
85.	Monor	6 096 370
86.	Nagybörzsöny	343 857
87.	Nagykátá	5 581 977
88.	Nagykovácsi	379 261
89.	Nagykőrös	6 973 387
90.	Nagymaros	1 297 288
91.	Nagytarcsa	438 147
92.	Nyáregyháza	856 108
93.	Nyársapát	754 853
94.	Ócsa	1 032 441
95.	Örbottyán	1 115 817
96.	Örkény	2 218 512
97.	Pánd	593 305
98.	Páty	424 238
99.	Pécel	3 760 295
100.	Penc	423 426
101.	Perbál	589 710
102.	Perőcsény	56 169
103.	Pest Megyei Önkormányzat	20 497 193
104.	Péteri	437 834
105.	Pilis	2 971 092
106.	Pilisborosjenő	283 793
107.	Piliscsaba	592 110
108.	Pilisjászfalu	241 850
109.	Pilisszántó	375 065
110.	Pilisszentiván	361 779
111.	Pilisszentkereszt	628 761
112.	Pilisszentlászló	201 388
113.	Pilisvörösvár	3 254 041
114.	Pócsmegyer	89 826

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
115.	Pomáz	2 854 910
116.	Pusztavacs	429 237
117.	Pusztazámor	78 788
118.	Püspökhátvan	533 097
119.	Püspökszilágy	124 758
120.	Ráckeve	2 164 137
121.	Rád	483 942
122.	Solymár	696 426
123.	Sóskút	697 849
124.	Sülysáp	1 920 096
125.	Szada	231 247
126.	Százhalombatta	2 807 801
127.	Szentendre	2 245 619
128.	Szentlőrinc-káta	510 461
129.	Szentmártonkáta	1 522 236
130.	Szigetbecse	786 825
131.	Szigetcsép	599 538
132.	Szigethalom	3 722 793
133.	Szigetmonostor	563 004
134.	Szigetszentmárton	429 295
135.	Szigetszentmiklós	2 188 411
136.	Szigetújfalu	525 286
137.	Szob	1 195 889
138.	Szokolya	367 345
139.	Szöd	804 908
140.	Szödliget	667 273
141.	Táborfalva	869 163
142.	Tahitótfalu	829 504
143.	Taksony	1 006 702
144.	Tápióbicske	1 049 725
145.	Tápiógyörgye	1 511 473
146.	Tápióság	784 157
147.	Tápiószecső	2 213 656
148.	Tápiószele	1 261 939
149.	Tápiószentmárton	2 041 583
150.	Tápiószőlős	1 203 627
151.	Tárnok	1 595 213
152.	Tatárszentgyörgy	631 894
153.	Telki	237 397
154.	Tésa	8 402

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
155.	Tinnye	435 031
156.	Tóalmás	1 149 247
157.	Tök	49 587
158.	Tököl	1 889 483
159.	Törökbálint	1 663 274
160.	Törtel	1 262 503
161.	Tura	2 700 279
162.	Újhartyán	470 571
163.	Újlengyel	455 667
164.	Újszilvás	881 702
165.	Úri	768 151
166.	Üllő	732 186
167.	Üröm	401 032
168.	Vác	5 943 941
169.	Vácduka	356 505
170.	Vácegres	111 321
171.	Váchartyán	563 552
172.	Vácrátót	536 554
173.	Vácszentlászló	491 583
174.	Valkó	680 766
175.	Vámosmikola	578 357
176.	Vasad	314 897
177.	Vecsés	2 722 947
178.	Veresegyház	1 594 606
179.	Verőce	67 828
180.	Verseg	337 187
181.	Visegrád	221 367
182.	Zebegény	326 689
183.	Zsámbék	819 088
184.	Zsámbok	582 211
	<i>Pest megye összesen</i>	<i>251 316 984</i>

SOMOGY MEGYE

1.	Ádánd	784 657
2.	Alsóbogát	9 834
3.	Andocs	500 228
4.	Babócsa	1 069 541
5.	Bábonymegyer	231 737
6.	Bakháza	11 482
7.	Balatonberény	406 430

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
8.	Balatonboglár	1 675 127
9.	Balatonendréd	491 595
10.	Balatonfenyves	608 850
11.	Balatonföldvár	1 098 835
12.	Balatonkeresztúr	553 082
13.	Balatonlelle	1 449 626
14.	Balatonmáriafürdő	102 644
15.	Balatonőszöd	37 920
16.	Balatonszabadi	973 572
17.	Balatonszárszó	819 286
18.	Balatonszemes	407 117
19.	Balatonszentgyörgy	555 113
20.	Balatonújlak	23 725
21.	Bálványos	22 180
22.	Barcs	7 917 597
23.	Barcsi Többcélú Kistérségi Társulás	66 640
24.	Bárdudvarnok	210 954
25.	Baté	112 878
26.	Bedegkér	365 774
27.	Bélavár	47 224
28.	Beleg	204 546
29.	Berzence	851 636
30.	Bodrog	8 927
31.	Bolhás	67 171
32.	Bolhó	194 524
33.	Bonnya	22 537
34.	Böhönye	1 114 957
35.	Bőszénfa	30 507
36.	Buzsák	635 438
37.	Büssü	39 692
38.	Csákány	11 809
39.	Cserénfa	31 529
40.	Csokonyavisonta	739 135
41.	Csoma	34 143
42.	Csombárd	9 801
43.	Csököly	631 736
44.	Csömend	21 330
45.	Csurgó	2 538 665
46.	Csurgó Kistérségi Többcélú Társulás	26 903
47.	Csurgónagymarton	11 964

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
48.	Darány	622 813
49.	Drávagárdony	10 707
50.	Ecseny	40 038
51.	Edde	13 214
52.	Felsőmocsolád	425 559
53.	Fiad	24 009
54.	Fonó	14 027
55.	Fonyód	1 610 656
56.	Fonyód Kistérség Többcélú Társulása	11 698
57.	Főnyed	5 000
58.	Gadány	44 614
59.	Gálosfa	27 511
60.	Gamás	691 370
61.	Gige	26 832
62.	Gölle	650 292
63.	Görgeteg	779 175
64.	Gyékényes	437 057
65.	Hács	75 440
66.	Hajmás	51 795
67.	Háromfa	526 860
68.	Hedrehely	269 269
69.	Hencse	10 105
70.	Hetes	669 278
71.	Hollád	66 218
72.	Homokszentgyörgy	576 575
73.	Hosszúvíz	11 621
74.	Igal	602 418
75.	Iharos	81 523
76.	Iharosberény	787 312
77.	Inke	739 241
78.	Istvándi	229 667
79.	Jákó	194 651
80.	Juta	166 055
81.	Kadarkút	2 710 088
82.	Kálmánca	148 900
83.	Kánya	94 436
84.	Kapoly	102 963
85.	Kaposfő	786 172
86.	Kaposgyarmat	28 486

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
87.	Kaposhomok	7 614
88.	Kaposkeresztúr	28 169
89.	Kaposmérő	785 591
90.	Kaposszerdahely	250 647
91.	Kaposújlak	12 387
92.	Kaposvár Megyei Jogú Város	26 854 442
93.	Kaposvári Többcélú Kistérségi Társulás	41 634
94.	Karád	788 896
95.	Kastélyosdombó	15 139
96.	Kazsok	6 172
97.	Kelevíz	11 708
98.	Kercseliget	99 539
99.	Kereki	8 206
100.	Kéthely	899 944
101.	Kisasszond	5 000
102.	Kisbajom	63 501
103.	Kisbárapáti	382 797
104.	Kisgyalán	5 000
105.	Kiskorpád	88 722
106.	Komlósd	15 243
107.	Koppány-Völgye Többcélú Kistérségi Társulás	71 674
108.	Kőkút	19 195
109.	Kőröshegy	600 465
110.	Kötcse	296 418
111.	Kutas	916 176
112.	Lábod	1 221 064
113.	Lad	341 376
114.	Lakócsa	559 103
115.	Látrány	678 709
116.	Lengyeltóti	1 829 208
117.	Magyaratád	422 121
118.	Magyaregres	85 428
119.	Marcali	6 469 601
120.	Mernye	668 516
121.	Mesztegyő	789 148
122.	Mezőcsokonya	525 215
123.	Mike	183 311
124.	Miklósi	11 830
125.	Mosdós	19 974
126.	Nágocs	305 022

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
127.	Nagyatád	5 729 713
128.	Nagybajom	1 982 170
129.	Nagyberény	461 007
130.	Nagyberki	992 325
131.	Nagycsepely	23 192
132.	Nagykorpád	160 887
133.	Nagyszakácsi	17 681
134.	Nemesdéd	29 287
135.	Nemeskisfalud	8 698
136.	Nemesvid	460 545
137.	Nikla	719 809
138.	Nyim	19 340
139.	Orci	5 000
140.	Ordacsehi	109 341
141.	Osztopán	420 122
142.	Öreglak	652 715
143.	Örtilos	94 803
144.	Ötvöskónyi	319 017
145.	Pálmajor	164 790
146.	Pamuk	24 707
147.	Patalom	12 202
148.	Patosfa	15 868
149.	Péterhida	13 296
150.	Pogányszentpéter	159 717
151.	Polány	75 786
152.	Porrog	97 830
153.	Porrogszentkirály	17 426
154.	Potony	13 661
155.	Pusztakovácsi	48 725
156.	Pusztaszemes	28 143
157.	Ráksi	55 112
158.	Rinyabesenyő	109 957
159.	Rinyakovácsi	19 664
160.	Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulása	5 776
161.	Rinyaszentkirály	29 007
162.	Rinyaújlak	45 983
163.	Ságvár	783 468
164.	Sántos	20 973
165.	Sávoly	300 924
166.	Segesd	1 133 157

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
167.	Simonfa	92 077
168.	Siófok	2 898 379
169.	Siójut	9 387
170.	Somodor	57 472
171.	Somogy Megyei Önkormányzat	12 226 986
172.	Somogyacsa	8 543
173.	Somogyaracs	16 125
174.	Somogyaszaló	93 831
175.	Somogybabod	35 644
176.	Somogycsicsó	9 892
177.	Somogydöröcske	34 404
178.	Somogyfajsz	312 156
179.	Somogygeszti	145 175
180.	Somogyjád	950 487
181.	Somogymeggyes	148 365
182.	Somogysámson	724 087
183.	Somogysárd	647 091
184.	Somogysimonyi	20 124
185.	Somogyszentpál	71 288
186.	Somogyszil	280 461
187.	Somogyszob	531 766
188.	Somogytúr	33 476
189.	Somogyudvarhely	528 888
190.	Somogyvámos	68 202
191.	Somogyvár	912 319
192.	Somogyzsitfa	8 666
193.	Szabás	153 513
194.	Szántód	7 795
195.	Szegerdő	9 495
196.	Szenna	263 313
197.	Szenta	73 539
198.	Szentbalázs	663 982
199.	Szentgáloskér	111 690
200.	Szenyér	5 000
201.	Szólád	70 098
202.	Szőkedencs	5 130
203.	Szőlősgyőrök	516 616
204.	Szulok	273 196
205.	Tab	622 047
206.	Tapsony	80 259

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
207.	Tarany	600 728
208.	Táska	82 057
209.	Taszár	862 985
210.	Tengőd	102 723
211.	Torvaj	10 464
212.	Törökkoppány	209 380
213.	Újvárfalva	15 157
214.	Varászló	35 363
215.	Várda	10 816
216.	Vése	816 791
217.	Visnye	12 251
218.	Visz	12 217
219.	Vízvár	488 983
220.	Vörs	97 071
221.	Zákány	431 856
222.	Zákányfalu	279 355
223.	Zamárdi	810 174
224.	Zics	20 253
225.	Zimány	110 359
226.	Zselickislak	17 513
227.	Zselicszentpál	17 251
	<i>Somogy megye összesen</i>	<i>132 674 683</i>

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE

1.	Ajak	1 874 830
2.	Anarcs	593 161
3.	Apagy	821 463
4.	Aranyosapáti	1 055 072
5.	Baktalórántháza	5 083 329
6.	Balkány	3 325 908
7.	Balsa	418 754
8.	Barabás	281 400
9.	Bátorliget	300 498
10.	Bregdaróc	108 323
11.	Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás	23 024
12.	Beregsurány	599 657
13.	Berkesz	396 350
14.	Besenyőd	369 596
15.	Beszterec	499 792
16.	Biri	667 355

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
17.	Botpalád	576 533
18.	Bököny	1 670 651
19.	Buj	1 085 712
20.	Cégénydányád	804 830
21.	Csaholc	392 356
22.	Csaroda	656 007
23.	Császló	127 311
24.	Csegöld	276 804
25.	Csenger	1 736 228
26.	Csengersima	327 810
27.	Csengerújfalú	400 456
28.	Darnó	11 314
29.	Demecser	2 535 561
30.	Dombrád	1 979 570
31.	Döge	539 735
32.	Encsencs	787 325
33.	Eperjeske	497 477
34.	Érpatak	521 232
35.	Fábiánháza	1 081 732
36.	Fehérgyarmat	5 040 993
37.	Fényeslitke	726 228
38.	Fülesd	138 350
39.	Fülpösdaróc	12 162
40.	Gacsály	620 911
41.	Garbolc	37 870
42.	Gávavencsellő	1 682 934
43.	Géberjén	375 907
44.	Gégény	1 175 515
45.	Gelénes	319 881
46.	Gemzse	519 868
47.	Geszteréd	616 775
48.	Gulács	478 061
49.	Győröcske	5 000
50.	Győrtelek	635 396
51.	Gyulaháza	949 598
52.	Gyügye	36 671
53.	Gyüre	526 975
54.	Hermánszeg	63 048
55.	Hodász	1 289 924
56.	Ibrány	2 705 434

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
57.	Ilk	627 286
58.	Jánd	430 572
59.	Jánkmajtis	1 150 889
60.	Jármí	418 254
61.	Jéke	165 884
62.	Kállósemjén	1 264 406
63.	Kálmánháza	539 499
64.	Kántorjánosi	800 755
65.	Kék	867 167
66.	Kékcse	727 327
67.	Kemecse	1 746 827
68.	Kérsemjén	22 107
69.	Kisar	670 807
70.	Kisléta	1 054 963
71.	Kisnamény	254 161
72.	Kispalád	44 921
73.	Kisszekeres	14 175
74.	Kisvárd	9 372 034
75.	Kisvarsány	321 203
76.	Kocsord	1 201 787
77.	Komlódtótfalu	27 459
78.	Komoró	528 655
79.	Kótaj	1 390 185
80.	Kölcse	1 042 101
81.	Kömörő	171 701
82.	Laskod	447 694
83.	Levelek	1 125 376
84.	Lónya	459 719
85.	Lövőpetri	77 917
86.	Magosliget	128 109
87.	Magy	475 353
88.	Mánd	11 565
89.	Mándok	2 717 759
90.	Máriapócs	1 198 175
91.	Márokpapi	202 480
92.	Mátészalka	12 192 794
93.	Mátyus	157 470
94.	Méhtelek	708 132
95.	Mérk	1 142 734
96.	Mezőladány	454 535

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
97.	Milota	585 830
98.	Nábrád	823 527
99.	Nagyar	194 013
100.	Nagycserkesz	626 413
101.	Nagydobos	940 038
102.	Nagyecsed	3 249 869
103.	Nagyhalász	2 881 332
104.	Nagyhódos	69 517
105.	Nagykálló	2 616 832
106.	Nagyszekeres	783 100
107.	Nagyvarsány	568 417
108.	Napkor	1 362 577
109.	Nyírbátor	4 172 959
110.	Nyírbéltek	1 633 855
111.	Nyírbogát	1 438 916
112.	Nyírbogdány	915 950
113.	Nyírcsaholy	1 136 857
114.	Nyírcsászári	473 988
115.	Nyínderzs	104 476
116.	Nyíregyháza Megyei Jogú Város	43 185 403
117.	Nyírgelse	458 867
118.	Nyírgyulaj	758 265
119.	Nyíribrony	562 676
120.	Nyírkákó	506 486
121.	Nyírkársz	1 392 590
122.	Nyírkáta	671 901
123.	Nyírkércs	467 656
124.	Nyírlövő	358 891
125.	Nyírlugos	1 285 227
126.	Nyírmada	2 261 212
127.	Nyírmeggyes	1 101 809
128.	Nyírmihálydi	795 727
129.	Nyírpasznya	604 499
130.	Nyírpazony	746 503
131.	Nyírpilis	407 763
132.	Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás	6 622
133.	Nyírtass	849 825
134.	Nyírtelek	2 069 225
135.	Nyírtét	505 428
136.	Nyírtura	758 076

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
137.	Nyírvasvári	675 179
138.	Ófehértó	1 232 210
139.	Olcsva	81 360
140.	Olcsvaapáti	5 000
141.	Ópályi	1 414 715
142.	Ökörítófülpös	1 075 589
143.	Ömböly	9 557
144.	Őr	516 368
145.	Panyola	84 058
146.	Pap	660 791
147.	Papos	94 420
148.	Paszab	492 303
149.	Pátroha	1 313 354
150.	Pátyod	230 506
151.	Penészlek	449 748
152.	Penyige	448 406
153.	Petneháza	1 076 734
154.	Piricse	846 307
155.	Pócspetri	1 324 077
156.	Porcsalma	1 608 918
157.	Pusztadobos	626 674
158.	Rakamaz	1 971 233
159.	Ramocsaháza	613 993
160.	Rápolt	26 123
161.	Rétközberencs	517 025
162.	Rohod	574 640
163.	Rozsály	808 717
164.	Sényő	800 460
165.	Sonkád	81 997
166.	Szabolcs	112 755
167.	Szabolcsbáka	458 457
168.	Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat	11 936 229
169.	Szabolcsveresmart	830 372
170.	Szakoly	1 479 229
171.	Szamosangyalos	77 528
172.	Szamosbecs	62 938
173.	Szamoskér	99 625
174.	Szamossályi	400 094
175.	Szamosszeg	961 541
176.	Szamosújlak	45 873

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
177.	Szatmárcseke	618 357
178.	Székely	457 578
179.	Szorgalmatos	211 638
180.	Tákos	40 061
181.	Tarpa	1 031 318
182.	Terem	369 596
183.	Tiborszállás	587 569
184.	Timár	568 814
185.	Tiszaadony	356 119
186.	Tiszabecs	1 032 368
187.	Tiszabercel	737 585
188.	Tiszabezdéd	875 507
189.	Tiszacsécse	37 654
190.	Tiszadada	1 280 922
191.	Tiszadob	1 307 929
192.	Tiszaeszlár	1 398 430
193.	Tiszakanyár	760 352
194.	Tiszakerecseny	443 427
195.	Tiszakóród	814 794
196.	Tiszalök	2 168 462
197.	Tiszaogyorós	142 311
198.	Tiszanagyfalu	892 800
199.	Tiszarád	20 091
200.	Tiszaszalka	758 455
201.	Tiszaszentmárton	629 699
202.	Tiszatelek	531 725
203.	Tiszavasvári	8 114 665
204.	Tiszavid	12 132
205.	Tisztaberek	200 602
206.	Tivadar	58 697
207.	Tornyospálca	1 176 520
208.	Tunyogmatolcs	799 176
209.	Túristvándi	465 391
210.	Túrlicse	473 001
211.	Tuzsér	733 851
212.	Tyukod	1 006 857
213.	Újdombrád	163 348
214.	Újfehértó	6 532 568
215.	Újkenéz	520 692
216.	Ura	449 696

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
217.	Uszka	83 248
218.	Vaja	1 342 958
219.	Vállaj	446 473
220.	Vámosatya	136 856
221.	Vámosoroszi	191 627
222.	Vásárosnamény	6 009 807
223.	Vasmegyer	599 898
224.	Záhony	1 263 921
225.	Zajta	105 606
226.	Zsarolyán	220 493
227.	Zsurk	22 469
	<i>Szabolcs-Szatmár-Bereg megye összesen</i>	<i>266 401 927</i>

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE

1.	Abádszalók	1 965 419
2.	Alattyán	708 511
3.	Berekfürdő	1 004 821
4.	Besenyszög	1 593 519
5.	Cibakháza	1 949 833
6.	Csépa	885 130
7.	Cserkeszlő	1 126 802
8.	Fegyvernek	3 150 497
9.	Hunyadfalva	185 580
10.	Jánoshida	1 137 909
11.	Jászágó	93 476
12.	Jászsós-szentgyörgy	1 365 691
13.	Jászapáti	2 624 813
14.	Jászárokszállás	2 011 066
15.	Jászberény	3 945 247
16.	Jászboldogháza	577 079
17.	Jászdózsa	1 215 107
18.	Jászfelső-szentgyörgy	61 805
19.	Jászfényszaru	603 036
20.	Jászivány	71 577
21.	Jászfákóhalma	788 878
22.	Jáskisér	1 958 008
23.	Jászládány	2 371 499
24.	Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat	7 354 703
25.	Jászsági Többcélú Társulás	24 799
26.	Jászszentandrás	551 194

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
27.	Jásztelek	547 978
28.	Karcag	12 066 978
29.	Kenderes	3 125 553
30.	Kengyel	1 420 097
31.	Kétpó	323 853
32.	Kisújszállás	6 905 312
33.	Kőtelek	1 563 603
34.	Kuncsorba	63 010
35.	Kunhegyes	5 221 837
36.	Kunmadaras	2 385 262
37.	Kunszentmárton	4 036 619
38.	Martfű	1 125 228
39.	Mesterszállás	290 036
40.	Mezőhék	74 568
41.	Mezőtúr	8 035 389
42.	Nagyiván	499 855
43.	Nagykörű	890 288
44.	Nagyrév	345 978
45.	Öcsöd	1 852 840
46.	Örményes	278 103
47.	Pusztamonostor	555 221
48.	Rákóczi falva	1 616 540
49.	Rákócziújfalú	596 135
50.	Szajol	705 549
51.	Szászberek	399 396
52.	Szelevény	515 490
53.	Szolnok Megyei Jogú Város	20 829 360
54.	Tiszabő	1 067 238
55.	Tiszabura	1 859 306
56.	Tiszaderzs	492 816
57.	Tiszaföldvár	5 550 254
58.	Tiszafüred	6 517 501
59.	Tiszagyenda	493 905
60.	Tiszaigar	478 653
61.	Tiszainoka	327 620
62.	Tiszajenő	446 783
63.	Tizsakürt	790 913
64.	Tiszaörs	985 921
65.	Tiszapüspöki	725 659
66.	Tiszaroff	730 541

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
67.	Tiszasas	600 335
68.	Tiszasüly	800 129
69.	Tiszaszentimre	1 508 095
70.	Tiszaszőlős	648 953
71.	Tiszatenyő	675 333
72.	Tiszavárkony	448 371
73.	Tomajmonostora	423 746
74.	Tószeg	972 204
75.	Törökszentmiklós	9 265 094
76.	Túrkeve	5 089 945
77.	Újszász	5 148 740
78.	Vezseny	138 378
79.	Zagyvarékas	1 134 031
	<i>Jász-Nagykun-Szolnok megye összesen</i>	<i>162 916 541</i>

TOLNA MEGYE

1.	Alsónyék	113 292
2.	Aparhant	600 200
3.	Attala	11 953
4.	Báta	708 104
5.	Bátaapáti	110 414
6.	Bátaszék	2 674 176
7.	Belecska	18 988
8.	Bikács	5 869
9.	Bogyszló	833 488
10.	Bonyhád	6 721 766
11.	Bonyhádvarasd	102 692
12.	Bölcske	753 333
13.	Cikó	487 736
14.	Csibrák	15 134
15.	Dalmand	26 480
16.	Decs	1 399 539
17.	Diósberény	70 008
18.	Dombóvár	11 280 119
19.	Dombóvár és Környéke Többcélú Kistérségi Társulás	92 718
20.	Döbrököz	836 954
21.	Dunaföldvár	3 320 768
22.	Dunaszentgyörgy	722 026
23.	Értény	92 529

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
24.	Fácánkert	178 551
25.	Fadd	1 536 263
26.	Felsónána	58 694
27.	Felsőnyék	518 945
28.	Fürged	633 693
29.	Gerjen	438 905
30.	Gyönk	1 140 253
31.	Györe	208 121
32.	Györköny	889 837
33.	Gyulaj	688 851
34.	Harc	49 940
35.	Hőgyész	1 199 849
36.	Iregszemcse	1 129 928
37.	Izmény	209 571
38.	Jágónak	12 102
39.	Kajdacs	27 115
40.	Kakasd	537 775
41.	Kapospula	57 375
42.	Kaposszekcső	836 830
43.	Kéty	57 170
44.	Kisdorog	409 646
45.	Kismányok	7 834
46.	Kisszékely	82 673
47.	Kistormás	27 639
48.	Kisvejke	11 758
49.	Kocsola	592 466
50.	Koppányszántó	65 109
51.	Kölesd	825 805
52.	Kurd	692 129
53.	Lápafő	8 310
54.	Lengyel	385 509
55.	Madocsa	534 894
56.	Magyarkeszi	558 909
57.	Medina	275 696
58.	Miszla	26 756
59.	Mórággy	469 474
60.	Mőcsény	32 030
61.	Mucsfa	61 102
62.	Mucsi	210 340

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
63.	Nagydorog	1 527 462
64.	Nagykónyi	624 634
65.	Nagymányok	1 469 379
66.	Nagyszékely	105 729
67.	Nagyszokoly	83 026
68.	Nagyvejke	10 214
69.	Nak	5 791
70.	Németkér	462 695
71.	Ozora	927 768
72.	Őcsény	770 101
73.	Paks	2 939 703
74.	Pálfa	937 965
75.	Pincehely	756 061
76.	Pörbölly	176 572
77.	Pusztahencse	87 254
78.	Regöly	2 339 113
79.	Sárpilis	10 386
80.	Sárszentlőrinc	40 574
81.	Simontornya	2 130 204
82.	Sióagárd	214 241
83.	Szakadát	58 590
84.	Szakály	600 245
85.	Szakcs	766 876
86.	Szálka	37 199
87.	Szárazd	5 326
88.	Szedres	983 878
89.	Szekszárd és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás	5 000
90.	Szekszárd Megyei Jogú Város	7 599 678
91.	Tamási	2 545 662
92.	Tamási és Simontornya Városkörnyéki Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulása	28 884
93.	Tengelic	749 099
94.	Tevel	685 080
95.	Tolna	2 835 099
96.	Tolna Megyei Önkormányzat	8 120 770
97.	Tolnanémedi	495 675
98.	Udvari	13 151
99.	Újireg	43 049
100.	Váralja	252 095
101.	Várdomb	538 414

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
102.	Várong	12 717
103.	Varsád	68 957
104.	Závod	18 246
105.	Zomba	1 230 824
	<i>Tolna megye összesen</i>	<i>89 999 519</i>

VAS MEGYE

1.	Acsád	256 401
2.	Alsószőlők	79 662
3.	Alsóújlak	168 127
4.	Andrásfa	17 718
5.	Apátistvánfalva	214 467
6.	Bajánsenye	330 824
7.	Balogunyom	278 528
8.	Bejcgyertyános	97 547
9.	Bérbaltavár	183 815
10.	Boba	408 204
11.	Borgáta	5 000
12.	Bozsok	73 239
13.	Bő	485 124
14.	Bögöt	55 851
15.	Bögöte	7 038
16.	Bucsu	71 960
17.	Bük	561 577
18.	Cák	8 333
19.	Celldömölk	5 230 374
20.	Celldömölki Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása	10 315
21.	Chernelháza	5 000
22.	Csákánydoroszló	632 340
23.	Csánig	15 284
24.	Csehi	6 143
25.	Csehimindszent	468 502
26.	Csempeszkopács	120 997
27.	Csénye	146 669
28.	Csepreg	1 464 421
29.	Csipkerek	55 907
30.	Csönge	31 011
31.	Csörötnek	34 879
32.	Daraboshegy	9 312
33.	Döbörhegy	13 503

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
34.	Duka	6 173
35.	Egervölgy	288 622
36.	Egyházashetye	302 330
37.	Egyházashollós	64 109
38.	Egyházasrádóc	646 540
39.	Felsőcsatár	478 235
40.	Felsőmarác	29 059
41.	Felsőszölnök	391 390
42.	Gasztony	67 397
43.	Gencsapáti	544 205
44.	Gérce	460 956
45.	Gersekarát	510 502
46.	Gór	11 030
47.	Gyanógeregye	17 502
48.	Gyöngyösfalu	319 102
49.	Győrvár	407 796
50.	Halastó	5 111
51.	Halogy	26 677
52.	Harasztifalu	5 000
53.	Hegyfalu	309 644
54.	Hegyháthodász	17 823
55.	Hegyhátsál	5 184
56.	Hegyhátszentjakab	109 016
57.	Horvátzsidány	491 964
58.	Hosszúpereszteg	404 613
59.	Ikervár	464 578
60.	Ispánk	6 648
61.	Ivánc	67 540
62.	Ják	943 513
63.	Jákfa	64 477
64.	Jánosháza	285 849
65.	Káld	393 606
66.	Kám	68 649
67.	Karakó	5 000
68.	Katafa	7 381
69.	Keléd	5 000
70.	Kemenesmagasi	462 286
71.	Kemenesmihályfa	355 674
72.	Kemenespálfa	14 082
73.	Kemenessömjén	5 099

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
74.	Kemenesszentmárton	5 000
75.	Kemestaródfa	5 000
76.	Kenyeri	273 484
77.	Kercaszomor	10 140
78.	Kerkáskápolna	10 920
79.	Kétvölgy	25 003
80.	Kisrákos	19 490
81.	Kissomlyó	5 000
82.	Kisunyor	6 894
83.	Kondorfa	22 923
84.	Köcsk	22 340
85.	Körmend	2 020 472
86.	Kőszeg	3 656 051
87.	Kőszeg Város és Vonzáskörzete Többcélú Kistérségi Társulása	89 747
88.	Kőszegdoroszló	6 113
89.	Kőszegpaty	12 642
90.	Kőszegszerdahely	298 168
91.	Lócs	6 006
92.	Lukácsháza	8 995
93.	Magyarlak	545 270
94.	Magyarnádalja	9 131
95.	Magyarszecsőd	165 838
96.	Magyarszombatfa	20 174
97.	Meggyeskovácsi	149 917
98.	Mersevát	138 596
99.	Mesterháza	18 834
100.	Mesteri	9 351
101.	Meszlen	7 598
102.	Mikosszéplak	13 919
103.	Molnászecsőd	67 605
104.	Nádasd	716 599
105.	Nagygeresd	16 487
106.	Nagykölked	17 943
107.	Nagyrákos	5 388
108.	Nagysimonyi	409 240
109.	Nagytilaj	22 512
110.	Nárai	76 941
111.	Narda	73 173
112.	Nemesbőd	60 023
113.	Nemescsó	12 771

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
114.	Nemeskeresztúr	5 000
115.	Nemeskocs	17 115
116.	Nemeskolta	28 917
117.	Nemesrempehollós	18 271
118.	Nick	11 326
119.	Nyőgér	95 167
120.	Olaszfa	250 994
121.	Ólmod	7 711
122.	Ostffyasszonyfa	219 343
123.	Oszkó	193 985
124.	Ölbő	26 372
125.	Órimagyarósd	16 450
126.	Óriszentpéter	443 176
127.	Pácsony	36 546
128.	Pankasz	375 912
129.	Pápoc	61 810
130.	Pecöl	333 584
131.	Perenye	74 903
132.	Peresznye	22 172
133.	Petőmihályfa	60 198
134.	Pinkamindszent	8 058
135.	Pornóapáti	48 555
136.	Porpác	16 321
137.	Pósfa	20 803
138.	Pusztacsó	5 849
139.	Püspökmolnári	219 909
140.	Rábagyarmat	352 465
141.	Rábahídvég	311 075
142.	Rábapaty	515 614
143.	Rábatöttös	36 789
144.	Rádóckölked	5 000
145.	Rátót	21 146
146.	Répcelak	424 919
147.	Rönök	36 276
148.	Rum	474 737
149.	Sajtoskál	27 381
150.	Salköveskút	11 555
151.	Sárfimizdó	12 346
152.	Sárvár	2 164 283
153.	Simaság	222 388

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
154.	Sitke	139 230
155.	Sorkifalud	453 584
156.	Sorokpolány	152 985
157.	Sótony	358 836
158.	Söpte	163 562
159.	Szakonyfalu	98 395
160.	Szalaő	20 087
161.	Szarvaskend	50 307
162.	Szatta	10 318
163.	Szeleste	327 045
164.	Szemenye	9 135
165.	Szentgotthárd	1 099 530
166.	Szentgotthárd Város és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás	1 025 744
167.	Szentpéterfa	393 151
168.	Szergény	73 038
169.	Szombathely Megyei Jogú Város	13 221 788
170.	Szőce	31 582
171.	Tanakajd	18 301
172.	Táplánszentkereszt	479 751
173.	Telekes	210 585
174.	Tokorcs	13 722
175.	Tompaládony	9 644
176.	Tormásliget	17 738
177.	Torony	414 523
178.	Uraiújfalu	170 659
179.	Vas Megyei Önkormányzat	7 849 902
180.	Vasalja	44 037
181.	Vásárosmiske	9 597
182.	Vasasszonyfa	26 400
183.	Vasegerszeg	129 184
184.	Vashosszúfalu	14 288
185.	Vasi Hegyhát Többcélú Kistérségi Társulás	7 014
186.	Vaskeresztes	18 969
187.	Vassurány	312 099
188.	Vasszécseny	440 167
189.	Vasszentmihály	8 545
190.	Vasvár	1 281 940
191.	Vát	253 412
192.	Velem	51 643
193.	Velemér	10 910

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
194.	Vép	924 426
195.	Viszák	37 073
196.	Vönöck	359 901
197.	Zsennye	5 000
	<i>Vas megye összesen</i>	<i>67 661 300</i>

VESZPRÉM MEGYE

1.	Ábrahámhegy	32 129
2.	Adásztevel	366 164
3.	Adorjánháza	8 925
4.	Ajka	5 880 796
5.	Alsóörs	325 305
6.	Badacsonytomaj	631 517
7.	Badacsonytördemic	73 485
8.	Bakonybél	404 683
9.	Bakonyjákó	632 933
10.	Bakonykoppány	59 907
11.	Bakonynána	439 788
12.	Bakonypölöske	54 229
13.	Bakonyság	10 578
14.	Bakonyszentiván	46 713
15.	Bakonyszentkirály	518 109
16.	Bakonyszücs	52 467
17.	Bakonytamási	120 018
18.	Balatonakali	70 664
19.	Balatonalmádi	1 444 599
20.	Balatoncsicsó	414 691
21.	Balatonederics	523 978
22.	Balatonfőkajár	609 187
23.	Balatonfüred	3 033 003
24.	Balatonfűzfő	470 771
25.	Balatonkenese	846 308
26.	Balatonrendes	20 129
27.	Balatonszepezd	6 002
28.	Balatonszőlős	12 494
29.	Balatonvilágos	186 591
30.	Bánd	43 456
31.	Bazsi	40 285
32.	Béb	8 699
33.	Békás	10 078

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
34.	Berhida	1 752 697
35.	Borszörcsök	10 489
36.	Borzavár	456 328
37.	Csabrendek	1 186 627
38.	Csajág	94 756
39.	Csehbánya	13 764
40.	Csesznek	11 583
41.	Csetény	762 039
42.	Csopak	382 258
43.	Csót	127 521
44.	Csögle	654 624
45.	Dabronc	289 956
46.	Dabrony	14 264
47.	Dáka	74 546
48.	Devecser	1 668 004
49.	Doba	51 572
50.	Döbrönte	6 945
51.	Dörgicse	5 000
52.	Dudar	531 358
53.	Egeralja	5 000
54.	Egyházaskesző	230 803
55.	Eplény	43 130
56.	Farkasgyepű	5 772
57.	Felsőörs	168 108
58.	Ganna	66 485
59.	Gecse	9 350
60.	Gic	61 821
61.	Gógánfa	115 492
62.	Gyulakeszi	103 342
63.	Hajmáskér	673 006
64.	Halimba	181 367
65.	Hárskút	155 648
66.	Hegyesd	12 057
67.	Hegymagas	5 000
68.	Herend	339 278
69.	Hetyefő	8 763
70.	Hidegkút	24 825
71.	Homokbödöge	301 998
72.	Hosztót	8 353
73.	Iszkáz	18 624

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
74.	Jásd	471 263
75.	Kapolcs	392 507
76.	Káptalanfa	547 605
77.	Káptalantóti	38 225
78.	Kékkút	5 194
79.	Kemeneshőgyész	22 728
80.	Kemenesszentpéter	201 987
81.	Kerta	261 524
82.	Kisberzsény	5 000
83.	Kiscsász	10 201
84.	Kislőd	392 352
85.	Kolontár	61 564
86.	Kővágóörs	314 710
87.	Köveskál	145 087
88.	Kup	55 422
89.	Külsővat	323 409
90.	Küngös	10 471
91.	Lesencefalu	10 020
92.	Lesenceistvánd	394 764
93.	Lesencetomaj	378 869
94.	Litér	226 350
95.	Lókút	112 513
96.	Lovas	9 240
97.	Lovászipatona	587 132
98.	Magyargencs	300 908
99.	Magyarpolány	521 610
100.	Malomsok	64 398
101.	Marcalgergelyi	48 999
102.	Marcaltő	337 840
103.	Márkó	30 541
104.	Mezőlak	344 467
105.	Mihályháza	347 482
106.	Mindszentkál	133 343
107.	Monostorapáti	409 616
108.	Nagyalásny	329 990
109.	Nagydém	44 280
110.	Nagyesztergár	427 898
111.	Nagygyimót	71 705
112.	Nagytevel	78 694
113.	Nagyvázsony	768 070

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
114.	Nemesgörzsöny	353 649
115.	Nemesgulács	296 732
116.	Nemesszalók	393 792
117.	Nemesvámos	168 870
118.	Nemesvita	8 555
119.	Nóráp	8 559
120.	Noszlop	443 506
121.	Nyárad	325 469
122.	Nyirád	541 627
123.	Óbudavár	10 445
124.	Olaszfalu	411 829
125.	Öcs	13 102
126.	Ósi	649 897
127.	Öskü	624 863
128.	Paloznak	18 729
129.	Pápa	11 540 387
130.	Pápadereske	5 000
131.	Pápakovácsi	579 020
132.	Pápasalamon	45 876
133.	Pápateszér	580 368
134.	Papkeszi	367 030
135.	Pécsely	73 669
136.	Pénzesgyőr	11 019
137.	Pétfürdő	380 667
138.	Porva	6 328
139.	Pula	10 915
140.	Pusztamiske	11 285
141.	Révfülöp	569 341
142.	Rigács	14 365
143.	Sáska	12 110
144.	Somlójenő	25 139
145.	Somlószőlős	340 493
146.	Somlóvásárhely	431 241
147.	Sümeg	2 609 037
148.	Sümegprága	148 470
149.	Szápár	20 372
150.	Szentantalfa	134 096
151.	Szentbékkállya	25 387
152.	Szentgál	942 999
153.	Szentimrefalva	18 973

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
154.	Szentkirályszabadja	463 375
155.	Szigliget	414 448
156.	Szőc	10 945
157.	Takácsi	219 377
158.	Taliándörög	51 276
159.	Tapolca	6 246 950
160.	Tapolca és Környéke Többcélú Társulása	19 868
161.	Tihany	268 964
162.	Tótvázsony	231 095
163.	Tüskevár	292 607
164.	Ugod	389 005
165.	Ukk	103 020
166.	Úrkút	594 785
167.	Uzsa	10 014
168.	Vanyola	304 711
169.	Várkesző	28 399
170.	Városlőd	403 145
171.	Várpalota	5 251 822
172.	Vaszar	507 756
173.	Vászoly	8 824
174.	Veszprém Megyei Jogú Város	10 982 235
175.	Veszprém Megyei Önkormányzat	12 009 911
176.	Veszprémgalsa	19 717
177.	Vigántpetend	13 403
178.	Vilonya	24 296
179.	Vöröstó	9 802
180.	Zalaerdőd	22 054
181.	Zalagyömörő	78 770
182.	Zalahaláp	489 930
183.	Zalaszegvár	9 386
184.	Zánka	483 615
185.	Zirc	1 619 787
	<i>Veszprém megye összesen</i>	<i>102 025 715</i>

ZALA MEGYE

1.	Almásháza	9 991
2.	Alsónemesapáti	187 439
3.	Alsópáhok	399 530
4.	Alsórajk	8 656
5.	Alsószenterzsébet	8 451
6.	Babosdöbréte	11 479
7.	Baglad	11 602
8.	Bagod	326 760

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
9.	Bak	361 074
10.	Baktúttös	11 526
11.	Balatongyörök	50 293
12.	Balatonmagyaród	59 308
13.	Bánokszentgyörgy	330 564
14.	Barlahida	32 158
15.	Batyk	75 220
16.	Bázakerettye	162 867
17.	Becsehely	695 595
18.	Becsvölgye	564 363
19.	Belezná	271 785
20.	Bezeréd	32 530
21.	Bocfölde	211 397
22.	Bocska	9 758
23.	Bókaháza	30 040
24.	Boncodfölde	8 826
25.	Borsfa	416 787
26.	Búcsúszentlászló	444 034
27.	Bucsuta	31 708
28.	Csapi	1 129 924
29.	Csatár	17 796
30.	Cserszegtomaj	441 837
31.	Csesztreg	83 313
32.	Csonkahegyhát	477 931
33.	Csöde	8 494
34.	Csömödér	328 532
35.	Csörnyeföld	32 597
36.	Dióskál	368 975
37.	Dobronhegy	8 823
38.	Döbröce	9 784
39.	Dötk	10 368
40.	Egeraracsá	19 250
41.	Egervár	505 792
42.	Eszteregnye	432 397
43.	Esztergályhorváti	6 691
44.	Felsőpáhok	43 167
45.	Felsőrajk	429 836
46.	Fityeház	319 358
47.	Fűzvölgy	18 320
48.	Gáborjánháza	8 525
49.	Galambok	660 107
50.	Garabonc	259 715
51.	Gellénháza	245 456

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
52.	Gelse	680 959
53.	Gétye	19 732
54.	Gosztola	5 000
55.	Gősfá	23 884
56.	Gutorfőde	405 161
57.	Gyenesdiás	769 209
58.	Hagyárosbörönd	9 214
59.	Hahót	526 640
60.	Hévíz	1 154 775
61.	Homokkomárom	34 421
62.	Hosszúvölgy	7 247
63.	Hottó	6 555
64.	Iklódbördőce	19 429
65.	Kacorlak	11 181
66.	Kálócfa	22 807
67.	Kányavár	10 488
68.	Karmacs	297 926
69.	Kávás	16 430
70.	Kehidakustány	218 759
71.	Kemendollár	55 843
72.	Keménfa	5 000
73.	Kerecseny	10 132
74.	Kerkafalva	8 242
75.	Kerkakutas	9 666
76.	Kerkaszentkirály	25 398
77.	Keszthely	6 433 200
78.	Kilimán	7 263
79.	Kisbuccsa	7 726
80.	Kiscsehi	10 072
81.	Kisgörbő	311 124
82.	Kispáli	5 000
83.	Kissziget	6 786
84.	Kistolmács	12 207
85.	Kisvásárhely	12 852
86.	Kozmadombja	5 828
87.	Kustánszeg	11 746
88.	Lakhegy	46 567
89.	Lasztonya	9 553
90.	Lenti	1 649 930
91.	Lenti Kistérség Többcélú Társulása	64 329

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
92.	Letenye	997 069
93.	Lickóvadas	5 655
94.	Lispeszentadorján	67 774
95.	Liszó	11 273
96.	Lovászi	649 040
97.	Magyarszentmiklós	14 960
98.	Magyarszerdahely	82 922
99.	Maróc	13 838
100.	Miháld	409 243
101.	Mihályfa	380 865
102.	Milejszeg	9 679
103.	Misefa	12 684
104.	Molnári	523 046
105.	Murakeresztúr	697 617
106.	Muraszemenye	505 013
107.	Nagybakónak	45 162
108.	Nagygörbő	11 628
109.	Nagykanizsa Megyei Jogú Város	9 064 397
110.	Nagykanizsa Kistérség Többcélú Társulása	8 706
111.	Nagykapornak	764 684
112.	Nagykutas	133 749
113.	Nagypáli	10 137
114.	Nagyrada	57 662
115.	Nagyrecse	377 643
116.	Nemesapáti	82 366
117.	Nemesbük	100 117
118.	Nemeshetés	11 104
119.	Nemesnép	11 070
120.	Nemespátró	7 638
121.	Nemesrádó	18 139
122.	Nemessándorháza	5 133
123.	Nova	300 313
124.	Óhíd	112 032
125.	Oltárc	45 760
126.	Orbányosfa	13 312
127.	Orosztony	89 595
128.	Ortaháza	5 000
129.	Ozmánbük	5 000
130.	Pacsa	926 953
131.	Padár	6 449

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
132.	Páka	450 017
133.	Pakod	352 319
134.	Pálfiszeg	5 000
135.	Petrikeresztúr	13 414
136.	Petrivente	11 742
137.	Pókaszepetk	360 799
138.	Pórszombat	11 281
139.	Pölöske	236 991
140.	Pusztaderics	20 439
141.	Pusztamagyaród	453 524
142.	Pusztaszentlászló	176 176
143.	Ramocsa	5 642
144.	Rédics	547 906
145.	Resznek	13 001
146.	Rezi	542 224
147.	Rigyác	11 435
148.	Salomvár	278 005
149.	Sárhida	160 626
150.	Sármellék	639 322
151.	Semjénháza	59 249
152.	Sormás	102 893
153.	Sőjtör	418 755
154.	Surd	330 894
155.	Sümegcsehi	432 926
156.	Szalapa	11 950
157.	Szécsisziget	35 895
158.	Szentgyörgyvár	13 124
159.	Szentgyörgyvölgy	391 992
160.	Szentlisló	12 249
161.	Szentmargitfalva	7 451
162.	Szentpéterfölde	22 367
163.	Szentpéterúr	363 634
164.	Szepetnek	504 879
165.	Szilvagy	10 391
166.	Teskánd	233 010
167.	Tilaj	10 704
168.	Tófej	109 752
169.	Tormafölde	23 790
170.	Tornyiszentmiklós	161 058
171.	Tótszentmárton	197 065
172.	Tótszerdahely	578 183
173.	Türje	534 578

Sorszám	Önkormányzat/többcélú kistérségi társulás neve	Támogatás (Ft)
174.	Újudvar	236 767
175.	Valkonya	22 478
176.	Várfölde	34 729
177.	Várvölgy	393 572
178.	Vasboldogasszony	6 381
179.	Vaspör	35 608
180.	Vindornyafo	9 148
181.	Vindornyalak	11 572
182.	Vindornyaszőlő	26 669
183.	Vonyarcvashegy	579 197
184.	Zajk	16 999
185.	Zala Megyei Önkormányzat	7 509 194
186.	Zalaapáti	570 772
187.	Zalabaksa	412 067
188.	Zalabér	383 845
189.	Zalacsány	435 474
190.	Zalacséb	19 244
191.	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város	10 630 230
192.	Zalaháshágy	56 565
193.	Zalaistvánd	99 446
194.	Zalakaros	212 577
195.	Zalakomár	1 371 386
196.	Zalaköveskút	9 369
197.	Zalalövő	899 886
198.	Zalamerenye	19 684
199.	Zalaszabar	100 942
200.	Zalaszántó	472 929
201.	Zalaszentbalázs	666 423
202.	Zalaszentgrót	1 939 977
203.	Zalaszentgyörgy	36 420
204.	Zalaszentiván	423 157
205.	Zalaszentjakab	57 601
206.	Zalaszentlászló	298 865
207.	Zalaszentmárton	5 000
208.	Zalaszentmihály	282 343
209.	Zalatárnok	175 172
210.	Zalaújlak	6 838
211.	Zalavár	441 558
212.	Zalavég	80 832
213.	Zebecke	6 661
	<i>Zala megye összesen</i>	<i>78 027 666</i>

**A BM Központi Adatfeldolgozó, Nyilvántartó
és Választási Hivatal közleménye**

A BM Központi Hivatal a 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 73. § (1) bekezdése alapján – az eddig közétetteken kívül – az alábbi elveszett, megsemmisült gépjármű törzskönyvek sorszámát teszi közzé:

404448B
851426E
097716F
240838A
222704C
903568D
463238C
462947A
406345E
660724B
071042D
920741C
648926E
869479E
155015D
278239D
803823E
023002D
021459C
419790D
034397D
748358E
131522D
293694C
172278E
524453B
290919C
268834C
197584C
628622B
623588C
633624B
450640D
288591C
410263B
649101D
642647C
536508A
429645F
688864B
256228C
704837B
988204A
030178F
328169E
477481C
353085F
131833A
878616A

207537A
679756C
924391B
016700F
555739A
760165D
974598E
852107C
153736E
277517D
886092C
589120D
332416B
359849A
813238B
132727E
411886B
581867B
829161B
039260B
859808E
789727D
456048A
339403A
424862B
966566E
184052A
339744B
465652C
231779C
098051D
464958C
297491C
038607C
151360B
203858C
765656E
709593C
765792C
160528F
572693C
646619D
991385C
924774D
965549C
881854A
584597A
030856D
997716A
007004C
962912A
776468C
991714D
906560C
839219B
012444B

376954A	648186D
181334A	312106D
514330B	204414D
154602D	080575D
796776D	965111D
744180B	343280E
110799F	447312F
546083B	773024D
148432C	653573E
366682C	263657C
209487D	738445D
100841F	895216E
957173B	555413F
743566E	409685E
789070A	509337D
025054E	684129A
401254E	589206F
479230E	538578D
403363C	622501E
038995B	642804C
387024C	526130B
563851B	414943E
039440E	513795E
574564C	933647A
558397F	159024D
021276A	258803C
255797E	942067C
232782C	921125C
886201C	042093F
944952E	149918E
265087D	157404F
101679E	925522E
981467B	849597D
584429B	528455E
056560A	017662B
673290D	295203A
458766A	361596C
259338C	912688E
998417C	
945590D	
631126D	
390155C	
171247C	
549856A	
990323B	
796034C	
388812B	
195803F	
139940D	
630153E	

Közlekedési Nyilvántartó Osztály

Helyesbítés: A Magyar Közlöny 2005. évi 131. számában kihirdetett, a hajózási képesítésekről szóló 15/2001. (IV. 27.) KöViM rendelet módosítására vonatkozó 76/2005. (X. 1.) GKM rendelet tévedésből került kihirdetésre.

(Szerkesztési hiba)

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kormányrendelet felhatalmazása alapján jelenteti meg a Miniszterelnöki Hivatal a Magyar Közlöny mellékleteként a **HIVATALOS ÉRTESÍTŐT**. A lap hetente, szerdánként, tematikus főrészekben hitelesen közli a legfőbb állami, önkormányzati, társadalmi, gazdasági szervek, illetve szervezetek személyi, szervezeti, igazgatási és képzési, valamint a hírközlési tevékenység (frekvenciagazdálkodás, távközlés, postaügy, informatika) közleményeit, továbbá az üzleti élet híreit. Térítési díj ellenében közzé tesszük a Kincstári Vagyoni Igazgatóság vagyonértékesítési pályázatait, az állami, társadalmi, gazdasági szervezetek, parlamenti pártok, kamarák, helyi önkormányzatok, egyházak, különböző képviseletek közleményeit. Fizetett hirdetésként – akár színes oldalakon is – helyet kaphatnak az Értesítőben a gazdálkodó szervezetek, egyetemek, alapítványok, de magánszemélyek közérdekklődésre számot tartó közlései is.

Őszintén reméljük, hogy a hírek, információk, közlemények egy lapban történő pontos és rendszerezett formában való közreadásával sikerül hatékonyabbá és eredményesebbé tenni előfizetőink tájékozódását a hivatali és üzleti életben. Az érdeklődők számára egyéb hasznos információkat is nyújt a lap.

Az Európai Unió Hivatalos Lapja 2004. május 1-jétől az Európai Unió hivatalos nyelveként magyarul is megjelenik. A hivatalos lap L és C sorozatból áll.

Az L (Legislation) sorozatban kerülnek kiadásra az Európai Unió hatályos jogszabályai, az ún. elsődleges jogforrások (alapító szerződések, csatlakozási szerződések, társulási szerződések), továbbá az alábbi jogforrások: *rendeletek, irányelvek, határozatok*.

Az EU Hivatalos Lapjában történő közzétételt követően az évfolyam és a kötet számára, valamint a megjelenés dátumára hivatkozással, cím szerint, 2004. május 1-jétől folyamatosan tájékoztatást adunk a hivatalos lap L kiadásában megjelenő jogi aktusokról a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő **Hivatalos Értesítőben**.

A lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. címén, levélcím: 1394 Budapest 62., Pf. 357; faxszám: 318-6668.

2005. évi éves előfizetési díja: 13 248 Ft áfával.

A **HIVATALOS ÉRTESÍTŐ** egyes számai megvásárolhatók a kiadó közlőnyboltjában (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. telefon/fax: 267-2780) vagy a Közlöny Centrumban (1072 Budapest, Rákóczi út 30., bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán, telefon: 321-5971, fax: 321-5275).

MEGRENDELŐ LAP

Megrendelem a **HIVATALOS ÉRTESÍTŐ** című lapot példányban, és kérem a következő címre kézbesíteni:

Megrendelő neve:

címe (város/község, irányítószám):

utca, házszám:

Ügyintéző (telefonszám):

2005. évi előfizetési díj fél évre 6624 Ft áfával ☐

egy évre 13 248 Ft áfával ☐

Számlát kérek a befizetéshez. ☐

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát.

Kelt.:

.....
cégszerű aláírás

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény rendelkezik – többek között – a Magyar Köztársaság Kormánya hivatalos lapjának, a **Határozatok Tárá**nak megjelentetéséről.

A Határozatok Tárát szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal a Szerkesztőbizottság közreműködésével, évente mintegy 60 alkalommal jelenik meg.

A Határozatok Tára a Kormánynak azokat a határozatait (kétezres) közli, amelyeknek közzétételét a Kormány elrendelte, továbbá tartalmazza a miniszterelnök határozatait, a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter határozatait, valamint a minisztériumok, az országos hatáskörű szervek, az önkormányzatok közleményeit, hirdetményeit, különféle tájékoztatóit, továbbá azokat a közleményeket stb., amelyeket a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter engedélyez.

A Határozatok Tára megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címen (Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6.; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357) vagy a 318-6668 faxszámán.

Éves előfizetési díja 2005. évre: 20 424 Ft áfával.

Példányonként megvásárolható a kiadó közlőnyboltjában (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6., tel./fax: 267-2780) vagy a Közlöny Centrumban (1072 Budapest, Rákóczi út 30., bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán, tel.: 321-5971, fax: 321-5275).

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a

HATÁROZATOK TÁRA

című lapot példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

2005. évi előfizetési díj egy évre: 20 424 Ft áfával. ☐

fél évre: 10 212 Ft áfával. ☐

Csekket kérek a befizetéshez ☐

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát!

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A Miniszterelnöki Hivatal és a Belügyminisztérium közös szerkesztésében havonta megjelenő

ÖNKORMÁNYZATOK KÖZLÖNYE

az önkormányzatok számára működésük során hasznos és nélkülözhetetlen tájékoztatói forrás.

A kiadvány első három része az önkormányzatokat érintő, újonnan kihirdetett jogszabályokat (törvények, rendeletek – ideértve az önkormányzati rendeleteket is –, alkotmánybírósági és egyéb határozatok) közli. Negyedik főrésze közleményeket, pályázati felhívásokat és tájékoztatásokat (szakértői közleményei, az Állami Számvevőszék ajánlásai, az önkormányzatok által elnyerhető támogatások pályázati feltételei, az önkormányzatok éves pénzügyi beszámolóit, alapító okiratok stb.) tartalmaz.

Az **Önkormányzatok Közlönye** előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) címén (postacím: 1394 Budapest 62. Pf. 357) vagy a 318-6668 faxszámán.

2005. évi éves előfizetés díja: 4968 Ft áfával.

Példányonként megvásárolható a kiadó közlőnyboltjában (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6., tel./fax: 267-2780) vagy a Közlöny Centrumban (1072 Budapest, Rákóczi út 30., bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán, tel.: 321-5971, fax: 321-5275).

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az **Önkormányzatok Közlönye** című lapot példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Az

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI KÖZLÖNY

– az egészségbiztosítási ágazat központi igazgatási szerve, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár hivatalos lapja – az előfizetői érdekeket szem előtt tartva, kedvező áron kívánja az egészségügyi ágazatban érdekeltek rendelkezésére bocsátani a jogszabályok szövegét, valamint a munkához szükséges aktuális OEP-közleményeket, -felhívásokat, -tájékoztatókat. Lapunk címzettjei elsősorban: az alapellátásban részt vevő háziorvosok; fekvőbeteg-ellátó és szakellátó intézmények; gyógyszer, gyógyászati segédeszközt gyártók, illetve forgalmazók; gyógyfürdők; oktatási intézmények; társadalombiztosítási kifizetőhelyek, foglalkoztatók; könyvelők; adótanácsadók stb.

Az Egészségbiztosítási Közlöny előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) címén (postacím: 1394 Budapest 62. Pf. 357) vagy a 318-6668 fax-számán.

2005. évi éves előfizetési díj: 19 044 Ft áfával.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az **Egészségbiztosítási Közlöny** című lapot példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra és elektronikus kiadványokra szóló előfizetésüket folyamatosnak tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2006. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel). Az esetleges módosítást szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni. Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be.

Készpénzes befizetés kizárólag a Közlönyboltban (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.), vagy a Közlöny Centrumban (1072 Budapest, Rákóczi út 30., bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) lehetséges. (Levélcím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Fax: 318-6668).

A 2006. évi előfizetési díjak

(Az árak az áfát tartalmazzák.)

Magyar Közlöny	98 808 Ft/év	Közbeszerzési Értesítő	104 880 Ft/év
Hivatalos Értesítő	14 628 Ft/év	Közlekedési Értesítő	24 288 Ft/év
Határozatok Tára	22 632 Ft/év	Kulturális Közlöny	18 768 Ft/év
Önkormányzatok Közlönye	5 520 Ft/év	Külgazdasági Értesítő	19 872 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	18 768 Ft/év	Munkügyi Közlöny	15 180 Ft/év
Bányászati Közlöny	4 692 Ft/év	Oktatási Közlöny	21 804 Ft/év
Belügyi Közlöny	25 116 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	30 360 Ft/év
Egészségbiztosítási Közlöny	20 976 Ft/év	Statisztikai Közlöny	12 972 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	26 220 Ft/év	Szociális Közlöny	15 456 Ft/év
Ellenőrzési Figyelő	3 312 Ft/év	Turisztikai Értesítő	11 592 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	18 216 Ft/év	Ügyességi Közlöny	6 348 Ft/év
Gazdasági Közlöny	23 184 Ft/év	Magyar Közigazgatás	9 384 Ft/év
Hírközlési Értesítő	6 348 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alapprogram Hírlevele	4 858 Ft/év
Sportértesítő	4 968 Ft/év	Élet és Tudomány	11 040 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	15 732 Ft/év	L'udové noviny	2 760 Ft/év
Informatikai és Hírközlési Közlöny	21 804 Ft/év	Neue Zeitung	4 416 Ft/év
Jogtanácsadó	6 348 Ft/év	Természet Világa	6 072 Ft/év
Környezetvédelmi és Vízügyi Értesítő	14 904 Ft/év	Valóság	7 176 Ft/év

Kibővített Cégek Közlöny CD

2005 januárjától – előfizetői jelzések alapján – az elektronikus Cégek Közlöny olyan területekkel bővült, amelyeket az üzleti környezetben működő felhasználóink jelentős hányada a naprakész információszolgáltatás alapvető részének tekint és igényel.

A továbbra is heti rendszerességgel megjelenő lemez a **Cégek Közlöny** hatályos és hiteles céginformációs adatbázisán kívül ezután a **Közbeszerzési Értesítő** és a **Versenyfelügyeleti Értesítő** című hivatalos lapok információit is tartalmazni fogja.

A kibővített CD 2006. évi éves előfizetési díja: 25%-os áfával 118 080 Ft, fél évre 59 040 Ft.

A HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR (CD) hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteményének**2006. évi éves előfizetési díjai:**

(Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Önálló változat	72 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	200 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	130 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	280 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	160 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	500 000 Ft

Egyszeri belépési díj: 8000 Ft.

Az EU-JOGSZABÁLYTÁR (CD) Az Európai Unió Jogszabályai gyűjteményének 2006. évi éves előfizetési díja

(Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Önálló változat	70 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	187 500 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	120 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	300 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	150 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	450 000 Ft

Egyszeri belépési díj: 7000 Ft.

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2005-es évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően.

Hatályos jogszabályok online elérése: a naponta frissített adatbázis az interneten keresztül érhető el a www.mhk.hu címen. További információ kérhető a 06 (80) 200-723-as zöldszámon.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Pulay Gyula. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1–3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel.: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönyboltjában vagy a

Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275), illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2005. évi éves előfizetési díj: 89 148 Ft. Egy példány ára: 184 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána +8 oldalanként +161 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

05.2704 – Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert vezérigazgató-helyettes.

